

Flugfiske i Norden

Gäddfiske med fluga Vad äter regnbågen?
Flugorna i Byskeserien Kungsfiskaren Porträtt av öringen

COLORADO QUALITY HACKLE

Dagens torrflugfiskare är lyckligt lottade – ty det har aldrig funnits bättre torrflugnackar än idag. Detta gäller både kvalitet och färgurval. COLORADO QUALITY HACKLE-nackarna är resultat av många års medveten genetisk forskning av Dr. Carey Quarles, Colorado, USA.

Utmärkande fördelar med CQH är:

- ★ Långa, smala hackel.
- ★ Tunnare och smidigare stam med mkt spänstiga fibrer som medför möjlighet att binda bättre och finare torrflugor.
- ★ Hackelfiberna står vinkelrätt ut från kroken.
- ★ Hållbarare flugor.
- ★ Täcker alla krokstorlekar ända från 22.
- ★ Endast naturfärger, f.n. 16 st. Fler kommer.

Ca-pris: Grade 1 515:– Grade 2 375:–
1/2 Grade 1 260:– 1/2 Grade 2 190:–

KARPENS NEOPRENEVADARE

Tänk på dina leder och andra känsliga kroppsdelar när du vadar eller flytringsfiskar i kallt vatten, använd KARPENS NEOPRENEVADARE.

- ★ KOMFORTABLA – Du rör dig obehindrat.
- ★ TORRA – S.k. torrdräkt.
- ★ FODRADE – In- och utvändigt.
- ★ ISOLERAR – Mot kyla.
- ★ HÅLLBARA
- ★ TÖJBARA OCH FLEXIBLA
- ★ SÄKRARE VADNING – Ger mindre motstånd i vattnet. Används i kombination med vadar-sko.
- ★ FÄRG – Navy Blue.

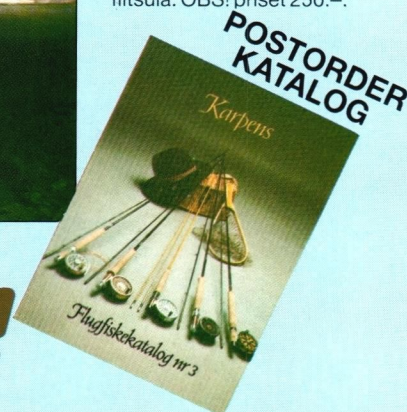

- ★ SPECIALKLAFF – Vikes ned över vadarskon och förhindrar grus att komma in.

- ★ HÄNGSLEN – Breda i neopren. 5 storl. (För "omöjliga" finns möjlighet till skraddarsytt mot extrakostnad.)

PRIS 1.750:–

NYHET: Vadarskor, mkt starka med filtsula. OBS! priset 250:–.

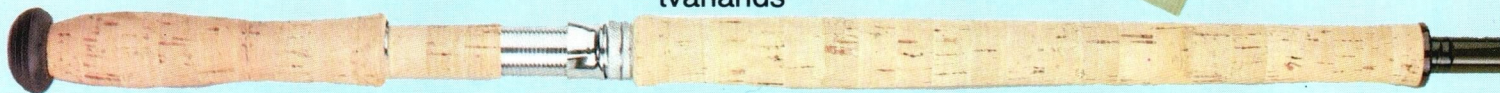

OBS!

SAGE-Tvåhandsspön har marknadens bästa statistik för hållbarhet. **Inte ETT** enda spöbrott har hänt med alla de spön och klingor vi sålt.

SAGE

– tvåhands

SAGE 14' & 16' anses idag som marknadens mest lättkastade och bästa tvåhandsspön.

AKTION Progressiv, dvs kurvan på klingan är obruten från topp till buttdel. Detta medför en fördelning av kastkraften i spöts hela längd.

BALANS/KÄNSLA Ytterst välbalanserat. Egenvikten ligger mot buttdelen, vilket gör att spöt ej upplevs som topptungt. (Topptunga spön orsakar många knäckta ryggar). Balansen och viktfordelningen gör däremot att spöt upplevs som lätt under utfiskning, samtidigt som minsta stöt eller drag i flugan uppmärksammas.

KASTEGENSKAPER Lättkastade med en distinkthet som ej tidigare upplevts, då efterslag (vibrationer) som stör linbågen ej förekommer. Spöt är smidigt vid kast av rolltyp, och kan med mkt små kaströrelser ändra kastvinklar vilket innebär att linan enkelt styrs bland stenar, virvlar och bakvatten. Med rätt kastteknik, (utan att använda för mycket kraft och tryck med överhanden), har spöt enorma resurser för distanskast.

Om andra SAGE-spön / byggsatser / klingor, även nya GRAPHITE II kan du läsa i vår katalog Nr. 3.

Postorderkatalog Nr. 3. Innehåller allt till flugfisket. Allt lättöverskådligt med massor av information, råd och tips. Katalogen kostar 10:–. Bifoga sedel eller över postgiro 437 25 65–4.

KARPENS FLUGFISKE & FRITID AB
Box 19136
104 32 STOCKHOLM
Butik: Valhallavägen 46, Stockholm
Telefon 08-15 58 50
Öppet: Mån-Fre 10.30-18.00
Ons 10.30-20.00
Lör 10.30-13.00

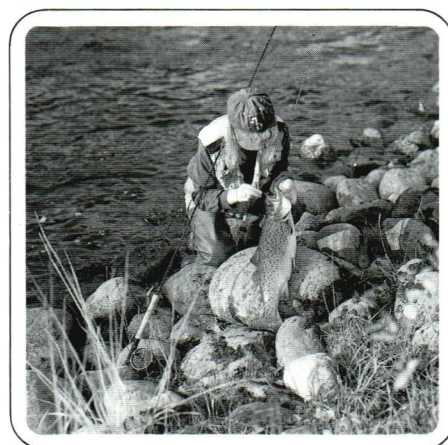
INNEHÅLL i detta nummer:

<i>Ledaren: Nu blir FiN ännu bättre</i>	5
<i>Världens bästa havsöringså</i>	6
<i>Hardangeroidda</i>	10
<i>Fiske med Stor-Po och Tjäder-Pär</i>	12
<i>Regnbågens näringsval</i>	14
<i>Våra laxfiskar: Öringen</i>	18
<i>Bygg en flugbindarbänk</i>	20
<i>Byskeseriens nattsländelarver</i>	22
<i>Tipsrutan</i>	25
<i>Den fantastiska påfågeln</i>	26
<i>Skärgårdsgädda med fluga</i>	30
<i>Min vän kungsfiskaren</i>	34
<i>Tänkt och tyckt</i>	36
<i>The Compleat Angler</i>	38
<i>Kris i kassan</i>	40
<i>Bokbiten</i>	41
<i>Vad får fiskegrejor kosta?</i>	43
<i>Citatet</i>	43
<i>Anmäl dig till Island!</i>	44
<i>FiN-index äntligen klart!</i>	44
<i>Tipsrutan</i>	45
<i>Den danska Krogsgaardsserien</i>	46
<i>Nytt på marknaden</i>	49
<i>Unikt FiN-erbjudande</i>	50
<i>Köp, sälj och byt</i>	53
<i>Tankar på strandkanten</i>	54

Omslagsbilden:

*Det starka är det
sköna värt...*

Foto: Janne Olsson

Artist Fly — Ett nytänkande av flugspön!

Hualtvägen 2
Timsfors
S 285 00
Markaryd
Tel: 0433 / 123 00

När vi beslutat oss för att plocka fram en ny serie flugspön helt i grafit, som ett komplement till Rachelhanespöna, var vi fast beslutna att dessa måste överträffa det som finns i marknaden av glas- kolfiber- grafit- splitcane- och boronspön. Att vi valde att arbeta med grafit var också ett väl genomtänkt beslut. Vi utgick ifrån att dess emodul har sådana egenskaper att de lämpar sig bäst för flugspön i praktiskt fiske. Ett problem var att lösa ovaliteten som förekommer i alla rörbyggda spöklingar vilket material det än gäller. Vi kom efter mycket tänkande på en lösning av ett muffningssystem som gör att vi kunde få fram en klinga som verkligen uppförde sig som vi vill att den skall göra. Systemet ger också möjlighet att få ner vikten på spöna. Oss veterligen är denna serie flugspön de enda i dag där varje klinga är individuellt muffade mot ovalitet. Det kostar visserligen en hel del, men vi anser det väl värt pengarna. Prova och jämför med andra spön, och du förstår vad vi menar!

	Längd	Delar	Klass	Pris
ARTIST FLY	7' 6"	2	3 — 4	1100:—
	8'	2	4 — 5	1195:—
	8' 6"	2	5 — 6	1295:—
ARTIST FLY	9'	2	5 — 6	1400:—
	9' 6"	2	6 — 7	1455:—
	10'	2	6 — 7 — 8	1575:—
ARTIST FLY	10'	2	8 — 9 — 10	1585:—
	10' 6"	3	4 — 5 — 6	1715:—
	11'	3	6 — 7 — 8	1842:—
ARTIST FLY	12' 6"	3	5 — 6 — 7	1970:—
	14'	3	9 — 10	2530:—
	15'	3	10 — 11	2990:—
	16'	3	10 — 12	3250:—
			10 — 12	3450:—

En till tre veckors Lev. tid.

Spöna kan fås med höger eller vänstervriden linförare. Som standard är spöna utrustade med rullfästen av jakaranda med svartelox. al. beslag. Andra utföranden kan fås efter önskemål. Alla spön är utrustade med ny krokställare som skyddar hackelflugor. Varje spö är försett med ägarens namn.

Muffning

Den muffade klingan behåller sin form vid belastning

Den omuffade klingan blir oval vid belastning

Krokställare av ny modell

Med Artist Fly känner du dig som kung bland flugfiskare.

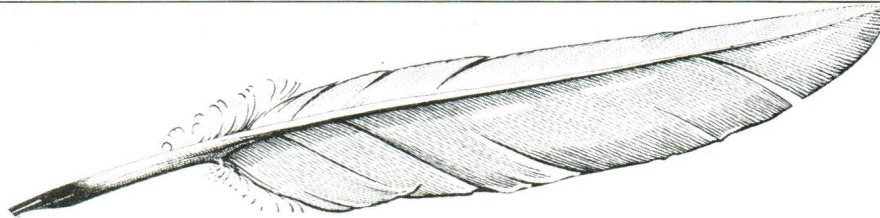
MASTERLINE fluglinor anses av många vara det bästa man kan få för pengarna idag. *Revolution* som Du ser på bilden kostar 224 kr i de lättare klasserna (t o m AFTM 9), och då får Du dessutom 45 m fabriksmonterad backing och en flaska linmedel. Ett köp att rekommendera.

PERRINE FLUGGASKAR. Köp-och-släng epoken är över. Nu satsar vi på kvalitet, inte minst vi flugfiskare. Flugaskar av aluminium kan gå i arv. På bilden ser Du ett litet urval av de amerikanska Perrine-askarna. De finns i många praktiska modeller och kostar inte skjortan.

MARRYAT FLUGRULLAR. Du som har klöver över kanske vill unna Dig en verklig lyxrulle. Du ser några på bilden. De är inte bara en fröjd för ögat. Funktionen är av samma klass.

FLY-DRESSING

Box 2003, 561 02 Husqvarna
Tel 036-13 41 97

Nu blir FiN ännu bättre!

Fin är en unik tidskrift ur många synpunkter. Från början var vi endast ett litet gäng entusiastiska flugfiskare, som gick samman för att skapa en nordisk flugfisketidskrift. Alla utanför vår krets menade att vi var blåögda, och att tidningen knappast skulle överleva sitt första år. Just nu sitter du med sjunde årgångens första nummer i handen!

Vi är också unika genom att vi har Nordens duktigaste flugfiskeskribenter, fotografer och illustratörer som våra medarbetare. De tycker också att FiN är unik – så unik och värdefull att de medarbetar helt gratis.

FiN är möjlig tack vare att de – tillsammans med många duktiga amatörskribenter – offerar sin fritid, för att vi ska kunna erbjuda dig som läsare en egen tidskrift enbart om flugfiske.

Vi är också unika genom att tidskriftens artiklar skrivs på danska, norska och svenska. Även om vi vet att motståndet kan vara stort att läsa "främmande" språk, så menar vi att trespråkigheten är en bärande idé i FiN. Vår sport är så liten totalt sett, att vi var för sig har svårt att göra vår röst hörd. Men genom en nordisk gemenskap och i nordiskt samarbete kan vi utträta betydligt mer. Och att vi har åtskilliga frågor gemensamma är tydligt för var och en av oss. Vi behöver bara se på debatten om nätfisket i detta nummer. Vi behöver en nordisk tidskrift för vårt nordiska flugfiske – oavsett om vi bor i Danmark, Norge eller Sverige så talar vi som flugfiskare alla samma språk.

I din hand håller du alltså första numret av FiN:s sjunde årgång. För varje år har vi växt och blivit starkare. Bara under 1984 ökade FiN med ytterligare 1000 nya läsare, och det betyder att tidningens ekonomi idag är stabil och vi ser framtiden an med stor tillförsikt och entusiasm. Vi har lyckats!

Vad gör man då, när man plötsligt sitter med pengar i en kassakista, som tidigare gapat tom? Ger man FiN:s ägare feta aktieutdelningar eller fördelar man pengarna som arvoden till alla trogna medarbetare, som lojalt ställt upp under de magra åren?

Nej, vi som arbetar med FiN väljer inte någon av dessa vägar. Aktieägarna ser inte ett öre av vinstpengarna, och vi medarbetare har lovat att också i fortsättningen skriva i FiN utan att få någon ersättning – precis som vi alltid har gjort. Istället vill vi plöja tillbaka alla pengar i FiN, så att de kommer dig och övriga läsare till godo.

FiN är 15 kronor dyrare att prenumerera på i år. Vi har valt att inte höja mer, även om de ökade tryck-, pappers- och distributionskostnaderna skulle motivera ett högre pris. Mellanskillnaden bjuder FiN på, eftersom vi idag har råd till det. Men vi nöjer oss inte med det. Dessutom vill vi använda våra pengar till att göra FiN ännu bättre. Från och med det här numret har vi därför ökat sidantalet i tidningen. Och vi har nu ännu

fler sidor i färg. Du får alltså ännu mer högvärdig flugfiskeläsning – utan att betala vad det egentligen kostar. Det är vi alla tillsammans som gjort detta möjligt.

Det ökade antalet läsare har givit oss de ekonomiska förutsättningarna i kombination med medarbetarnas inställning att tidningens budskap och framtid är viktigare än deras möjlighet till arvoden. Vad är då mer naturligt, än att det vi alla – läsare och medarbetare – tillsammans lyckats åstadkomma under de här åren också får gå tillbaka till tidningen i form av en ännu bättre FiN!

På redaktionen får vi många lovord för FiN. Men med det ökade sidantalet hoppas vi naturligtvis få bättre möjligheter att också tillgodose de grupper, vilka ibland känt sig lite styvmoderligt behandlade. En så specialinriktad tidskrift som FiN måste med nödvändighet balansera sitt innehåll, så att vi får tillräckligt många läsare för att överleva ekonomiskt. Det kan vi idag.

Utifrån vår nya plattform hoppas vi därför i fortsättningen bättre kunna tillgodose också mycket snäva önskemål – artiklar, som tidigare fått stryka på foten, därför att de vänt sig till alltför små läsargrupper. För att ta ett enkelt exempel: det är regnbågsfiskare, öringfiskare och harrfiskare som "bär tidningen", men idag kan de på ett generösare sätt "dela med sig" av de nya sidorna till laxfiskare, spöbyggare, boksamlare och andra grupper, vilka i förhållande till det stora antalet läsare varit i klar minoritet, och därmed i många fall haft all anledning att känna sig missnöjda med under-teknads komposition och balansering av FiN:s innehåll.

Här sitter du nu med FiN:s första nummer 1985. Låt oss alla jobba för ett starkt FiN under åren som kommer. Jag kan göra det som redaktör – du kan göra det som medarbetare, eller bara genom att helt enkelt läsa FiN och berätta om tidskriften för dina fiskekamrater.

Som jag redan sagt behöver vi nämligen en stark tidskrift oavsett var vi bor i Norden. FiN är den plattform från vilken vi kan hävda flugfiskets intressen gentemot en oförstående allmänhet och njugga politiker och andra makthavare. FiN ska vara ett kamporgan för en bättre miljö i och kring våra vatten. FiN ska kämpa för att rädda hotade fiskar, så som vi till exempel har gjort när det gäller östersjöloxen. FiN ska arbeta för en opinion mot älvutbyggnad och rovfiske med nät – men FiN ska också vara nöjsam läsning med fiskereportage, teknikartiklar, flugbindning och annat av intresse för vår sport.

FiN ska hjälpa dig att utveckla ditt flugfiske, eftersom du varit med och utvecklat FiN till den tidskrift den är idag!

Gunnar Johnson

Det ihärdiga regnandet hösten 1984 fick Em att gå hög. Så här brukar det annars se ut på hösten – ett perfekt vatten för fluga.
Foto: Gunnar Johnson.

Världens bästa havsöringså

Em anses vara världens bästa havsöringså. Men det är den endast tack vare ett fantastiskt arbete av ryttmästare Gustaf Ulfsparre, som vigt sitt liv åt att rädda ån och den unika havsöringsstammen.

Av Mikael Frödin

Sent på kvällen efter en lång och tröttande resa kommer vi fram till Em och två dagars fiske. Ån går hög efter höstens ihållande regn. Trötta packar vi upp våra spön, ordnar allt för morgondagen och går sedan till sängs.

Onsdagen den 26:e september:

Vi vaknar klockan sju. Vädret är ur fiskesynpunkt fint, det vill säga grått

och mulet. Efter en stadig frukost går vi uppströms under den södra strandens ekar. Jag börjar mitt fiske i Blackwater medan min fiskekompis Håkan Norling fortsätter upp mot landsvägsbron. Jag fiskar av poolen långsamt med långa kast. Nästan nere vid nacken kommer första dragningen, kort och hårt, men ingenting mer...

Håkan kommer ner och vi fiskar en stund vid Old man's place, men utan att känna någonting, varför vi dricker kaffe och väntar på att klockan ska bli tio då fisket får påbörjas nedströms träbron. Självt börjar jag vid pirarna i Lawson pool, där ån slutar i en lång vitskummande fors ut i havet. Ovanför pirarna breder ån ut sig till en ganska långsamt flytande pool full med

stora stenar. En perfekt havsöringspool! Jag fiskar mig ner längs poolen med tvärströms lagda speykast, då ekarna inte tillåter överhandskast. Halvvägs ner känner jag en dragning igen, men den här gången är det fast fisk, och efter några ganska odramatiska rusningar tailar jag en storfläckig havsöringshanne på 4,5 kg – min första Emöring för året.

Efter lunch fiskas från bryggan i Ankarcrona. Jag fiskar mig igenom poolen noggrant, och tänker just veva in och flytta på mig när hugget kommer. Fisken tar tjugo meter lina direkt och går ner och ställer sig i Baret pool. Efter tjugo minuters trixande lyckas jag beacha fisken. En otroligt kort och bred öringhona på cirka 8 kilo. Försiktigt lossar jag flugan och håller fisken ute i strömmen tills den kvicknar till och kan klara sig själv.

När jag kommer upp på bryggan får jag se att Håkan just håller på att landa en fisk. Allting går bra och han kommer ner till mig och visar upp en vacker öringhona på 5 kilo. Vi sitter kvar på bryggan och pratar ett tag.

Det börjar skymma då jag bestämmer mig för att återigen pröva lyckan i Lawson pool. Jag sätter på en 2" Black doctor variant på tub. Nere på nacken vakar det hela tiden. Jag hinner aldrig fiska mig ner dit. Redan efter några kast krokas jag en fisk, som kör ner till nacken, där den visar sig i en hel rad luftsprång. Den far runt i poolen i tio minuter innan den tröttnar och jag kan taila en 6,3 kilos öring, min tredje för dagen. Fantastiskt!

Nere vid rensboden får jag veta att dagen totalt gett sju fiskar, bl a en fantastisk öringhona på 10,7 kilo. För övrigt den sjunde fisken med den vikten för året.

Torsdagen den 27:e september:

Vi går upp halv åtta, äter frukost och ger oss iväg upp längs ån. Håkan stannar i Pike pool medan jag fortsätter till Old man's place. Väl framme kollar jag tafsen och knyter på en Thunder & Lightning special strl 4, och vadar ut i det höstkalla vattnet. En kort stöt, men det är också allt.

Tillbaka till Pike pool. Håkan berättar att han också känt en dragning, och jag börjar fiska femtio meter ovanför honom. Efter några kast går det upp en stor fisk tjugo meter uppströms. Efter ytterligare tio minuter går fisken upp igen i ett präktigt vak. Jag vevar hem och flyttar mig för att prova om den är intresserad, och har inte mer än tio meter lina ute när fisken tar – stenhårt. Skummet sprutar när fisken går upp i ytan och sätter av

En vacker svit från Em. Var finner man annars ett sådant fiske... Foto: Carl-Eric Odelberg.

nerströms. Cirka femtio meter rinner av rullen innan fisken stannar.

Håkan, som sett allt, har slängt spöt och står nu bredvid mig. En sak är klar, fisken är mycket stor, större än någon annan jag känt. Fisken vänder och passerar mig på väg uppströms. Jag pressar hårt. Då vänder den igen och simmar med rasande fart nerströms. Jag tar den hårt och får

Att Mikael Frödin är flugbindare och kan sitt yrke visar höstens fiske i Em. Här är hans variant på Thunder & Lightning, och dessutom den nydöpta Lawson med dubbelvinge. Foto: Magnus Granat.

den att stanna och pressar sedan allt jag vågar, men det har ingen verkan. Fisken går sakta runt i poolen, men helt plötsligt kommer den upp till ytan. Nu ser vi det väldiga laxhuvudet med den stora kroken.

Efter tjugo minuter kommer den in första gången. Håkan går fram för att ta den, men laxen vänder och går ut igen. Med hård press lyckas jag få in fisken. Håkan försöker ta laxen runt stjärtpolen, men den är för grov, han når inte runt. Tredje gången fisken kommer in får Håkan in handen under gällocket och drar upp den på land. Den är stor, den största jag fått. En typisk höstlaxhona med stor krok och mörkt tecknad kropp.

Vi bär fisken över träbron bort till herrgården och fiskhuset. Fisken hängs upp på vägen som visar imponerande 17,7 kilo. Längden är hela 116 cm och runt om mäter vi dryga 66 cm. Gustaf Ulfsparre kommer ut och gratulerar. Själv är jag naturligtvis mycket glad och nöjd...

De följande timmarna fiskar jag inte, men till slut bestämmer jag mig för

forts på nästa sida

Klockan är ett och jag lägger öringen bredvid laxen. Jag vet inte om jag skall fiska mer i dag, eller...

---

forts från föreg sida

att gå ner till pirarna i Lawson och prova. Nere vid poolen knyter jag om tafsen och sätter på specialaren som givit utdelning tidigare. Ute i vattnet visar stora havsöringsbjässar ryggar i kraftfulla vak. Många stora öringar har visat sig mitt ute i poolen, och det gäller att kasta långt för att flugan ska fiska riktigt. När flugan börjar dra, hinner den bara fiska ett par meter, sen kommer en lång sugande dragning. Ja! Där satt den!

Fisken som tagit flugan är stor. Den vänder direkt uppströms och drar ut trettio meter, och jag har problem att få linan över alla stenar. Så vänder fisken och går med rasande fart ner mot nacken och den hotande forsen i en rad magnifika språng, men den stannar i poolen och jag lyckas bogsera bort den från nacken och sätter på nytt hård press. Öringen, som är mycket stor, tvärs över ån upp i Barrett pool. Den har gott och väl tagit åttio meter lina nu. Jag pressar hårt och fisken vänder nerströms igen längs åns motsatta strand. Den stannar mitt i poolen. Jag backar tio meter och sätter hård press. Då går den upp i ett högt hopp – hela fisken är över vattnet. Den är otroligt vacker.

Öringen börjar nu rulla i ytan, vänder och sätter kurs mot pirarna och forsen och går ända ner till suget innan den stannar. Puh! Nu står den stora fisken med stjärten nästan hängande i vitskummet. Jag svettas och vågar inte göra något, utan håller bara emot allt vad jag kan. Men helt plötsligt kommer den snällt med. Jag får in många meter lina på rullen. Fisken står nu i strömmen utanför mig. Den börjar tröttna...

Jag försöker med sidpress få in den mot stranden, och fisken glider på sida in över det grunda vattnet. Håkan hjälper mig och vi lyckas beacha fisken. Den är enorm. Skinande blank med många små svarta fläckar längs sidorna. Jag kan pusta ut och vila min trötta arm. I 45 minuter har jag kämpat med denna väldiga öringhane. Jag bär öringen till fiskhuset och hänger den på vågen – 11,0 kg. Otroligt!

Klockan är 13.00. Jag lägger öringen bredvid laxen och vet inte vad jag

ska tro. Jag ligger i gräset och undrar om jag ska fiska mer...

Men så kommer Håkan och vi går tillsammans ner till Lawson. Han fiskar övre delen av poolen, men föreslår att jag ska prova en stor grop framför södra piren. Jag fiskar av gropen och flugan är inne i det lugna vattnet när jag reser spöt. Fast fisk! Några tunga sugningar gör klart för mig att också detta är en fisk av grov kaliber. Den här fisken går tungt över mot andra stranden där den stannar och vänder. Mitt ute i poolen rullar den. Öring!

Vi är nu säkra på att jag krokat ytterligare en storöring. Fisken gör inga dramatiska rusningar, utan går mest och spänner. Efter cirka tjugominuter kan Håkan handtaila fisken åt mig. Det är en typisk Emåöring, kort och tjock. Men denna fisk, som också är en hane, har hunnit få sin lekdräkt. Den är vacker där den ligger i gräset, ljus gyllenbrun. Vikten uppgår till 9,7 kg.

Göran Ulfsparre kommer ner och konstaterar att jag åter haft lyckan med mig. Efter en stund kommer också Gustaf Ulfsparre ner. Han är glad och lyckönskar mig. Gustaf, som sett många fina Emåoringar berömmar min fisk och säger att det är ett riktigt praktexemplar. Bättre betyg kan ingen fisk få, och själv är jag mycket stolt...

Klockan blir närmare 18.00 innan Håkan och jag åter tar stigen under ekarna ner mot Lawson pool. Det börjar skymma. Väl framme byter jag fluga och sätter på den lite större BD tuben. Hugget kommer utanför den södra piren, precis på nacken. För att hindra fisken från att gå ut i forsen sätter jag handen i rullen, och utan att ge fisken en enda meter lina går jag med hårt böjt spö bakåt upp ur vattnet. Detta är också en stor fisk och den visar sin breda rygg i ytan några gånger. Vi ser att det är en laxhona och uppskattar vikten till cirka 12 kilo. Jag lossar flugan och Håkan håller fisken ute i strömmen. Efter några minuter är den pigg igen och får gå tillbaka. Det var en vacker fisk, tjock och bred och med silvret kvar längs sidorna.

De här dagarna i Em använde jag mig av ett 16 fots Sage grafitspö, ett

spö som har kraft att få ut linan i trånga lägen, dvs ett bra spö för spey- och rollkast. Andra fördelar med ett långt spö vid Em, Mörrum och många andra mindre svenska havsörings- och laxvatten, är att lättare kunna styra flugan rätt över fisken och att kunna manövrera en stor fisk i en pool med mycket sten.

Linvalet har en avgörande betydelse för havsörings- och laxfiske. Den linan jag använde i Em bestod av: närmast backningen en tunn flytande level nr 4, därefter en femtonmeters klump normalsjunkande DT 11 och slutligen en 1,5 meters blykärnespets. För att utnyttja linans snabbsjunkande spets till fullo krävs att man använder mycket korta tafsar på 1–2 meter. Själv fiskade jag med en 1,5 meters tafs med mjuk spets, vilket ger flugan lite extra rörlighet i vattnet.

Jag har experimenterat med olika typer av havsöringsflugor, och då jag fiskar havsöring 50–100 dagar/år har det fötts en hel mängd underliga kreaturer. Här följer några av mina synpunkter på en bra havsöringsfluga. Det viktigaste är naturligtvis en bra krok. Själv använder jag flera olika typer. För havsöringsflugor i storlek 2–10 tycker jag att Partridge double lowwater och Partridge double Limerick har allt jag söker. De är starka, vassa, ej sköra och krokarna bra. För tuber tycker jag Partridge needle-eye trekrok är överlägsen i krokningshänseende.

De typer av flugor jag själv föredrar är fylligt bundna med mycket mjukt material som pulserar i vattnet. Gärna dubbade kroppar med lite utpetad dubbing mellan ribbingen eller ett mjukt kroppshackel. Flugan ska se levande ut i vattnet, det är ju där fisken ser den. Av de otaliga flugmönster som finns idag, är det många som är bra i de svenska humusbruna havsöringsvattnen. Själv har jag några egna favoriter.

Den första är en korsning av två populära flugor, Glödhäck och Thunder & Lightning. Den andra är mycket lik den första. Skillnaden ligger i att denna fluga har två vingar, en fram och en bak, för att ge ytterligare mer liv i flugan och en kraftigare siluett. Denna specialare har också halva kroppen i guld. Efter Emdagarna, då

flugan gav mig de två största öringarna, har jag namngivit flugan efter poolen där de togs, alltså Lawson.

Den tredje är en skapelse av en av mina mycket goda fiskevänner, Ingvar Ingvarsson. Ingvar har tillsammans med Lars "Ryd" Fornander och Leo Postanen under 1984 lockat upp drygt sextio stycken öringar och laxar ur Mörrums pooler bara på denna fluga! Flugan är från början en Black doctor, men vi fiskar den mycket förenklad och bunden på tub. Det är säkert det starka inslaget av det fantastiska

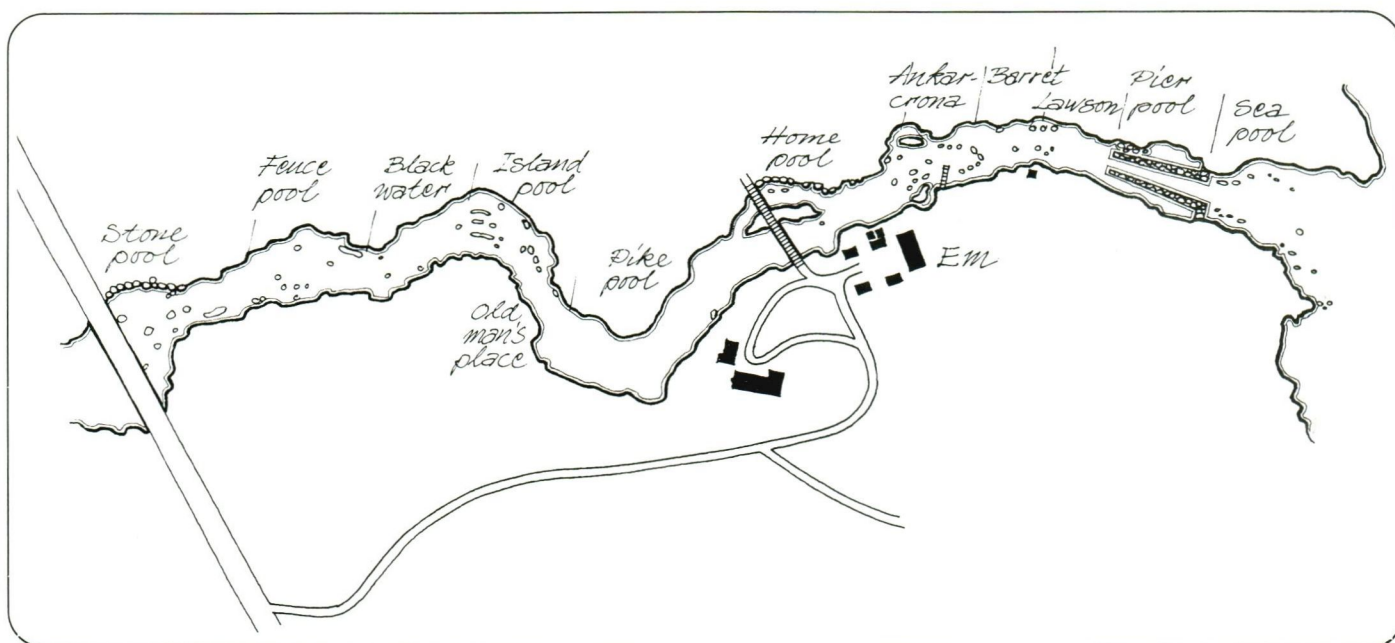
mendningar kan man få flugan att fiska både djupt och sakta, även i relativt snabbt vatten. Med korta vippningar av spötuppen fås flugan sedan att zic-zaca fram i vattnet. Det ger flugan extra rörlighet i vattnet.

Det gäller naturligtvis också att fiska på de platser där fisken står. Det är helt klart att de större fiskarna tar de bästa ståndplatserna i en pool. Om man kan ta reda på dessa platser och fiska över dem, så ökar man sina chanser till stor fisk betydligt. I Lawson pool i Em finns exempelvis ovan-

skygg fisk, tror jag inte på metoden att nöta ut fisken. Själv fiskar jag hellre av en pool en gång och låter den sedan vila för att kanske återkomma efter en timme.

Emån – ett livsverk

Det viktigaste har jag dock sparat till sist. Att ha tillgång till ett bra vatten! Emån är Gustaf Ulfsparrs livsverk. Utan det arbete han lagt ner

Karta över de mest välkända poolerna i Emån, från mynningen upp till riksväg 15.

materialet Flashabou, som gör den så effektiv.

Välj ut de stora fiskarna

Under mitt besök vid Em var vattentemperaturen cirka 12°C. Jag fiskade då med målet att få ner flugan till fisken och att fiska den långsamt. Detta uppnådde jag genom att kasta flugan tvärs strömmen, menda kraftigt uppströms och sedan låta den sjunka. Mendningen ger flugan extra tid att sjunka, och när linan sträcks och flugan börjar fiska, är den redan nere hos fisken. Genom upprepade

för nacken ett par stora stenar med djupa hålror bakom. Typiska storöriingsplatser. När man i en pool hittar liknande djupare partier, kan man vara säker på att den större öringen finns där. Då leken närmar sig går dock även den större fisken in på grundare vatten.

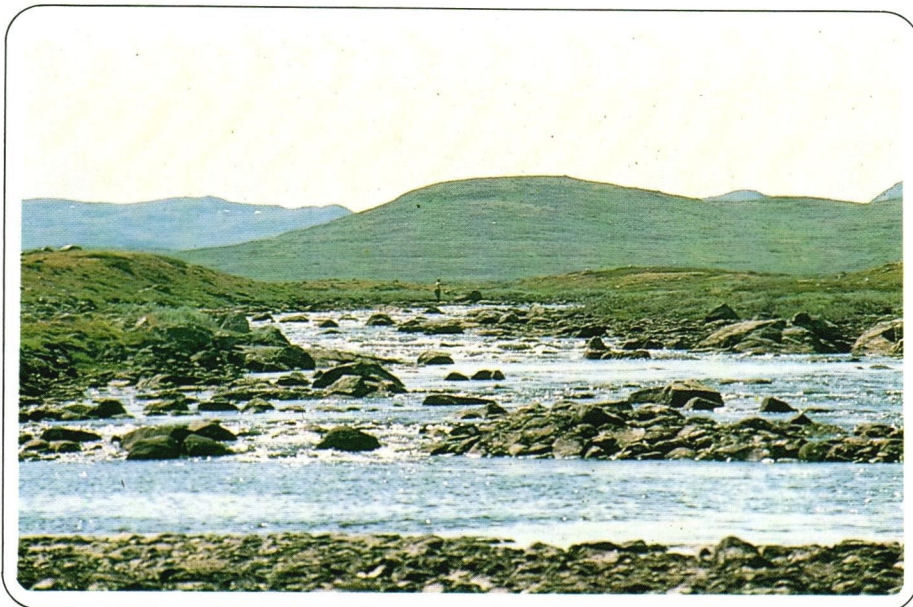
Andra platser där man finner havsöringen är:

- i markerade strömkanter
- runt stenar (oftast bakom)
- i hålror och fickor i strandbanken
- runt bropelare
- på lugnflytande partier, där strömmen är som snabbast.

Eftersom havsöringen är en mycket

hade Emån idag inte varit det paradiset för havsöriingsfiskare som det nu är. Varje år rensas ån från vass och annan växtlighet. Åns lekbottnar rensas också så att det fina lekgruset kommer fram. Gustaf Ulfsparre har också kämpat med näbbar och klor mot nätmärodörer, tjuvfiskare och det allt växande utbyggningsshotet mot ån. Jag vill till sist uppmana alla att göra sin röst hörd i utbyggnadsfrågan och stödja Gustaf och Göran Ulfsparre i deras kamp för att bevara Emån och låta den förbli det flugfiskeparadis den är.

Tack Gustaf och Göran Ulfsparre för två fantastiska dagar!

I strömmarna vid Lågaros gömde sig en öring bakom varje sten...

Hardanger- vidda

Redan första dagens upplevelser ger mersmak, och vi bestämmer oss för en ny tur till Vidda nästa sommar. Det här är ett vildmarksområde så stort, att ett helt flugfiskarliv inte räcker till för att utforska det...

Av Erland Sandberg

Ett knippe öringar från "Vidda".

Hängbron vid Reinavattnet. Här sammanstrålar många vandringsleder.

Inspirerade och tända av en artikel i FiN nr 2 -81 "Här kastar man sin fluga på Norges tak" beslutade fiskekompisen Gunnar och jag oss för att göra en vandring och fisketur till Hardangervidda. Vad motsatsen till fjällrävar kallas vet jag inte, men till den gruppen noviser kunde vi med gott samvete sälla oss. Redan på höstkanten, drygt ett halvår före vandringen började vi så smått planera turen. Vilken utrustning passar bäst, vilka fiskeprylar behöver man, hur ser terrängen ut, var skaffar man kartor, fiskekort etc.

Hardangervidda är verkligen stort. Att bara oplanerat starta någonstans och gå inöver är inte så lämpligt. Var skulle vi fiska? En gammal dröm som länge legat och gnagt i bakhuvudet kom plötsligt fram. Jag hade för några år sedan läst en bok av Torbjörn Tufte "Där storfisken vakar" och i ett avsnitt i boken beskriver han höstfiske efter storöring på Hardangervidda – närmare bestämt vid ett gammalt fiskeläge längst ner i Geivassdalen, en kilometerlång ström mellan två sjöar, Lågaros.

Dit skulle vi, det hade vi bestämt oss för. Hur var det då med fiskekort? Efter vad vi hade hört är merparten av vattnen på Hardangervidda privatägda, och enda möjligheten är att fiska i de områden som är Stadsallmenning. Mitt på vidda, inom Lågarosområdet sträcker sig en stor allmänning, Uvdals stadsallmenning. För att få närmare upplysning om fisket, vilka vatten som ingår, kortpris etc, skrev vi

ett brev till Nore og Uvdals Reiselivslag i Rödberg. Döm om vår förvåning när vi några veckor senare öppnar ett brev från Fjellstyret i övre Numedal, där någon med utsökt noggrannhet för hand nedtecknat på tre A4-sidor en komplett översikt av sjöar och vattendrag i hela stadsallmenningen. Sextiosex sjöar, sjutton älvar och bäckar var markerade med höjd över havet, areal och längd.

Nu var det bara att börja studera kartan. Vi skulle starta turen från Solheimstulens Fjällhotell i Jönndalen på Östvidda, för att sedan gå väster ut mot Geitvassdalen och sedan vidare syd-väst längs Geitvassdalen ner mot Lågaros, en sträcka på c:a 50 km. En bagatell för oss "vältränade" Värmlänningar, tänkte vi. Vad vi inte tänkte på då var att packningen skulle komma att väga 26–27 kg och att vädret skulle utveckla sig till århundradets varmaste vecka.

Så är vi på Vidda

När vi på eftermiddagen, dagen efter starten från Solheimstulen Fjällhotell och 35 km vandring kom fram till hängbron som går över en liten ström vid Reinavatnet ca 5 km från Raudhellerens turisthytte, började vi inse att det där med att ha riktigt ingångna kängor på fötterna nog inte är så dumt. Själva gick vi i ett par sladdriga joggingskor, i vilka fötterna nu såg ut som ett par uppsvällda sirapslimpor kryddade med blåsor och skavsår. Vi fick lov att rasta och vila upp oss ett dygn. Samtidigt fick vi första tillfället att fiska, eftersom vi nu var inne i stadsallmenningen. Fiskekortet hade vi tidigare köpt i Rödberg och det kostade 80 Nkr för en vecka. Vi fiskade i de mest underbara små älvstryk och småtjärnar, men här passerade dagligen en jämn ström av vandrare/fiskare på väg mot Raudhelleren eller Lågaros, så våra misstankar om utfiskning bekräftades under kvällens lopp. Små öringar på hektot var enda utdelningen.

Efter den välbehövliga vilan började vi så att gå (stapla) nedöver Geitvassdalen mot Lågaros 15 km åt sydväst. Att vandra på Hardangervidda är inte speciellt krävande. Att det heter "vidda" förstår man tydligt av naturen. Landskapet är platt, och med låga fjällprofiler. Det är kallt och stentigt, och man befinner sig hela tiden 1100–1400 möh.

När vi efter cirka tio timmars vandring äntligen når över krönet på sista

fjällkammen och blickar ut över Lågaros och ser älvstryket mellan Bjørnesfjorden och Skjerhölen, känner vi en stor tillfredsställelse och fiskesuget kommer som ett rus genom kroppen. Allt stämmer. Fiskeboden som Tufte skriver om finns där, likaså den stora kulpen nedanför boden. Sländorna svärmar och solen sänker sig över fjällkammen och sprider ett varmt rött sken över älven. Vi har kommit rätt och allt känns underbart.

Öring i första kastet

Vi tacklar genast spöna. Femton ki-

Bergen HARDANGERVIDDA

Oslo

lometers vandring som nyss värkte i benen är som bortblåst. Gunnar blir först klar. Han går bort till utloppet av älven. Med en blue dun variant på tafsen lägger han ut kastet i sidostrommen. Direkt smacker en öring på, en fin stekfisk. Den är efterlängtad.

Resten av eftermiddagen och kvällen ägnar vi åt fiske och utforskning av älvstryken. Att vi fiskar hullinglöst är en självklarhet. Här finns öringar bakom varje sten. Vi fiskar enbart med torrfluga och i det kristallklara vattnet ser vi fisken stiga och ta flugan. De mest attraktiva flugorna verkar vara Europea 12 och en Blue dun

variant samt Rackelhanen, en fluga som verkar gå överallt. Vi fiskar snabbt ihop till en rejäl öringmiddag och släpper sedan tillbaka övriga fiskar.

Natten ägnar vi åt att avnjuta stekt öring till ljudet av älvens brus. Det är en underbar känsla att kunna slå upp sitt tält här mitt i vildmarken och fiska i rena kristallklara vatten. Vi är helt ensamma, inte en människa på oändligt avstånd. På natten hör vi en fjällräv skälla i fullmånens sken, det förstärker känslan av ödslighet och vildmark.

Nattfiske med Stor-Po och Tjäder-Pär...

Har man en gång fiskat i Stor-Pos och Tjäder-Pärs hemlighetsfulla sjö så är man för alltid trollbunden – och fattar de tycke för en, blir också fisket välsignat...

Av Rolf Lysholm
Foto: Jesper Strömberg

Det har åter blivit höst. Då morgonsolens första strålar bryter fram blänker myrens tuvor röda av daggstänkta lingon, och längs bäcken, där laxöringen samlas till lek över de ljusa grusbottenarna, dignar rönnarnas kvistar av tunga bärklasar. På bergknallar-nas nordsidor höjer sig frostbitna björkar som eldslågor i motljuset och på de slyrika hyggena går älgen och förser sig av allt det goda.

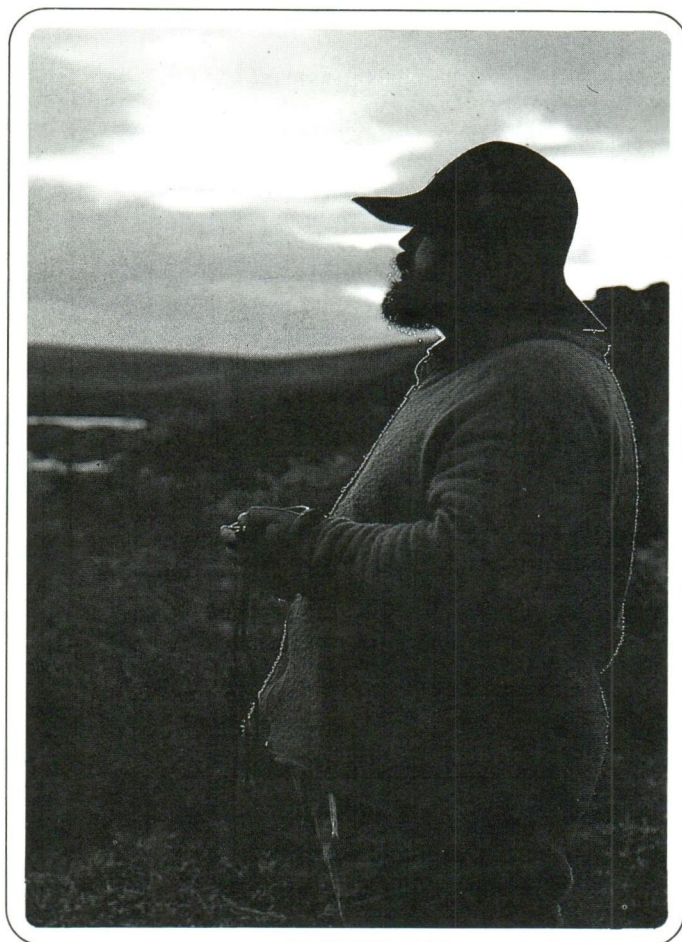
Bakom mig reser sig gammelskogens furor så raka och höga att molnen tycks snudda vid deras runda kronor.

Med halvslutna ögon och återhållen anda lyssnar jag till motorsågarnas skärande ljud på andra sidan Sjöaberget och dånet från fallande furor, en klagomässa över storskogens död. Vid en kallkälla lagar jag till mitt kaffe, äter min enkla smörgåsfrukost och fortsätter vandringen utmed ån. Mellan stenar och martallar går den nästan osynliga stigen till en sjö i hjärtat av Orsa finnmark.

Jag är inbjuden att fiska sik i Stor-Pos och Tjäder-Pärs vatten. De lever inte längre, men minnena av dem susar i furorna, viskas av säven längs sjöstranden, sjön med alla sina öar och uddar.

Stor-Po, Tjäder-Pär? Ja, nog har jag suttit många kvällar hemma hos viltvårdaren Uno Vahlberg och lyssnat till historier om dessa båda flottare, vandringsmän och enslingar. Uno är en mästare att berätta om dessa finnmarks söner. Visserligen fordras ett par kaskar på nykokt kaffe, men sedan flödar historier ur honom som en yster vårbäck. Självt har han en gång varit timmerflottare och en sju-tusan-till-karl, så nog har han att berätta.

Mot kvällningen når jag Stor-Pos och Tjäder-Pärs sjö. Det är en varm och stilla kväll och sjön ligger spegelblank. Längs stränder och vassruggar vakar siken, och längre ut hörs öringens sörplande. Men siken ratar mina läckert serverade flugor. Den är

kräsen och tycks bara äta knott.

I den tilltagande skymningen byter jag torrflugan mot ett våtflugkast med tre flugor, och nu hugger både två och tre fiskar samtidigt. Rullande och plaskande far de mellan vassruggarna innan jag får dem i håvnätet. De är inte så stora, på sin höjd tre till fyra hekto, men på tunn tafs och små krokas ger de dock en försmak av kamp...

Ju mörkare det blir, desto villigare till hugg blir siken. De enstaka vaken längre ut i sjön har flyttat närmare land, och vadav jag försiktigt ut till vassruggarna kan jag kanske komma inom kashåll för dessa fiskar. Linan skjuter fräsande genom spöringarna och våtflugorna landar två meter framför en vakande fisk. Långsamt fiskar jag hem flugorna. Dragningen i linan registreras i min hjärna. Mothugg! Spöet står i en vid bäge. Fast fisk! Efter tio minuters kamp ligger den på land bland ljungen, stor och silvrig, en sik på över två kilo. Min första flugfångade storsik.

Fullmånen står redan högt, och hans röda glans har gått över i det ljusa, kalla sken, som nästan tycks göra natt till dag. Stillheten är total. Så kommer dimman. Sikens napplust avtar. Sjön ligger åter blank och tom. Endast mörkret speglas i vattnet. Vägglittret från nattvakande sik har stillnat.

Med ytterligare fyra storsikar vandrar jag ensam uppför sluttningen mot sjön till lägerplatsen. En sån förunderlig natt. Jag vänder mig om, lyfter slokhatten och bugar djupt till tack. En vindil drar genom trädkronorna, en suck hörs ute från sjön. Jag ryser till. Är det Stor-Po eller Tjäder-Pär som svarar? Vilken ynnest att få fiska i deras vatten!

Ännu efter sju år är jag sjön trogen. Stor-Po och Tjäder-Pär kommer man inte undan så lätt. De kallar på en, tar tag i en, och har de fattat tycke för en, välsignar de ens fiske.

Jag är välsignad!

Regnbågens näringsval

Sex års arbete med maganalyser från 334 sportfiskefångade regnbågar ligger till grund för den här artikeln. Resultatet är en intressant läsning om regnbågens val av föda vid olika årstider, när på dygnet den äter och vilka näringsdjur som kan göra den selektiv.

*Av Sten Åke Lindqvist
Foto: Janne Olsson*

Regnbågen har endast i rena undantagsfall bildat självreproducerande bestånd sedan den introducerades i Sverige 1892. Den regnbåge vi idag har i våra rotenon- och naturvatten är därför uteslutande damm- eller kasseodlad sättfisk. Generationer av regnbåge har uppfötts i fiskodlingar ur ett begränsat avelsmaterial. Det anses därför att den odlade fisken idag skiljer sig genetiskt från den vilda regnbågen. Under uppfödningstiden i damm eller kasse präglas dessutom fiskens jaktsätt och matvanor helt av odlingsbetingelserna – hög individtäthet, utfodring, konkurrens mm. Den bibehåller sedan sina inlärdade vanor även närmaste tiden efter utplantering i ett fiskevatten och är mycket okritisk i födoval. Den tar i regel på nästan allt vad en flugfiskare erbjuder.

Inom några dygn efter en utplantering har regnbågens mage blivit helt tom, och den intresserar sig för allt som rör sig. Den börjar upptäcka den naturliga födan och går under denna tid oftast i stora stim och tävlar om att nå först fram till allt som hamnar på vattenytan. Under den första tiden efter en inplantering hittar man vid maganalys även kolapapper, cigarettfimpar, fågeldun, pinnar mm. Men fisken lär sig sedan snabbt vad som är ätbart och utvecklar matvanor som är artegena.

När regnbågen så småningom är aklimatiserad – "förvildad" – kan den erbjuda flugfiskaren verkliga problem och därmed ett intressant fiske. Alla flugfiskare har någon gång träffat på extremfallet med regnbåge som otvivelaktigt äter, men som totalt vägrar att ta erbjudna flugor. Det är

emellertid tveksamt om regnbågen över huvud taget övergår till ett i ordets egentliga mening naturligt beteende. Termen "aklimatiserad" har därför en begränsad innebörd.

Man finner endast uppgifter av rent kvalitativ natur om regnbågens födoval i svenska vatten, om man läser fisketidskrifter, fiskeböcker eller den vetenskapliga fiskeribiologiska litteraturen. Maganalysen från 334 regnbågar sammanställdes därför av mig för att få fram kvantitativt material som kunde användas i ett systematiskt försök att förbättra fiskeresultatet genom rätt val av flugor med den naturliga födan som förebild. Mer än 95% av de undersökta regnbågarna togs på fluga med flugspö. Syftet med arbetet var att belysa regnbågens val av föda sett ur sportfiskesynpunkt.

forts på nästa sida

forts från föreg sida

Fisket som ligger till grund för undersökningen ägde rum under åren 1966–1971 i fyra sjöar i Göteborgs omedelbara närhet: Västra Långvattnet, Lilla och Stora Delsjön i Delsjöområdet fritidsreservat samt Södra Långvattnet utanför Mölndal. Sjöarna i Delsjöreservatet är till skillnad från den fjärde sjön rotenonbehandlad. Lilla Delsjön är av eutrof typ (närringsrik), och de övriga är oligotrofa (närringsfattiga).

Rotenonvattnen var under dessa år tidvis hårdfiskade. För mig var medelfångsten en regnbåge per fisketur räknat på hela perioden. Inplantering av fisk skedde i Västra Långvattnet en eller två gånger per år. Tiotalet blanka turer i rad under en augustimånad var en säregen upplevelse. Vattentemperaturen var då över 20°C, vilket medförde att kvällsrisen varade högst en timme. De få regnbågar jag kom i kontakt med rispades endast, T C Ivens beskriver liknande erfarenheter i sin utomordentliga bok *Still Water Fly Fishing*, och jag gissar att många av FiN:s läsare gjort samma erfarenheter.

I vetenskapliga undersökningar av fiskens födoval bestäms i regel respektive födoobjekts vikt eller volym för uppskattning av näringsvärde. Jag har emellertid bedömt, att ur sportfiskesynpunkt är det intressantare att redovisa *antalet näringsobjekt*, än att se till deras vikt eller volym. Ett exempel: om man vid maganalys hittar 500 nymfer och en liten mört, vilka var för sig väger lika mycket, så markerar det ändå en mycket värdefull information. Jag räknar alltså *antalet ansträngningar* (hugg) som fisken presterat för att fånga födan.

Maganalysen utfördes på så sätt att innehållet från matstrupe och magsäck tillvaratogs och näringsdjuren räknades och identifierades. Resultatet har uttryckts i procent och sammanställts månadsvis baserat på *antalet ansträngningar* (eller hugg) och *hur många av fiskarna* som tagit bytesdjuret i fråga. Undersökningen kompletterades dessutom med en visuell uppskattning av *fyllnadsgraden*. Metoderna finns närmare angivna i sin helhet i min rapport.

Det visade sig praktiskt att indela näringsobjekten i 18 grupper, bland

annat beroende på mina begränsade kunskaper i entomologi och det faktum att maginnehållet ibland kunde vara anfrätt. Artbestämning har således endast utförts i undantagsfall och främst då vad gäller dagsländorna.

Regnbågen övergår från ren insektsdiet till att ta småfisk betydligt senare än vår inhemska öring. Först när den når en längd av 35–40 cm har den i engelska vatten övergått till småfisk (J R Harris; *An Anglers Entomology*). Självt har jag i andra vatten vid något enstaka tillfälle fått regnbåge på ca 5 hekto, som haft relativt stora bytesfiskar i magen. Orsaken till varför regnbågen inte i större utsträckning övergår till fiskdiet förbryllar sportfiskarna och man har svårt att finna någon acceptabel förklaring.

I mitt tycke ger de tre metoderna: antal, frekvens och fyllnadsgrad en god uppfattning om regnbågens födoval sett ur sportfiskets synpunkt.

Fångsttid

Figur 1 visar fångsttid under dygnet och hur den varierade med årstid.

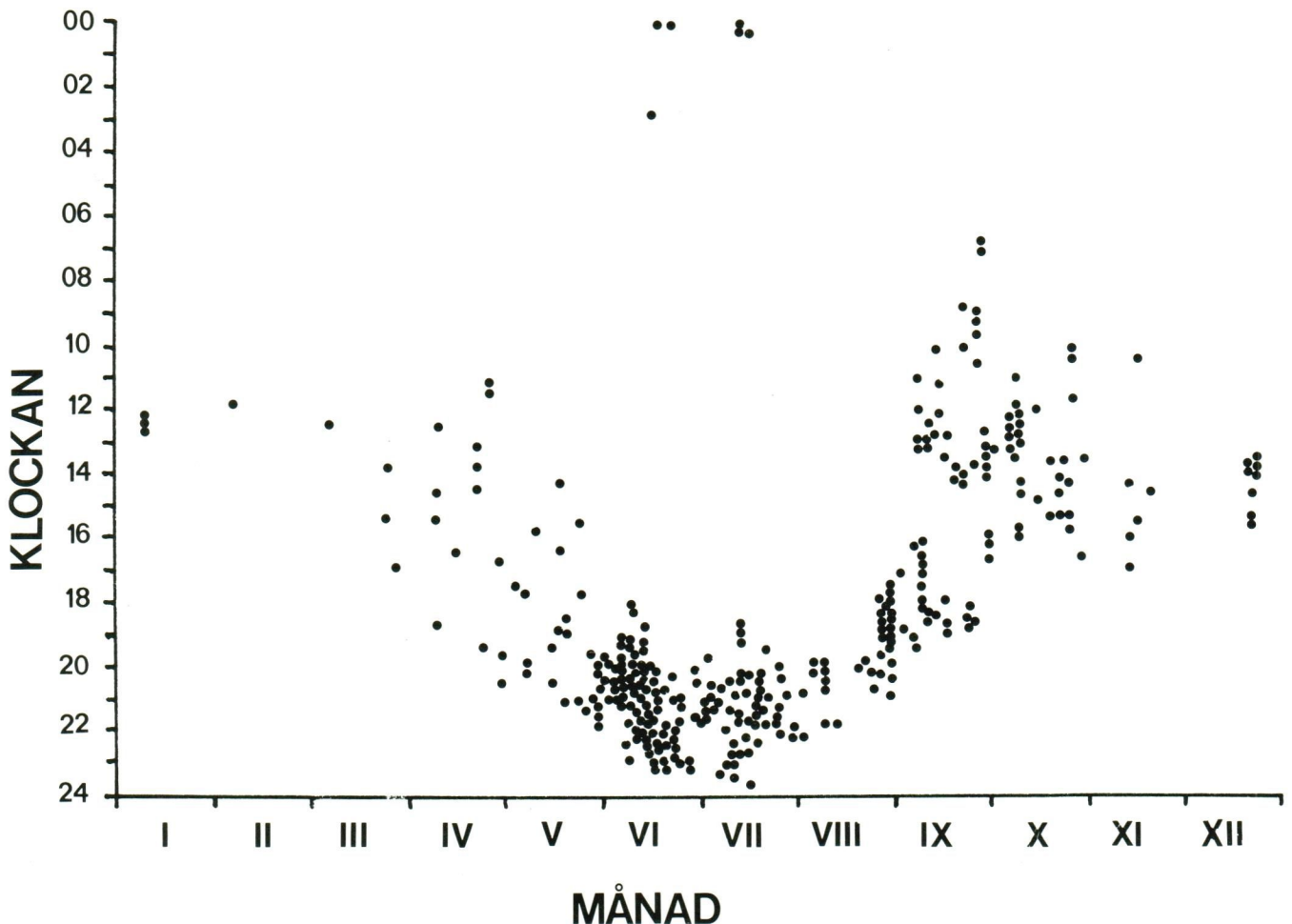

Fig 1. Prickarna anger vilken tid på dygnet regnbågarna fångats under olika årstider.

den i de fyra sjöarna. Under april och maj samt september fiskade jag ofta hela den ljusa delen av dygnet. Under juni, juli och augusti i regel från 17-tiden till midnatt. Under sommarmånaderna hade jag generellt sett dåligt morgon- och dagfiske i de aktuella vattnen.

Speciellt under våren, men även under hösten, är regnbågen aktiv praktiskt taget under hela den ljusa delen av dygnet. Under övriga tider av året är de aktiva perioderna kortare, åtminstone i strand- och ytregionerna, och under sommaren är de koncentrerade till morgon och kväll. Detta innebär naturligtvis att de spelar en avgörande roll för undersökningsresultatet när under dygnet fisken är fångad. Hos en växelvarm individ som regnbågen har vattentemperaturen också en avgörande effekt på matsmältningshastigheten och olika bytesdjur upplöses dessutom olika fort. Rensningen bör företas omedelbart, eftersom processen också fortsätter efter döden.

I oligotrofa sjöar kan regnbågen uppvisa något olika näringsval. Speciellt förekomst av följande näringsobjekt skiljer sjöarna åt och påverkar fisketid och fiskesätt:

1. May Fly
2. Hopp- och hinnkräftor ("vattenloppor")
3. Corixor
4. Bytesfiskar

Ett exempel från Västra Långvattnet

Här ska jag kortfattat presentera resultatet från Västra Långvattnet. Resultaten stämmer väl överens med analyser av maginnehåll från andra västsvenska rotenonvatten av samma typ.

I fig 2 visas nivåkurvor respektive plats och antal för fångade regnbågar. Fördelningen mellan föda som tagits i ytan och i undervattensläge framgår av fig 3 på nästa sida. Ytfilmsgruppen är indelad i två undergrupper: terrestra insekter och insekter med fullvuxet stadium i luft.

Undervattensgruppen är indelad i två avdelningar: vattenbundna näringsobjekt (stjärna makerar hopp- och hinnkräftor) och insekter med larvstadium i vatten.

Under sommarmånaderna har flertalet fiskar tagits vid fiske på vak, det vill säga fiskar som sökt föda vid ytan.

I tabellen på sid 17 anger den första siffran i kolumnen näringsobjektets procentuella andel av totala antalet tagna objekt och siffran inom parentes an-

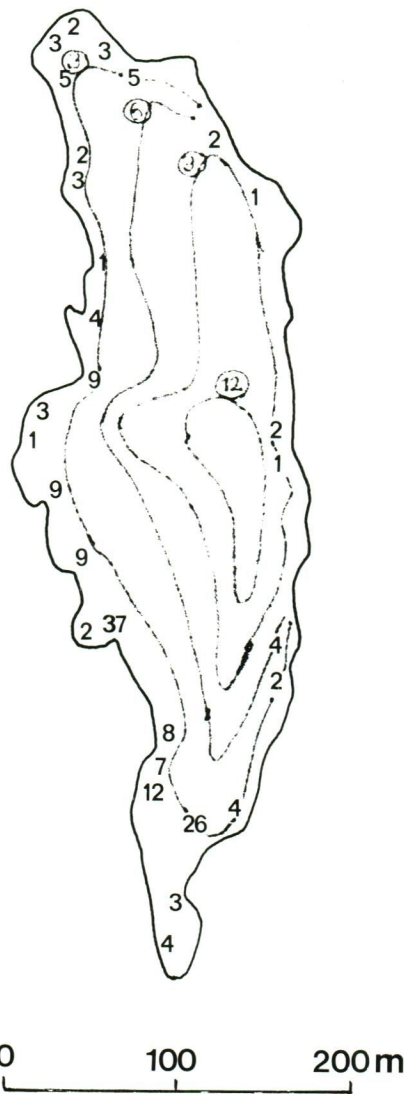

Fig 2. Västra Långvattnet med djupkurvor inlagda. Siffrorna anger antalet regnbågar fångade på olika platser i sjön. Siffror inom cirklar anger djupkurvor i meter.

ger procenttalet av fiskarna som tagit näringsobjektet i fråga (frekvens).

Exempel: Juni månad.

Trollsländor	0.2 (7)
Antal näringsobjekt per fisk	55 st
Antal fiskar i juni	30 st

Totalt utgör trollsländorna 0.2% av tagna födoobjekt (2 av 1000) under juni och 7% (2 av 30 fångade fiskar) hade trollsländor i magen.

Speciellt intressant är att jämföra förekomst av vatten/luftstadierna för de insekter, vilka har larvstadiet i vatten och det fullvuxna stadiet i luft. Sifferuppgifterna bör kunna vara av intresse även för icke utpräglade kalenderbitare och ge upphov till funderingar kring flugvalet. Det är t ex överraskande att i magsäckarna finna hur larverna dominerar även under de månader då larverna kläcks till vingade insekter. Detta gäller för

trollsländor, nattsländor, dagsländor och myggor.

Med undantag för skalbaggar, flugor och myror spelar landlevande insekter relativt liten roll. Men dessa tre grupper kan tidvis förekomma i enorma mängder och då helt dominera som födoobjekt i vattnets ytfilm.

För att jämföra näringsvalet för olika stora regnbågar har endast aklimatiserad fisk betraktats. Resultatet blir att näringsvalet är likartat oavsett fiskens storlek. Det vill säga: de olika typerna av näringsobjekt har återfunnits hos alla regnbågar oavsett deras storlek. Däremot är det vanligare att större fisk hade dels fler objekt och dels större antal olika bytesdjur i magen. Detta gäller speciellt ytföda. Även de minsta näringsobjekten återfinns således även hos de allra största fiskarna.

Cigarettfimpar

För en tid sedan poängterade Sune Adolfsson i en artikel i Fiskejournalen att man ibland finner cigarettfimpar (filterdelen) i magen på regnbågar. Jag har tidigare läst om fiskare som strök pipolja på sina drag för att öka fångsten. Det kan vara värt en spekulering om regnbågen tar fimpar på grund av smakämnen som löses ut i vattnet.

Endast några få av de 334 regnbågarna från 1966–1971 hade filter i magsäcken. Motsvarande var 11 av 159 undersökta regnbågar (7%) i några andra sjöar under åren 1972–1984. Ingen av de samtidigt fångade 4 bäckrödingarna eller 35 öringarna från samma vatten hade något filter i magen.

Eventuellt samband mellan regnbågens kondition och förekomsten av cigarettfimpar i mage och/eller tarm bör intressera både fiskare och vattenägare, då det gäller ungefär var 14:e fisk. Normalt undersöker jag inte tarminnehållet hos fisken, och vet därför inte om filter stannar kvar i magen eller fortsätter till tarmen. För regnbågar med filter i magen var konditionsfaktorn $K=1.25$ mot ett medelvärde av $K=1.18$ för en genomsnittlig regnbåge i vattnet. Det tyder alltså inte på att "fimp-regnbågarna" har sämre kondition, utan mer på att det är den helt nyinsatta fisken som tar cigarettfimpar. Vad som skulle hänt med dessa fiskar på längre sikt är svårt att säga. Men uppmaningen att inte slänga fimpar i vattnet är säkert befogad så länge följderna inte är kända.

forts på nästa sida

forts från föreg sida

Selektivitet är ett intressant men tålamodsprövande fenomen. Fisken äter en speciell föda men är helt ointresserad av våra flugor – såvida vi inte hittar den rätta imitationen.

Med selektivitet avses här att fisken i magsäcken har en dominerande form av näringsobjekt. Man kan urskilja tre typer av selektivitet: "skenbar",

"äkta" och "dold". Den skenbara selektiviteten uppstår när utbudet av tillgänglig föda genom massförekomst domineras av ett näringsdjur. Sådana näringsobjekt som tidvis uppträder i stora mängder är i dessa sjötyper: Nattsländor
Flygmyror
Mygglarver och puppor
Vattengråsuggor

Dagsländor
Hopp- och hinnkräftor
Dagsländelarver

Den "äkta" selektiviteten förekommer när ett näringsobjekt dominerar i magsäcken och när ifrågavarande form förekommer i ungefär samma eller mindre numerär än ett eller flera andra objekt på eller i vattnet. Exempel på denna form av selektivitet är:

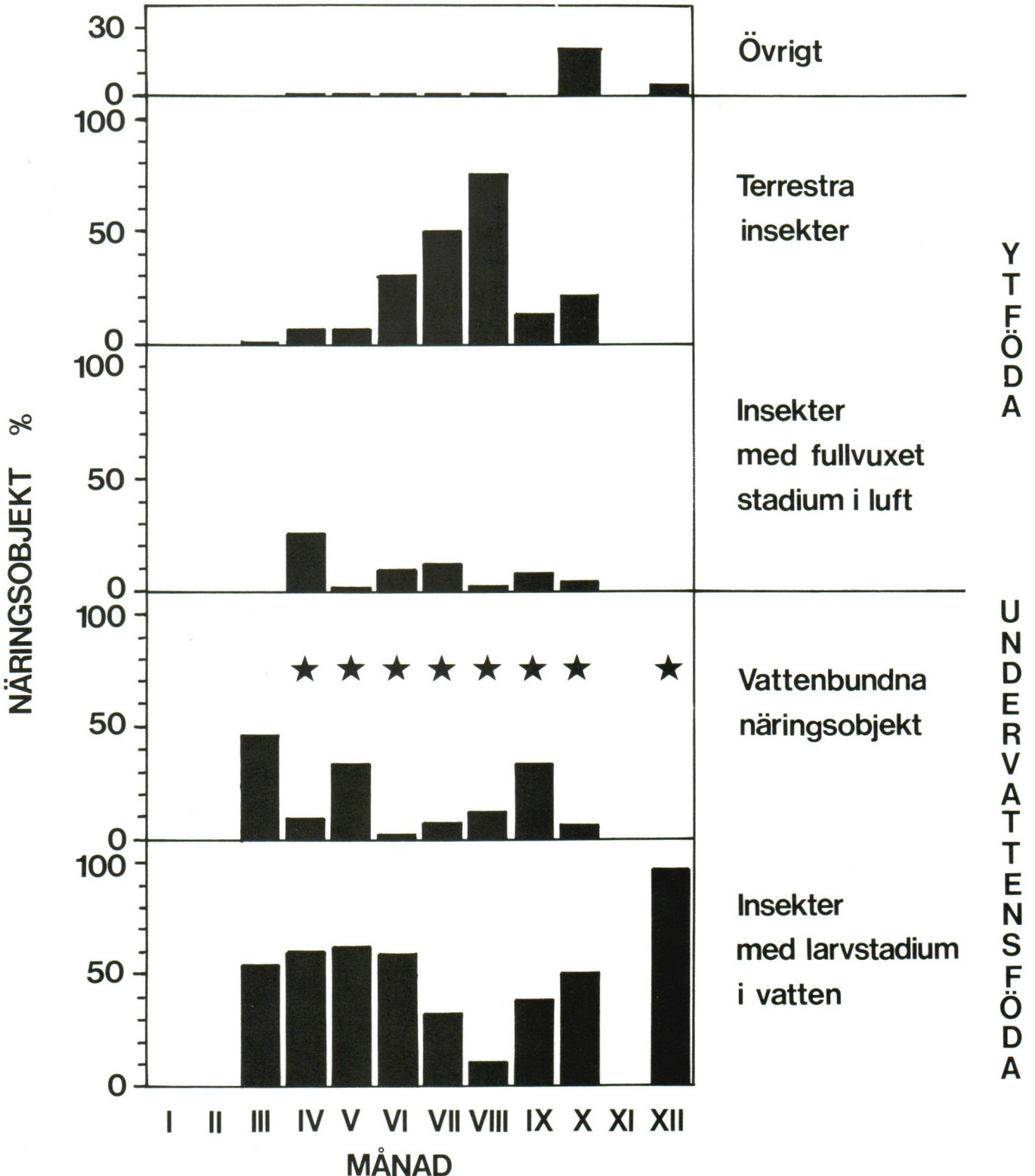

Fig 3. Fördelningen av antalet näringsobjekt fångade på respektive under vattnet under olika månader på året.

Vissa skal- och skinnbaggar, t ex bär-fisar

Vissa dagsländor, t ex Cloeon dipterum/honor

Nattsländor

Flicksländor

Men näringsobjektet som uppräknats under skenbar selektivitet tages ibland på detta sätt, t ex i slutet av en stor svärmning, eftersom fisken då blivit präglat. Förmodligen spelar näringsdjurets rörelser och exponering en avgörande roll för den "äkta" selektiviteten. Exempel på detta är nattsländor, flicksländor och Cloeon dipterum honor, som vid äggläggningen slår i ytan på ett iögonfallande sätt. Även nattsländornas kajkande i ytan eller rörelser i ytskiktet under kläckningen måste dra till sig fiskens uppmärksamhet.

"Dold" selektivitet är förmodligen den vanligaste formen. Mycket ofta finner man att näringsobjekt av samma typ ligger samlade i en zon i magen på fisken, utan att för den skull dominera hela maginnehållet. Detta är en form av selektivitet, som inte syns vid traditionella redovisningar. Den "dolda selektiviteten" kan till sin natur vara av både "äkta" och "skenbar" typ.

Fiske och flugor

Faktorer som ger ett framgångsrikt fiske har alltid diskuterats. Antalet teorier är säkert lika många som antalet sportfiskare. Ämnet är minst sagt subjektivt. Själv ansluter jag mig till

dem som ordnar faktorerna för ett lyckat fiske på följande sätt:

1. Fiske vid rätt plats och tidpunkt
2. Fiskens uppträdande vid vattnet
3. Sättet att presentera flugan, dvs kastteknik och utkast
4. Sättet att fiska flugan, dvs hur flugan behandlas efter det att den nått vattnet
5. Flugval: storlek, form och färg – i nämnd ordning

Som synes hamnar flugvalet långt ner på min lista, men det är ju på sätt och vis skenbart. Ju erfarnare en flugfiskare är, desto bättre behärskar han de fyra första punkterna. När man vet fiskets när, var och hur, så återstår att koncentrera sig kring flugvalet.

I Västra Långvattnet har jag fiskat med flyt- och sjunklina och fångster-na har fördelat sig enligt följande:

Våtfluga	45%
Torrfluga	36%
Nymf	17%
Streamer	2%

Favoritflugorna har varit:

Mallard & Claret	storl 6–14
Efva (grön nymf)	storl 6–14
Svart Nymf	storl 8–14
Diverse torrflugor	storl 8–20

Även om mina fångstresultat förbättrats genom åren, så tillhör jag dem som anser att fisket efter regnbåge så som det ser ut idag är ett surrogatfiske, som aldrig kan ersätta vildfisk i naturvatten och som under inga omständigheter kan användas som bytesvara mot bortreglerade rinnande vatten. Men för oss som bor i tätbefolkade delar av landet betyder regnbågsfisket ändå möjligheter till ett

närfiske, vilket har ett stort berättigande. Regnbågsvatten bjuder också på ett varierat fiske i högre grad än många strömvatten – och det under en lång säsong. Fiskets kvalitet beror sedan helt på vilken policy klubben/vattenägaren för när det gäller inplantering och fiskeregler. Man måste alltså noga skilja på fiske efter nyinsatt regnbåge och fisk, som acklimatiserats – hunnit att "förvildas".

Svaret på frågan om regnbågen ger möjlighet till bra sportfiske blir ett klart ja! Det är inte regnbågen – med fel och förtjänster – som avgör det, utan det är helt beroende på hur vi själva närmar oss det här fisket, och vad vi kräver av dem som tillhandahåller det åt oss!

Utdrag ur en större undersökning

Den här artikeln är ett sammandrag av en undersökning, som Sten-Åke Lindqvist skrivit åt Sötvattenslaboratoriet med beteckningen "Nr 2, 1981: Regnbågens näringsval i några västkustsjöar". Intresserade kan vända sig till författaren under adress: Televisionsgatan 17, 421 35 Västra Frölunda, för att ta del av rapporten i sin helhet.

Red

Näringsobjekt	Jan.	Feb.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
Trollsländor	–	–	–	–	–	0.2 (7)	0.4 (28)	0.3 (4)	2.0 (19)	0.3 (7)	–	–
Trollsländelarver	–	–	0.2 (50)	1.2 (33)	0.2 (25)	–	0.2 (13)	0.3 (4)	8.6 (21)	25.6 (57)	–	–
Dagsländor	–	–	–	–	0.6 (25)	1.1 (7)	0.2 (22)	0.1 (4)	0.9 (6)	2.4 (7)	–	–
Dagsländelarver	–	–	45.7 (100)	15.1 (89)	37.6 (100)	0.3 (10)	0.6 (19)	0.7 (26)	2.4 (10)	2.6 (50)	–	50.9 (63)
Vattenskinbaggar	–	–	0.3 (50)	5.4 (78)	3.3 (50)	0.8 (10)	4.7 (63)	4.2 (41)	5.6 (35)	3.3 (21)	–	–
Nattsländor	–	–	–	–	–	1.4 (50)	0.8 (41)	0.9 (19)	1.9 (21)	0.5 (21)	–	–
Nattsländelarver och puppor	–	–	0.2 (50)	3.8 (56)	2.9 (100)	2.9 (47)	4.1 (69)	1.2 (7)	5.0 (10)	17.5 (86)	–	1.9 (25)
Fjärilar	–	–	–	0.1 (11)	0.2 (25)	1.0 (27)	0.1 (6)	–	0.3 (4)	0.2 (7)	–	–
Skalbaggar	–	–	–	4.2 (33)	0.6 (25)	8.6 (20)	2.2 (22)	0.6 (15)	2.5 (19)	1.6 (21)	–	–
Myggor	–	–	–	24.8 (44)	0.2 (25)	6.7 (23)	10.5 (88)	0.8 (26)	2.5 (10)	0.7 (7)	–	–
Mygglarver och puppor	–	–	7.3 (100)	39.6 (78)	19.9 (100)	55.8 (73)	25.9 (91)	8.2 (48)	21.7 (44)	4.3 (36)	–	43.5 (38)
Flugor	–	–	–	1.2 (33)	0.8 (50)	17.3 (83)	38.0 (84)	3.1 (33)	3.5 (17)	16.7 (43)	–	–
Myror	–	–	0.2 (50)	0.3 (11)	4.3 (25)	2.1 (20)	8.7 (38)	71.3 (15)	6.2 (19)	0.7 (21)	–	–
Spindlar	–	–	–	0.4 (33)	–	0.1 (7)	0.2 (13)	–	0.2 (2)	1.4 (21)	–	–
Vattenkvalster "Vattenloppor", kräftplankton	–	–	–	+	+	+	+	+	+	+	–	+
Sötvattensgråsuggor	–	–	46.1 (100)	3.4 (44)	29.2 (75)	0.1 (10)	0.6 (3)	–	23.4 (2)	–	–	–
Övrigt	–	–	–	0.5 (33)	0.2 (25)	1.0 (20)	1.2 (22)	0.9 (15)	9.0 (19)	20.0 (21)	–	3.7 (25)
Antal regnbågar	–	–	2	9	4	30	32	27	48	14	–	8
Medelvikt (gram)	–	–	252	279	313	249	239	307	261	315	–	2171
Medelvärde antal näringsobjekt/fisk	–	–	222	134	154	55	110	44	13	42	–	14

Öringen

Hade den vanliga öringen inte existerat, så hade vi förmodligen över huvud taget inte haft något flugfiske sådant som vi känner det idag. Det var öringen som en gång frestade de första flugfiskarna att binda sina första dunkrokar...

Ørreden, *Salmo trutta*, findes i tre forskellige former, nemlig den havgående *S trutta trutta*, den sølevende *S trutta lacustris* og endelig den stationære bækørred, *S trutta fario*. Tidligere mente man, at der var tale om tre forskellige arter, men idag ved man, at havørred, søørred og bækørred er én og samme fisk.

Om en lille ørred bliver til det ene eller andet er dels gentisk bestemt, dels styret af de ydre forhold. Udsættets f eks to-års ørreder i april-maj nær udmundingen i havet, vil de fleste stikke til havs og blive til havørreder. Udsættes de samme fisk i juni-juli længere oppe i vandløbet, udvikler de sig til stationære bækørreder.

Disse forhold gør, at det kan være svært at skelne mellem de forskellige former. Eksempelvis kan en havørred udmærket finde på at blive oppe i åen efter legen, og den antager da den karakteristiske spraglede bækørreddragt. Kun en skælundersøgelse over fiskens vækst kan da afsløre dens fortid som havørred. Modsat kan en bækørred finde på at stikke til havs, hvis ellers forholdene er til det. Flere steder – bl a på Færøerne, Shetland-søerne og Orkneyøerne – sker der en livlig udveksling mellem hav- og søørreder.

Der der derfor ingen fornuft i at skelne alt for kraftigt mellem de forskellige former. De er alle ørreder!

Utbredning

S trutta er udbredt i Europa, Euroasien og Nordafrika. Trods et nært slægtskab med atlantehavslaksen *S*

salax forekommer den ikke naturligt i Nordamerika.

I den russiske del af *S truttas* udbredelsesområde findes forskellige varianter, hvoraf skal nævnes tre. De er alle af søtypen, hvis man da ellers vil betegne det Kaspiske Hav og Sortehavet som søer. I Sortehavet findes "sortehavslaksen" *S trutta labrax*, der kan veje helt op til 25 kilo. I det Kaspiske Hav findes *S trutta caspius*, der med sine op til 50 kilogram er den største europæiske salmonid. *S trutta caspius* udviser større lighed med atlantehavslaksen end med sortehavslaksen, og den formodes derfor at indtage en stilling midt mellem *S salax* og *S trutta*. Endelig findes der i Aral søen en *S trutta aralensis*, som er meget nært beslægtet/identisk med den kaspiske "laks".

Herudover findes en del former, som der hersker stor tvivl om. USSR er et lidet tilgængeligt land for russiske ichtyologer, desværre. Men en nærmere undersøgelse ville sandsynligvis vise, at der også her er tale om de samme former.

Spridd över världen

Ørredens historiske betydning for fluefiskeriet er omtalt allerede i indledningen. Det var ørreden, der startede det hele – ørreden, der måtte lægge ryg til de første vådfluer, tørfluer og siden nymffluer. Ørredens betydning kan derfor vanskeligt overvurderes.

Ørreden har altid haft mange venner, og da man i slutningen af 1800-tallet fandt ud af at transportere befrugtede ørredæg over lange afstande

– på is mellem frisk mos – blev *S trutta* hurtigt spredt over store dele af verden. Fra England sejlede dampskibe æggene til Australien og New Zealand, og Nordamerika blev forsynet med æg fra såvel Storbritannien som Tyskland. Derfor taler man i USA den dag idag om "German browns" og om ørreder af den skotske Loch Leven stamme.

At den almindelige ørred overalt er slået så godt an skyldes flere ting. Dels er den af natur sky og forsigtig, hvilket f eks den amerikanske kildeørred ikke er. Den var mange steder så grådig, at den lod sig opfiske af lystfiskerne. Anderledes med den indførte *S trutta* – den lod sig ikke sådan opfiske. Med stigende pres på fiskevandene blev den i stedet mere vanskelig at fange.

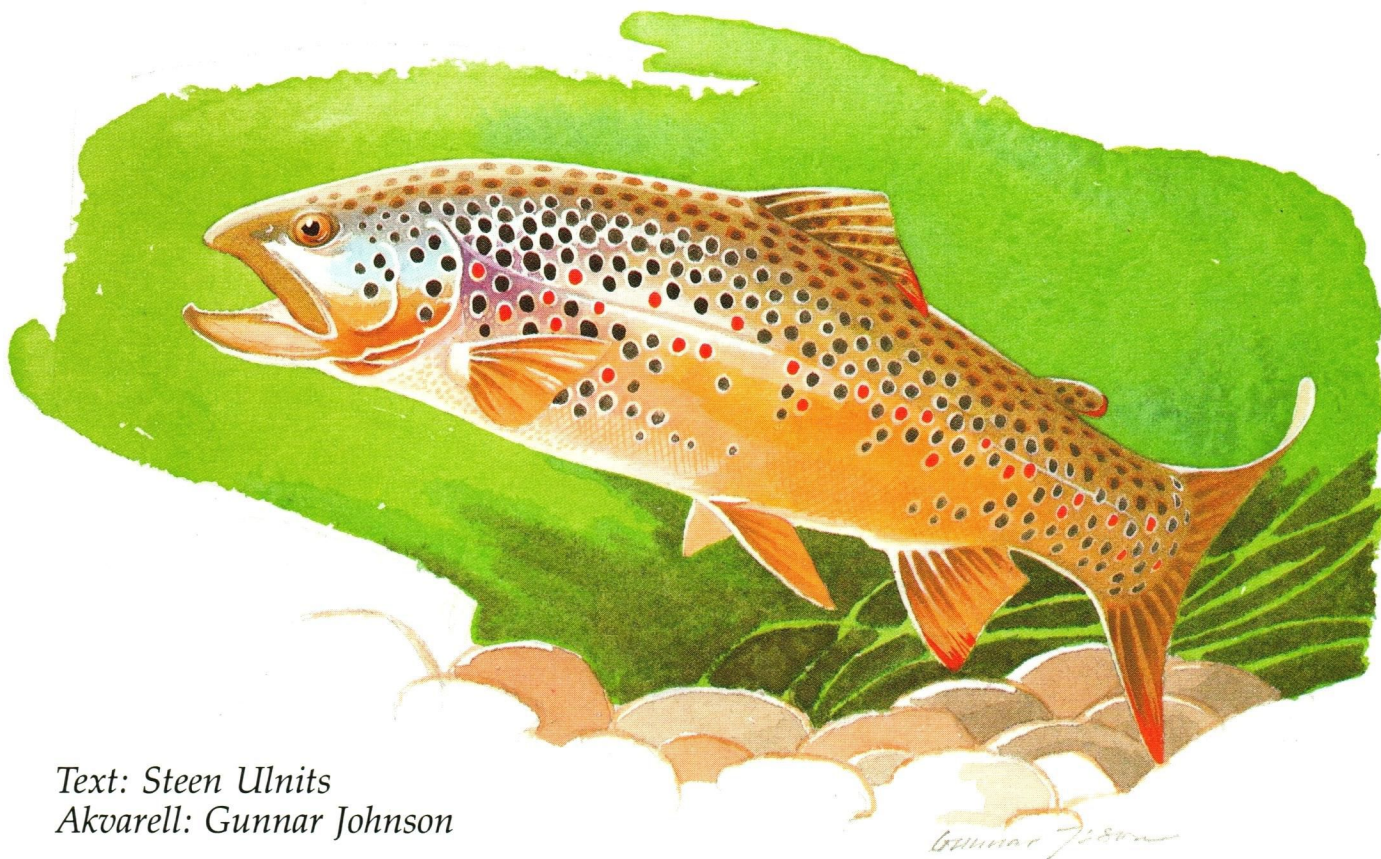
Måske mere vigtigt for dens store succes overalt er dens aggressivitet. *S trutta* er kendt for at være blandt de mest aggressive laksefisk, og dette forhold har betydet meget for den i konkurrencen med kildeørreden i det østlige USA og med regnbueørreden i det vestlige.

Hela dagen för en och samma öring

En dejlig junidag var jeg taget ned til en lille sønderjysk å for om muligt at opleve lidt majfluefiskeri. Enkelte majfluer kom drivende med strømmen, men tilsyneladende for få til at interessere ørrederne. Jeg slentrede frem og tilbage langs åen og spejdede efter ringende fisk, men så ikke en eneste. Først længst nede på stykket viste en fisk sig i overfladen.

Jeg havde svært ved at bestemme, hvad fisken egentlig tog, for der var ingen insekter at se. Alligevel ringede ørreden hyppigt – tre til fire gange i minuttet. Da jeg ikke kunne fastslå dens menu, satte jeg en lille brun tørflue str 16 på forfanget. Måske lignede den ikke ret godt, men jeg troede i hvert fald på den, og det er jo nok så væsentligt.

Fisken stod i en bred strømrende under modsatte bred, men den var vanskelig at kaste til. Fra min egen bred strakte en bæk af vandranunkler sine arme ud mod strømrenden, hvor bækørreden stod. Strømmen pressede alle mulige fødeemner ind mod grødekanten, og præcis dér havde fisken naturligvis placeret sig. Resultatet var, at grøden ustandselig fangede mit forfang, så fluen først

*Text: Steen Ulnits
Akvoarell: Gunnar Johnson*

streamede og siden satte sig fast i vegetationen lige over fisken.

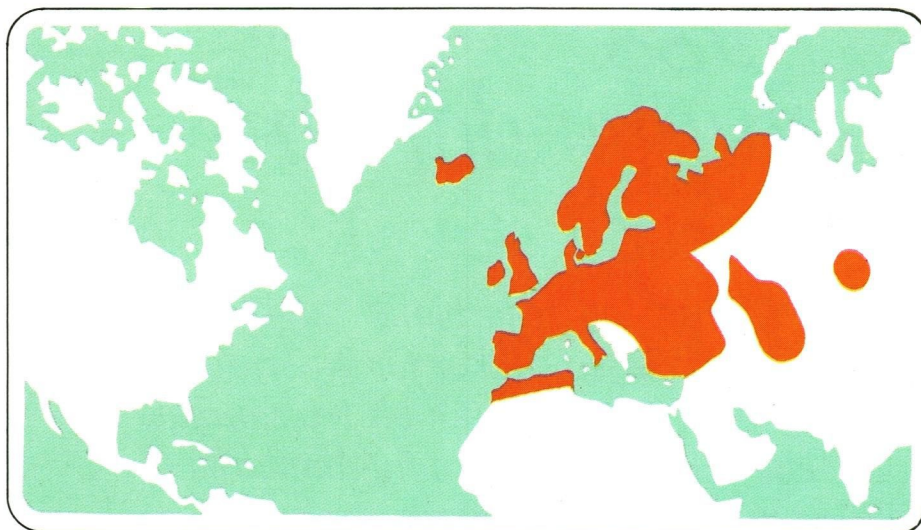
Jeg prøvede forskellige kastepositioner, og vadede over åen for at forsøge fra den anden side, men dér var der ikke plads til bagkastet. Jeg prøvede at vade op mod fisken i selve strømrøden, men opgav hurtigt. Mine lange støvler tog vand ind...

Klokken tre om eftermiddagen forbarmede fisken sig endelig over mig. Den tog fluen i et lidt heldigt placeret kast. Jeg blev så benovet, at jeg kikkede tilslaget, men jeg mærkede dog, at fisken blev riftet. Den forsvandt med lynets hast.

Men jeg drømte ikke om at give op. Med jævne mellemrum afpatruljerede jeg stedet, og sandelig – en times tid senere begyndte den igen at ringe.

Jeg ville ikke begå den samme dumhed igen, så jeg tog mig god tid og lod fisken i fred endnu en stund. Til sidst var den så optaget af at fylde maven, at jeg besluttede at vove pelsen igen. Kasteproblemerne var stadig de samme, og fluen fangede grøden adskillige gange. Den store bækørred var dog så optaget af sit forehavende, at den ikke bemærkede noget. Den ringede ufortrødent videre.

Jeg gav fisken – eller var det mig selv – endnu en pause. Solen stod lavt nu, og døgnfluerne begyndte at sværme. I store flokke steg og faldt de i den svage aftenbrise, der gjorde

Öringens naturliga utbredningsområde är Europa, Euroasien och Nordafrika.

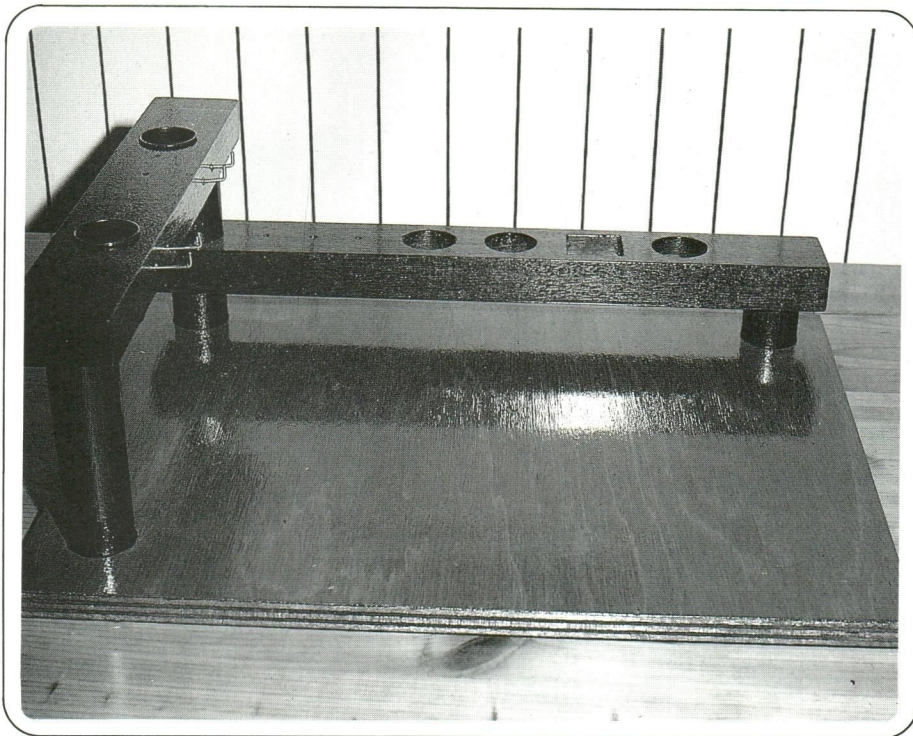
opholdet ved åen behageligt. Lidt senere lå de første spente spinnere på vandet, og ørreden satte aktiviteten endnu en tand i vejret. Ring på ring bredte sig over åen, da jeg besluttede at prøve igen. Af en eller anden grund var bækørreden gledet en halv meter tilbage med strømmen. Nu var den meget lettere at kaste til.

Flere gange lå fluen rigtigt, inden den endelig forsvandt i en ring. Jeg lukkede øjnene, ventede et kort sekund og løftede så stangen. Fisken var fast. Godt kroget gik den mod bunden, ruskede og slog med hovedet. Det blev en lang fight – hård,

men ikke hårrejsende. Ikke en eneste gang forsøgte den at springe. Hele tiden gik den stædigt rundt i dybet og ormede sig afsted.

Men lidt efter lidt svandt kræfterne. Det øgede pres fra fluestangen tvang den op i overfladen til det ventende net. Da fisken lå sikkert på det tørre, kiggede jeg på uret. Klokken var ti...

Det var en underlig fisk – helt mørkebrun og meget forskellig fra de lyse bækørreder, jeg ellers plejede at fange i denne sandede lille å. Men det er helt sikkert en af de ørreder, jeg har været mest glad for at fange!

Bygg din egen flugbindarbänk

Ordning och reda bland flugbindargrejorna är ett villkor för att stunderna vid bindstället ska bli trivsamma. Här får du tips om en flugbindarbänk som är lätt att tillverka själv.

Av Roland Vogel

Visst hade det väl hänt att jag i förtvivlan och även ibland i vredesmod vänt upp och ned på fjädrar och hår framför mig i avsikt att finna en förlagd pincett, dubbingnål eller någon annan nödvändig mindre detalj som under flugbindningsmomentet blivit djupt begraven i materialhögen. Frustrerande naturligtvis, men inte så att det inverkat menligt på kvaliteten på mina skapelser. Det är ju trots allt det som är viktigast.

Huruvida min gode vän Gunnar Blomster instämmer i vad jag skrivit inledningsvis står döljt i ett töcken av osäkerhet, men faktum är att det var han som tog initiativet till att söka minimera störningar av det här slaget.

Det var en sen höstkväll för något år sedan. Dana S Lamb hade haft godheten att inbjuda mig på en fisketur till Restigouche. Stående, utvadad till midjan med tre stora nystigna laxar

inom bekvämt kasthåll och med en sista kontroll av flugan, skränar telefonen till och jag förflyttas med sinnenas hastighet från vattnet i Elbow Pool till en väl använd skrivbordsstol. Utan förhoppning om att kunna återvända till min laxar lyfte jag på telefonluren och svarade ett torrt: "hal-lå"!

Det var Gunnar, som undrade om vi inte skulle försöka snickra till någon pryl under de kommande vinterkvällarna. "Du kan väl försöka slita dig från flugbindandet, åtminstone en kväll i veckan", sa han.

"Nja - Jo. Vad har du tänkt dig?" frågade jag.

"En flugbindarbänk", svarade Gunnar.

Jag tvekade. "Jag vet inte", sade jag.

Väl medveten om min bristande talang inom området, såg jag en skelande, av spånplattor ihopspikad, med 5 tums dykert vars spetsar stack ut här och var, motbjudande och föga användbar flugbindningsbänk. Ni förstår min tveksamhet inför förslaget.

Gunnar fortsatte entusiastiskt att beskriva hur elegant och funktionell den skulle bli. Hur väl den skulle fungera som förvaringsplats åt verktygen under flugbindandet och hur väl den skulle pryda flugbindningshörnan. Han redogjorde för utformningen av bänken och betonade att det inte skulle vara några problem att göra en snygg bänk. När han slutligen lovade mig allt bistånd - något som jag ansåg nödvändigt - för att även *min* bänk skulle få den finish som han beskrivit, gick jag med på förslaget.

Materialfrågan var redan löst. Gunnar hade tidigare under veckan besökt en trävaruhandlare och inhandlat tillräckligt med mahogany för två stycken bänkar. Nu återstod endast att lösa maskin/verktygsfrågan. Vi beslöt att enade till magister Boman framföra kravet om att få utnyttja skolans maskinpark en kväll i veckan fram till dess bänken var klar för ytbehandling. Som den vänlige själ han är beviljade han vår begäran utan någon som helst övertalning från vår sida.

Redan veckan därpå påbörjade vi arbetet.

Arbetsbeskrivning

Det beredde oss inte några större svårigheter att färdigställa vad vi hade föresatt oss att göra. Nyckeordet är noggrannhet och i viss mån tillgång till maskinell utrustning.

Vad ni behöver i form av material är en bit mahogany – eller annat träslag som tilltalar er – som räcker till ett stycke 42,5 cm × 5,5 cm × 3,0 cm, ett stycke 32,5 cm × 5,5 cm × 3,0 cm samt två stycken pelare med måtten 14 cm × 3,5 cm och en pelare med måtten 5 cm × 3,5 cm. Vidare en 1,5 cm tjock plywoodplatta i mahogany som mäter minst 44,5 cm × 35,0 cm.

1. Vi mätte först upp bottenplattan (fig 1), sågade ut denna och jämnade till kanterna med en handhyvel. Sedan bestämde vi var pelarna skulle placeras och borrade upp tre stycken 0,5–1,0 cm djupa hål i bottenplattan. De två längre pelarna i fig 6 är avsedda att placeras i de två hålen på plattans kortsida, medan den mindre pelaren i fig 7 kommer att monteras i det hål som finns i plattans högra hörn.

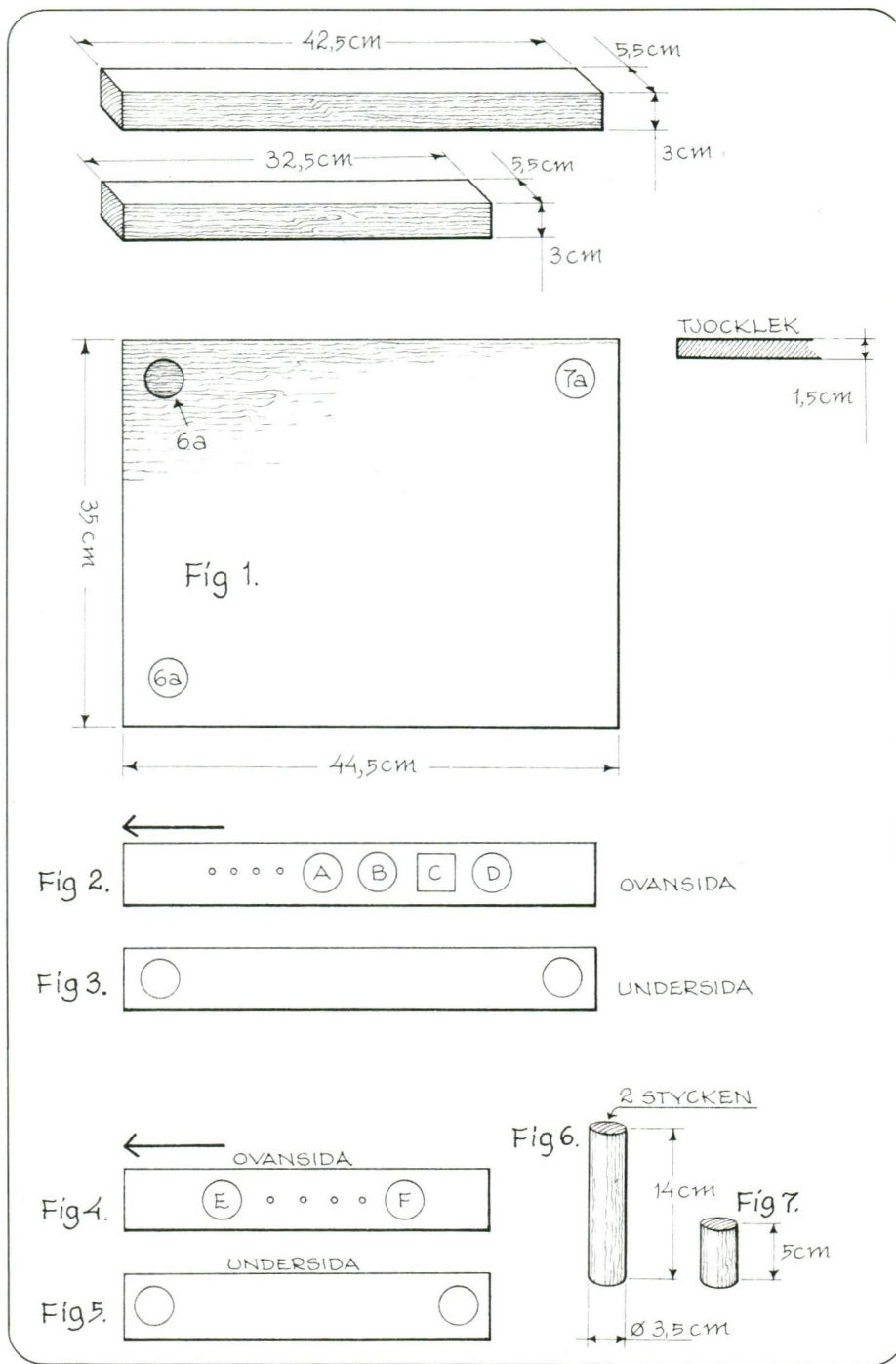
2. Vi fortsatte sedan med att såga och hyvla till de två träbitarna som utgör de viktigaste komponenterna i hela bänken. Fig 3 som visar undersidan av fig 2 kommer att placeras på plattans bakre långsida. Det högra hålet i figuren är nedborrat till ca hälften av trästyckets tjocklek, det vänstra är helt genomborrat. Fig 5 som visar undersidan av fig 4 har båda hålen genomborrade.

3. Vi har nu fyra cirkulära öppningar som skall inpassas i tre stycken pelare. Vi tillverkar två exemplar av pelaren i fig 6 och ett exemplar av pelaren i fig 7 och provar oss fram så att de passar exakt i plattans- och mahoganybitarnas hål. När det är klart är det dags att provmontera bänken.

Placera pelaren i fig 7 i bottenplattans högra hörn och de övriga två pelarna i de två hålen på kortsidan. Montera sedan fig 2/3 på och igenom pelarna som är placerade på plywoodplattans bakre långsida. Fig 4/5 placeras sedan på pelarna som i illustrationen är utmärkt med 6a. Om största noggrannhet har iakttagits vid uppmätningen av respektive borrhål skall allt passa perfekt.

4. Nu återstår endast att borra ut hål för flugbindningsverktyg och glasburkar före finputsningen och den slutliga lackningen. Det är naturligtvis individuellt var hålen skall placeras, storleken på dem, antalet etc. Själv har jag valt att göra på följande sätt:

Hålen C och D i fig 2 har jag sänkt ned i träet 1,5 cm – 2,0 cm. Där har jag placerat vinylcement och lack. Hålen A och B i samma figur är genomborrade och här vilar alltså flaskorna mot

bottenplattan. De mindre hålen både på fig 2 och fig 3 är avsedda för dubbingnål, trådrullehållare, pincett etc. De två större hålen i fig 4 är genomborrade och exakt avpassade för att ta emot var sin filmrullebehållare – den typen med en kant upptill som håller cylindern på plats. Dessa får tjänstgöra som mottagare av skalpell, "hairstacker" etc. Även denna idé har Gunnar som upphovsman. Som ni kan se på bilden, har jag också skruvat fast två par vinkelkrok. Hackeltänger och saxar har sin givna plats hängande på dessa krok.

Vi limmade fast de olika detaljerna

och förstärkte pelarna med en skruv i botten. Därefter lackade vi bänken några gånger så ytan blev glansig och fin. Över de försänkta skruvhuvudena i bottenplattan limmade vi slutligen fast s k möbeltassar.

De mått som är angivna i illustrationen är inte baserade på en i förhand given ritning, utan de är snarare resultatet av den "trial-and-error"-teknik som vi använde och är inte på något vis idealiska utan skall endast tjäna som vägledning.

Slutligen vill vi önska alla som ämnar bygga en flugbindningsbänk – lycka till!

Byskeserien:

Nattsländelarver

Sommaren 1984 var FiN:s norrlandsredaktion på "insektsafari" vid Byske älv. Här redovisar expeditionens flugbindare hur han binder imitationer av de nattsländelarver vilka är vanliga i Byskeälven – men också i många andra norrländska skogsälvar.

Av Tomas Olson

Foto: Anders Johansson

En av målsättningarna med den i föregående nummer av FiN beskrivna insektsafarin vid Byskeälven var att med det insamlade materialet som grund skapa ett antal flugmönster. Som en av medlemmarna i expeditionen hade jag fått det stora förtroendet att stå för flugbindningen. Då huvud-

delen av materialet bestod av nattsländor i olika stadier, var det naturligt att helt ägna flugmönstren åt denna insektsgrupp och då i synnerhet åt de frilevande nattsländelarver som var klart dominerande.

I övrigt hittade vi naturligtvis också en hel del andra insekter som exem-

pelvis forssländenympfer och åsländenympfer, men på grund av begränsat utrymme kan vi inte ge plats åt dessa insekter här. Kenneth Boström och Tommy Bengtsson har för övrigt i fält-handboken **Dagsländor i öringsvatten** redan gett dessa dagsländesläkten goda imitationer.

Nattsländelarverna i Byske-serien är alla bundna på samma sätt. Endast färg och storlek skiljer de olika larverna åt.

En anledning till att vi fick så stor dominans av nattsländor var otvivelaktigt tidpunkten på året för safarin – om vi förlagt den tidigare på säsongen, hade förmodligen dagsländorna varit mer dominerande.

Mitt sätt att imitera frilevande nattsländelarver kan måhända i mångas ögon förefalla väl enkelt. Denna enkelhet har dock sin grund i hur fisken kan förväntas uppfatta våra imitationer och beror mindre av hur det mänskliga ögat ser på imitationen orörlig i handen.

Ett av de mer utmärkande dragen hos den frilevande nattsländelarven är dess krökta form. För att enklast efterlikna denna krumhet väljer vi en så kallad Humped Back Hook. Vid en hastig titt på larven ser vi också, att kroppen är ljus på buk och sidor, samt att ryggen vanligen har en mörkare färgton. Huvudet är också påfallande mörkt – ibland rent svart. Ett naturligt sätt att imitera larven färgmässigt borde därför vara med en ljus kroppsfärg och med en mörkare rygg.

En sådan tvåfärgade variant har dock nackdelen att uppträda onaturligt, då tafs och lina gör att imitationen vrider sig runt i strömmen. Ett mer realistiskt sätt att imitera larven blir därför att välja en enhetlig kroppsfärg och då i första hand se till

den dominerande färgen, dvs buk- och sidfärgen.

Fiskas vid botten

Frilevande nattsländelarver är alltså ingalunda några svåra insekter att imitera – betydligt svårare är det att fiska dem på rätt sätt. De tillfällen dessa larver främst är tillgängliga för fisken är då de drifrar fritt med bottenströmmen. Detta ställer krav på att imitationen verkligen fiskar utmed botten – hur välbunden en imitation fiskad i ytströmmen än är, så har den ändå förlorat sin mening.

I små strömmade vatten klarar man oftast presentationsproblemet genom att endast förtynga flugan. Men då vi vill fiska flugan efter botten i större älvar som Byskeälven, måste det till mer förtyngning för att lyckas. Snabbsjunkande sinktipliner eller ännu hellre med en stump leadcorelina inbunden i tafsen.

Jag använder själv denna metod och har för enkelhetens skull försett mina leadcorestumpar med små öglor, likt öglorna på kastklumplinor. Detta underlättar i hög grad inbindning och byte av leadcorestumpen.

Genom att förstiva öglorna med cyanolitlim går det utmärkt att använda vanliga clinchknutar – väl åtdragna styr dessa knutar lika bra som en piskknut. Då leadcorebiten ska tas bort är det lätt att klippa av clinchknuten utan att skada leadcoreöglan. Det skulle ta upp alldeles för mycket plats i denna artikel att ingående beskriva själva fisketekniken med dessa förtyngda tafsar, så jag hänvisar därför till Bill Olssons artikel i FiN nr 1 1983.

Vanliga nattsländelarver i Byskeälven:

Wormaldia subnigra (max 10–11 mm)

Krok: Mustad 37160 nr 18

Förtyngning: Fin blytråd.

Tråd: Gul 6/0.

Falskt hackel: ginger hönshackel.

Ribbing: 0,14 tafsnylon (vaxas)

Kropp: Gräddvit naturlig dubbing (hare, mink eller liknande).

Huvud: Brungul naturlig dubbing.

Polycentropus flavomaculatus (max 14–15 mm)

Krok: Mustad 37160 nr 16.

Förtyngning: Fin blytråd.

Tråd: Ljusbrun 6/0.

Falskt hackel: Ginger hönshackel.

Ribbing: 0,14 tafsnylon (vaxas).

Kropp: Lika delar gräddvit och gul dubbing blandade.

Huvud: Mörkt brungul dubbing.

Rhyacophila nubila (max 20 mm)

Krok: Mustad 37160 nr 14, 16.

Förtyngning: Fin blytråd.

Tråd: Gul 6/0.

Falskt hackel: Ginger hönshackel.

Ribbing: 0,14 tafsnylon (vaxas).

Kropp: Klargrön dubbing.

Huvud: Bakom hackel mörkgrön dubbing. Framför dubbing en aning gul dubbing.

Arctopsyche ladogensis (max 20 mm)

Krok: Mustad 37160 nr 14, 16.

Förtyngning: Fin blytråd.

Tråd: svart 6/0.

Falskt hackel: Brunoliv hönshackel.

Ribbing: 0,14 tafsnylon (vaxas).

Kropp: Olivbrun dubbing.

Huvud: Brunsvart dubbing.

Byskeserien:

Lite entomologiska basfakta

Text och foto: Ingemar Näslund & Bo-Göran Persson

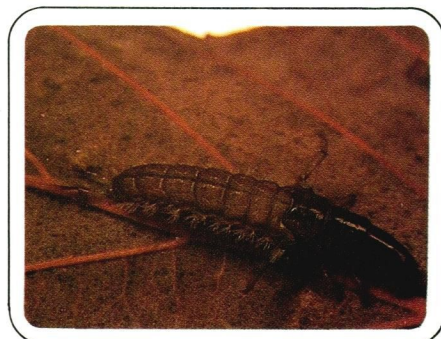
Teckning: Gunnar Johnson

Nattsländelarver utgör en stor del av Byskeälvens bottenfauna i augusti vilket vi redan konstaterat i FiN 5/6 84. Men hur viktiga är de som fiskföda? Förmodligen är de som mest betydelsefulla under den period då huvuddelen av dagslände- och bäcksländelarverna förvandlats till vuxna sländor och lagt sina ägg. Det innebär

forts på nästa sida

Polycentropus flavomaculatus

Arctopsyche ladogensis

forts från föreg sida

för Byskeälven och det norrländska skogslandet i övrigt, slutet av juli och framåt. Då är alltså nattsländelarverna "herrar på täppen" bland botten djuren, såväl antals- som storleksmässigt.

Vi har därför koncentrerat oss på fyra frilevande nattsländelarver, vilka vi tror är betydelsefulla som fiskföda även i andra vattendrag. Med frilevande menar vi att de inte bygger några hus. Ett bra kännetecken för dessa är de två kraftiga klorna längst ut på bakkroppen, vilka är viktiga för att hålla larven kvar på botten. Tre av dessa arter (alla utom *Rhyacophila nubila*) är nätbyggare och därmed stationära vid sina nät. Nätens form och maskstorlek varierar beroende på vilken art som spunnit dem och vilken miljö nattsländan finns i, t ex hög eller låg strömhastighet.

Nedan presenterar vi lite fakta om tre av de arter som Tomas Olson imiterat med sina flugmönster. Den fjärde arten, *Rhyacophila nubila*, finns beskriven i FiN 4/84.

Wormaldia subnigra

Kroppen hos denna larv är gräddvit till färgen medan huvud och ryggplåt är brungula. Den kan maximalt bli ca 11 mm lång och lever vanligen i starkt strömmande vatten. Näten spinns ofta i tubform och är ungefär 5×35 mm i storlek och avsedda att fånga kiselalger och andra små organiska partiklar.

Polycentropus flavomaculatus

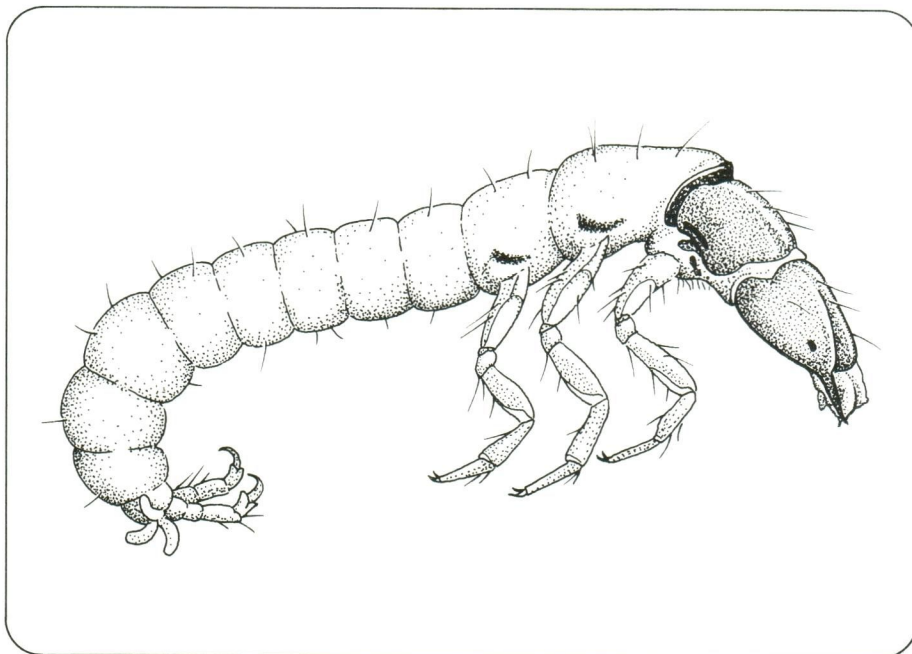
Arten är vanlig i de flesta rinnande vatten där den trivs bäst i sträckor med något lägre strömhastighet. Den kan också finnas i sjöar. Huvudet är mörkt brungult medan kroppsfärgen kan variera beroende på larvens livsmiljö och föda. Färgen skiftar vanligen mellan ljust gul och ljust rödbrun. Näten spinns i strutform och är huvudsakligen avsedda för grövre organiska partiklar och små djur. *Polycentropus flavomaculatus* kan ibland också vara helt frilevande och livnär sig då som rovdjur.

Arctopsyche ladogensis

Kroppen är olivbrun med en något ljusare undersida och huvudet är

Wormaldia subnigra

brunsvart. Karakteristiska är de ljusa gältofsarna som sitter på undersidan av varje kroppssegment. Arten skiljs från den närbesläktade familjen Hydropsychidae på en längsgående ljus söm på mellankroppens ryggplåtar. *A. ladogensis* är vår största filtrerande nattsländelarv och kan bli upp till 20 mm lång. Den trivs bäst i större vattendrag med relativt stora bottenstenar. Näten är grovmaskiga och fångar huvudsakligen små insektslarver.

När på säsongen

Ur fiskens synvinkel är förstås larvernas storlek av största betydelse. Fisken strävar nämligen efter att fånga så stora byten som möjligt (upp till en viss gräns). Larvernas storlek vid ett visst tillfälle är i sin tur beroende av artens tillväxtmönster. Under sommarhalvåret växer larverna kontinuerligt och är som störst strax innan förpuppningen. För arter med en koncentrerad kläckningsperiod innebär detta att i stort sett samtliga larver av en art når sin största storlek samtidigt.

För *Wormaldia subnigra* inträffar denna period under juli månad i Byskeälven. Detta tillväxtmönster gäller dock inte för *Rhyacophila nubila* och *Polycentropus flavomaculatus*, vilka har en utdragen kläckningsperiod. Man kan därför hitta stora larver av dessa arter under större delen av flugfiskesäsongen. *Arctopsyche ladogensis* lever två år som larv, vilket medför att man alltid kan hitta larver av två

storlekar. De större är nästan fullvuxna när sommaren är slut, övervintrar sedan och kläcker ut relativt tidigt (juni månad).

Driftande larver

Normalt sett är nätbyggarna svår-tillgängliga för fisken på grund av sitt stationära levnadssätt nere bland bottenstenarna. Man vet dock att åtminstone harren har förmåga att beta av dem från botten. Sin största betydelse som fiskföda torde de ha i samband med drift. Denna drift sker till största delen utmed botten vilket gör att man måste fiska djupt. Det är också troligt att larverna ibland rullar ihop sig i samband med driften vilket kan ställa andra krav på flugans utseende.

När ska man då fresta fisken med sin larv? Ja, varför inte vid högvatten då driften antagligen är omfattande och fisken ovillig att stiga till ytan. Ett annat tillfälle kan vara vid dåligt väder, då kanske alla kläckningar tillfälligt inställts. Varken dåligt väder eller högvatten behöver innebära att fisken slutar äta, bara att den ändrar sitt beteende. En rätt presenterad larv av rätt typ kan då ge resultat.

Nu undrar säkert den uppmärksamme läsaren när och hur de här nattsländorna kläcker och hur deras geografiska utbredning ser ut. Det och lite till hoppas vi kunna berätta om i nästa nummer, då puppor och vuxna sländor presenteras och imiteras.

Vi binder en nattsländelarv

Även om de olika nattsländelarverna skiljer sig i färg och storlek, så har de bindtekniskt samma grundutseende. Man behöver därför bara variera krokstorlekar och färg på hackel och dubbing.

1. Välj ut en så kallad "Humped Back Hook" – antingen Mustad 37160 eller en Partridge Sedge Hook och förtyng den med fin blytråd.

Som vi alla vet skiljer ofta krokstorlekarna mellan olika fabrikat. Skillnaderna mellan Mustad och Partridge är följande:

Mustad 37160 stl 14 = Partridge stl 10

Mustad 37160 stl 16 = Partridge stl 12

Mustad 37160 stl 18 = Partridge stl 14

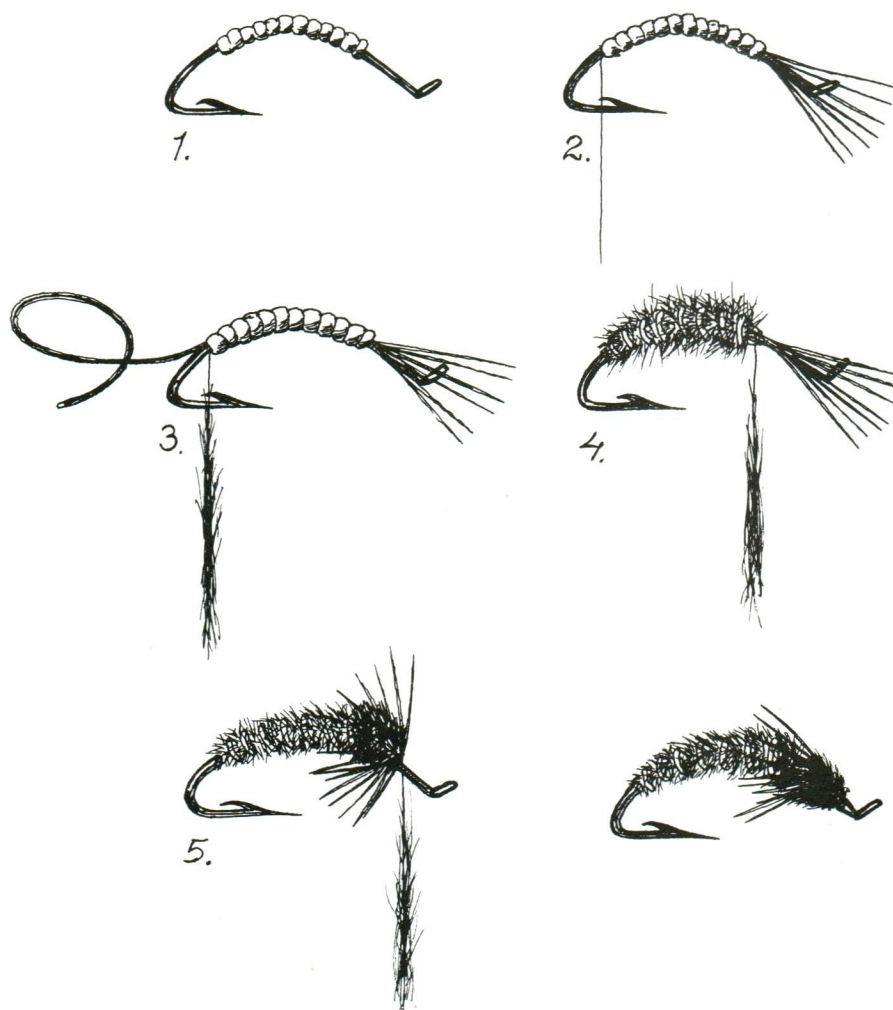
2. Bind in en bunt hönshackelspröt på kroken så att de pekar fram över kroköglan. Fortsätt sedan med tråden bakåt och förstärk blyförtyngningen.

3. Bind in ribbingen och dubba tråden.

4. Dubba kroppen något taperad och avsluta bakkroppen vid ca 3/4 av hela kroppslängden. Linda fram ribben och lägg därefter på ytterligare en liten mängd dubbing avsedd som mellankropp och huvud. Avsluta vid infästningen av hackelspröten.

5. Vik hackelspröten bakåt och ned över sidorna. Avsluta med att dubba huvudet som eventuellt kan ha en något mörkare nyans än föregående dubbing.

Tomas Olson

Teckning: Tomas Olson

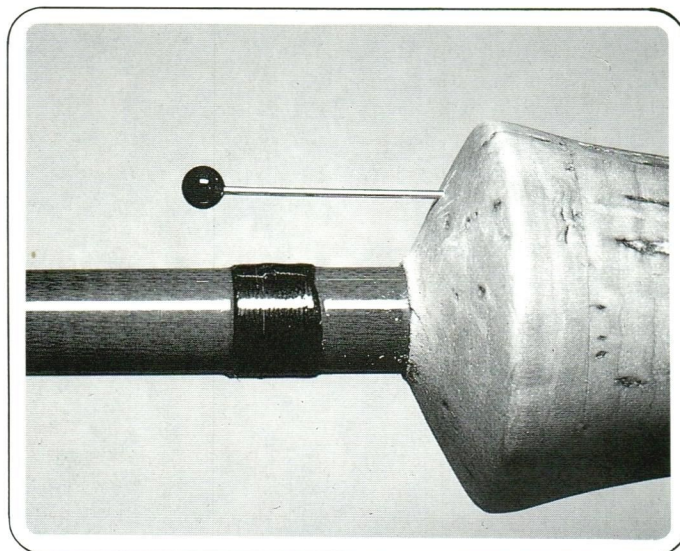
TIPSRUTAN

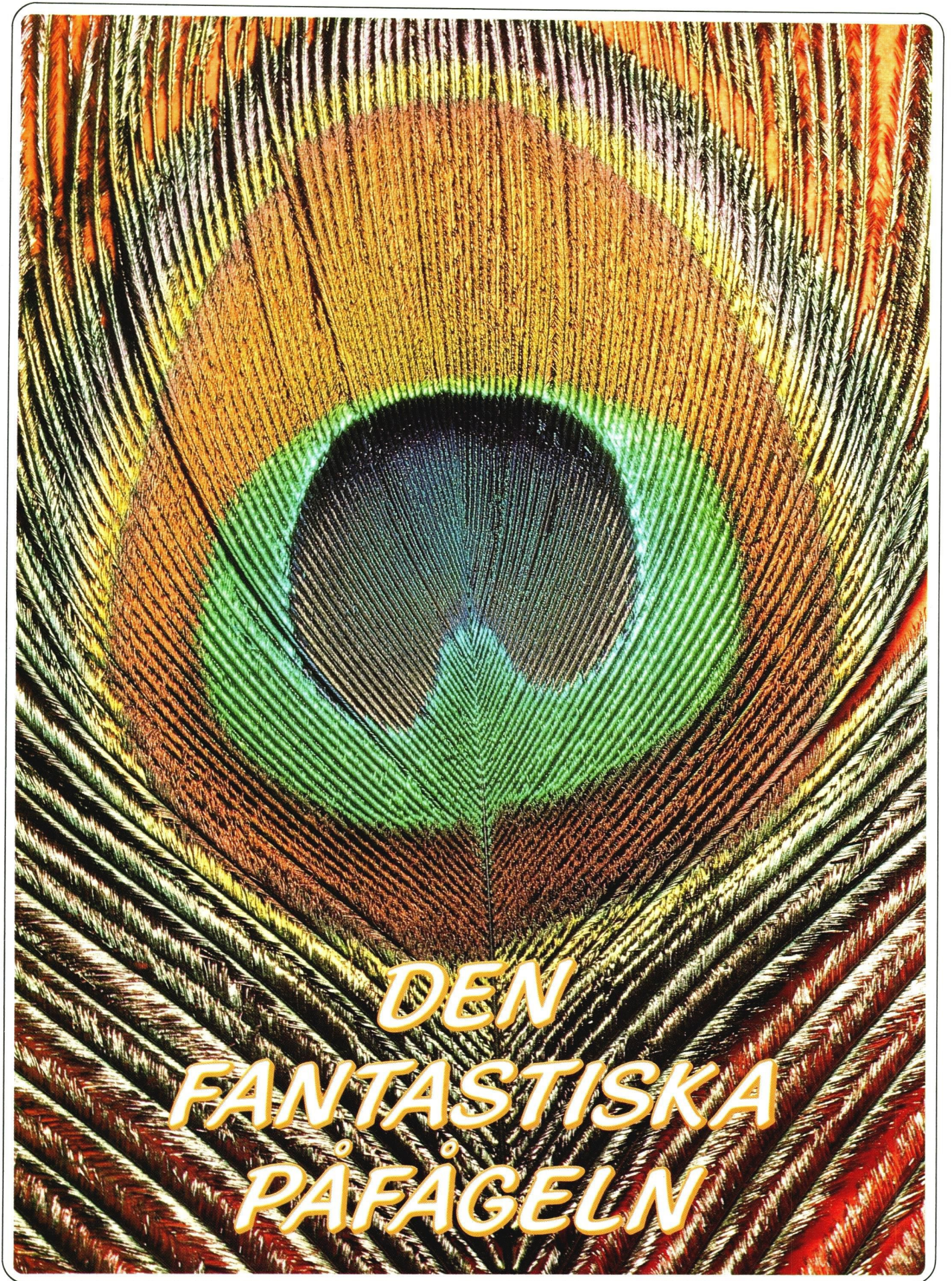
"Petnålen"

Gunnar Flink, en god vän och flugfiskarbroder från Falun, har alltid en liten nål instucken i korkhandtaget på sitt flugspö. Den är bra till lite av varje: rensa kroköglor från lack, peta upp vindknutar eller fluffa upp en dubbad kropp – för att nu bara nämna några saker...

Välj gärna en nål med stort och färgglatt huvud. En sådan nål är lätt att hålla i, och så syns den bättre om man skulle råka tappa den på marken.

Lennart Granström

Varje år dyker det upp nya flugbindningsmaterial på marknaden – det ena mer fantastiskt än det andra – men många av dem försvinner lika fort i glömska. Genom åren framstår emellertid några få fjädrar som klassiska. De tycks ha varit med sedan flugfiskets morgon och är lika aktuella den dag som idag är – en av dessa fjädrar kommer från den fantastiska påfågeln...

Eftersom flugfiskets vagga sägs ha stått i England, eller det i varje fall varit engelsmännen, som styr utvecklingen på flugfiskets område under senaste seklet, är det inte underligt att många fåglar från exotiskt avlägsna länder fått lämna bidrag till flugbindarkonsten. Engelsmännen kom naturligtvis med alla sina kolonier i kontakt med många färgsprakande, fantasifulla fåglar, och allt efter som flugbindningen utvecklades till en skön konst, så försökte man utnyttja de nya fjädrarna i sportens tjänst. Att sedan många av de nya, färgglada materialen inte bara attraherade det mänskliga ögats fåfänga, utan också visade samma attraktionskraft på öringen, ska vi naturligtvis idag enbart vara tack samma för.

En av de många exotiska fjädrarna betraktar vi idag som basmaterial i varje flugbindares nybörjarlåda – ögonfjädern från påfågeltuppens stjärt. Det är en fjäder som kom för att stanna. Genom sekler har den visat sin förmåga att fånga öring, regnbåge och harr – och är därmed ett av de flugbindningsmaterial, som garvade spösvingare och dunkroksmakare gärna nämner med speciell värme.

Alla har vi säkert någon gärna fiskad fluga i vilken påfågelterl ingår, och hade vi idag en statistik i handen, som visade vilket flugbindningsmaterial som under tidernas lopp varit flest laxartade fiskars baneman, så toppar säkerligen just påfågelfjädern den listan.

FiN har frågat några flugfiskare om deras speciella påfågelflugor. Svaren har varit många och skiftande, men alla har varit rörande överens när de sjungit påfågeln lov – visst är det en fantastisk fjäder!

allt bäst vid jämtländska Gimån, där han tillbringat somrarna sedan många år tillbaka. För Rolf har harren en alldeles speciell charm, och hans påfågelfluga nummer ett är inget svårt val – det blir naturligtvis hans egen Påfågelnymf.

”Min Påfågelnymf härstammar från en sliten Coachman, där i princip bara kroppen finns kvar”, säger Rolf. ”En sliten fluga fiskar som alla vet oftast bättre än en ny, och då jag märkte hur en Coachman med endast några få fibrer kvar i vingen gjorde harren tokig, så började jag experimentera med lättdressade flugor med påfågelnymf. De första flugorna fick ett glest hackel och några få stjärtfibrer, men eftersom en ren kropp lindad med herl från påfågeln stjärtfjäder fiskade lika bra, så gör jag idag mina nymfer mycket enkla. De består endast av två påfågelterl lindade tillsammans med bindsilket fram över krokskäftet till en enkel kropp. Bröstoppartiet lindar jag med några extra varv till en liten bulle. Jag brukar variera krokstorleken mellan 16 och 12.

Ibland skrapar jag herlen lite slarvigt innan jag lindar dem. På det viset får jag en något slankare nymf. Olika varianter av den här flugan är idag nära nog den enda nymf jag använder vid harrfisket. Men det finns tillfällen då en fet och bullig Påfågelnymf fiskar bäst”, avslutar Rolf. ”Bunden på krok nr 10 brukar den vara öringens speciella favorit”.

Påfågelnymfen

Rolf Smedman har fiskat runt om i världen men trivs trots

Red Tag

Flugbindaren Lennart Bergqvist från Arvika har Klarälven som hemnavatten, och liksom Rolf har han en speciell påfågelfluga till harrfisket. Men Lennart väljer en torrfluga – gamla klassiska Red Tag – förr ett måste i varje forts på nästa sida

forts från föreg sida

flugask, men idag säkert bortglömd och oprövad bland många av den unga generationens syntetfrälsta flugbindare och flugfiskare.

"Red Tag är en fantastisk torrfluga vid höstfisket efter harr i Klarälven", berättar Lennart, som också fiskar den i norska Glomma.

"Flugan går mycket bra i Klarälven från mitten av augusti och under september. Sedan tycks den förlora sin magi, och jag byter ut den mot Jassids och andra små svarta flugor.

Red Tag har varit min speciella höstharrfluga under många år, och jag fiskar den i krokstorlek 14 och 16. Jag använder vanligt ullgarn i taggen, men binder den gärna med ett något för stort hackel, så att flugan står i en brantare vinkel på vattnet och med den röda taggen halvt genom ytfilmen. Under hösten 1984 hade jag ett fantastiskt fint fiske vid Syslebäck med cirka hundratalet krokade harrar – de flesta naturligtvis tillbakasatta. Flera av dem låg kring kilot, vilket är en bra storlek i Klarälven.

Hösten är ju den tid då många hänger undan sina fiskegrejor, men det är egentligen den absolut finaste tiden för harrfiske på hela året. Den klara luften, färgerna i naturen och den huggvilliga harren gör varje dag till en extra bonus. Övre Klarälvsdalen ligger bra till för flugfiskare från södra Sverige. Hit upp tar man sig lätt över en weekend, och prickar man in dagen rätt, så kan höstharren bli årets höjdpunkt och en fin avslutning på säsongen".

Black and Peacock

Gunnar Johnson har Emån uppe på det Småländska Höglandet som närmsta öringström, men han fiskar också gärna i stilla vatten. Regnbågen är en synnerligen misskänd fisk, menar han. Om den får gå fredad på naturlig tillväxt, så visar den sitt rätta jag – regnbågen är en liten lax!

"En av mina första favoritflugor finns alltså i min ask. Den heter Black and Peacock – en helt fantastisk allroundfluga för kryssande regnbåge fiskad strax under ytan. Jag har haft lyckan att fiska regnbåge, som fått god tid att växa sig grov efter utsättningen. Det är vatten, som drivits efter no-kill principen, och där 3–4 hektos regnbågar vuxit till tvåkilostrecket innan de blir lovliga. Dit har de tagit sig på den naturliga föda vattnet själv har givit, och de har fått klara sig helt utan stödutfodring. Efter några år kan en sådan regnbåge vara nog så skygg och knepig att lura till hugg, men väl på kroken är den rena dynamiten.

Häromåret togs en 4–5 år gammal båge i ett vatten strax utanför Bodafors. Tyvärr höll jag själv inte i spöet, utan kunde endast glädja mig med fångstmannen. Vågen visade 6,4 kilo vildvuxen regnbåge. Den vägde förmodligen runt 4 hekto då den sattes ut några år tidigare...

Min Black and Peacock är egentligen en variant på dess namn, men utan tillägget Spider. Jag binder den med ett glest, normallångt, svart hönhackel. Ibland inbillar jag mig att flugan fiskar bäst med bronsfärgad påfågelkropp, men det mer lättöverkomliga gröna påfågelherlet är säkert minst lika bra.

Jag fiskar flugan även i strömmande vatten, men den sitter först och främst på tafsen vid sjöflugfisket. När regnbågen går sina invanda rundor i lugn takt med halv ryggen ovan vattnet brukar en Black and Peacock vara den bästa medicinen. Lagg den i fiskens färdväg och presentera den någon decimeter under vattenytan med långsam intagning".

Bradshaw's Fancy

Även Jan-Åke Fritzson har en påfågelfluga till regnbågsfisket i stilla vatten. Men han väljer en Bradshaw's Fancy bunden på streamerkrok.

"De senaste åren har jag bantat ner streameraskens innehåll till ett minimum, och en variant av Bradshaw's Fancy är idag den enda streamer jag använder vid sjöflugfisket. Flugan bandades ursprungligen på vanlig öringkrok, men streamervarianten har visat sig vara en överlägsen fiskföddare, främst vår och höst, men även vid andra tillfällen då öringen och regnbågen går djupt utan att visa sig.

Jag fiskar flugan med sjunklina och långsam handtwist, med andra ord betydligt långsammare än vanlig streamerteknik. Ibland låter jag flugan gå ända nere vid botten – där brukar den också finna fisken. Fiskar jag flugan med flytlina uppe vid ytan, brukar jag däremot ta in den i raskare streamertakt.

Flera av mina fiskekompisar lovordade Bradshaw's Fancy, men det var när jag själv tog en tvåkilosbåge på den, som jag tänkte till ordentligt. Sedan har min respekt för flugan växt i takt med många fina fångster de senaste åren. Bland annat var Bradshaw's Fancy den enda flugan, som gav utdelning vid en massiv kläckning av stora nattsländepuppor i en norsk älv för två år sedan, medan alla andra mer naturtrogna imitationer kammade noll.

Jag binder Bradshaw's Fancy på 10:ans och 12:ans streamerkrok och med olika grad av lätt förtyngning. Profilen är tunn och utan bromsande material, vilket gör att den ändå snabbt sjunker till rätt djup. Grundmodellen har röda tofsar av fluorescerande garn, men jag binder den också med ilsket ljusgröna tofsar. Till hackel väljer jag helt vitt eller ljusst blue dun höna. Hacklet ska vara mjukt och ge flugan egenliv även vid långsam intagning.

Bradshaw's Fancy är en fantasifluga, men den kan möjligen uppfattas som en flicksländenymp eller nattsländelarv – eller som i Norge tydligen som en stor nattpappa. Själv tror jag att en stor hemlighet är att tofsarna gör att den syns bra. Det visar om inte annat det faktum att flugan fiskar förträffligt också vid strömfiske i högt och grumligt vatten".

Skalbaggen

Roger Wigstrand är sjöflugfiskaren som gärna bjuder regnbågen en påfågelbagge. Det är en enkel fluga som i olika storlekar imiterar åtskilliga vattenlevande skalbaggar.

"Visst har jag en påfågelfavorit", säger Roger Wigstrand. "Det är en liten enkel bagge med bullig påfågelkropp och en framvikt ryggsköld av någon mörk fjädersektion, oftast från stjärtfjäders på kalkon. Jag brukar binda den lätt förtyngd på krok 12–14. Tidigt på våren och sent på hösten, när regnbågen stryker omkring alldeles utanför land, fiskar jag den också helt oförtyngd. I flera av mina sjöar går regnbågen helt inne i strandgräset både i början och slutet av säsongen, och en bagge på grunt vatten kan då vara effektiv.

Vid sommarfisket ser man också ibland små, små baggar fara omkring på vattnet, och det finns dagar då en liten, oförtyngd och infettad bagge i storlek 18–22 har inneburit skillnaden mellan fisk i korgen eller inte för mig.

Baggen är snabb och lätt att binda – och den är också enkel att fiska. Jag tar in den med korta och knixiga röreser, så som man ser skalbaggar röra sig då man studerar dem i insektsakvariet. Ibland ger jag min bagge några varv silvertinsel vid krokböjen innan jag viker fram ryggskölden. Det är för att imitera den lilla silverfärgade luftbubbla, som många skalbaggar bär med sig under vattnet. Men flugan tycks fiska lika bra även utan den detaljen".

Prince-nymfen

Kjell Holm mötte vi i FiN:s senaste dubbelnummer, där han berättade om fisket i Bartekälven. Under den turen fick Kjell och hans kompisar en ny påfågelfavorit – Prince-nymfen – inte minst för att det var den fluga öringen absolut ville ha!

"Min fiskebroder Roland Jacobsson köpte för några år sedan ett par regnbågsnymfer. De flesta gick förlorade i någon båge eller sattes fast i botten, men ett exemplar blev kvar mer eller mindre bortglömt i asken. Vid sommarens fiske efter Barteks öringar, och efter att vi hade gått igenom hela flugasken utan att lyckas locka öringen till hugg vid ett sent kvällsfiske, så återstod till slut bara den gamla Prince-nymfen. Den gav omedelbart hugg och sedan vi förlorat den i en stor öring som slet tafsen, så kom det på min lott att binda upp nya exemplar.

Den ursprungliga nymfen hade vinganelag av vit gåsffäder, men jag valde att istället binda in vitt polygarn och dela det i två korta buntar. Det går säkert att variera nymfen, men den här fiskade vi mest:

Krok: streamerkrok nr 12.

Stjärt: 2–3 små hackelspetsar från en rödbrun tuppnacke.

Kropp: 5–8 påfågelherl.

Rib: mässingtråd (som också används till förtyngning).

Vinganelag: vitt polypropylengarn.

Hackle: Rödbrunt tupphackle.

Nymfen är lätt att binda. Jag ska bara nämna några punkter. Fäst in polygarnet med åttabindning och vik sedan de två buntarna bakåt och trimma kort. Hacklet ska vara ganska styvt för att arbeta bra – framför allt i snabbt strömmande vatten. Ett annat tips är att lacka huvudet på förtyngda och oförtyngda flugor i olika färger för att se skillnad på dem – men det gäller ju inte enbart för Prince-nymfen".

Blue Upright Variant

Preben Nielsen band några Blue Upright sedan han sett bindmönstret i Torp Jacobsens bok "Fluebinding". Flugan gick bra och gav snart upphov till en egen variant.

"På et tidspunkt havde jeg bundet nogle Blue Upright som afveg lidt fra den oprindelige bindeanvisning. Muligvis har jeg stået og manglet fluer til en fisketur og så nørklet et par sammen i en fart med det resultat, at jeg ikke, som nævnt i beskrivelsen, havde ladet de enkelte tørn af quillen overlape hinanden, men derimod vundet quillen således at den røde underkrop blev synlig mellem de enkelte tørn. Derved er det kommet til at se ud som fluen er ribbet med en tynd rød tråd.

Her bør jeg nok indskyde, at jeg bruger rød og ikke purper floss til underkrop. Siden er der sket det at jeg lader lidt af luven blive tilbage på quillen så det giver fluen et lidt uldent udseende og måske samtidigt lidt mere liv i vandet.

Spørgsmålet er så om dette misfoster kan bære navnet "Blue Upright" med rette, men effektiv er den og det til både ørred og stalling. Materialer til fluen er følgende:

Hackle: Blue dun.

Hale: Fjerstråler fra blue dun.

Underkrop: Rød floss.

Krop: Quill fra påfuglens halefjer med lidt luv tilbage".

Flytringen är förvånansvärt stabil även i hård sjö. Men se till att vinden inte blåser ut mot havs... Foto: Bertil Ekholm-Erb.

Skärgårdsgädda på fluga

När man har utländska gäster gäller det att försvara den svenska fiskaräran. Vad gör man så i sydsvenska Blekinge, där det bortsett från Mörrumsån är glest mellan lämpliga flugvatten. Man vill bjuda på tunga, kämpaglada fiskar – och väljer därför naturligtvis ett annorlunda flugfiske efter skärgårdsgädda!

Av Bertil Ekholm-Erb

Bäste läsare, vi har inga harrvatten här nere, och strömmar med vild öring är sällsynta. Det gäller för mig att göra en dygd av nödvändigheten och bredda mitt flugfiske så gott det nu låter sig göras. Jag fiskar gärna med fluga! Jag tycker det är roligt! Må

mina belackare gärna säga att fiske med tung lina och stor streamer ute i havet egentligen inte är att betrakta som ett riktigt flugfiske. Därom kommer meningarna i all tid att vara delade...

Det tog lång tid, innan jag gav mig i

kast med att försöka ta östersjögäddorna, som ju finns i mängder utanför husknuten min, på flugspö. Det var så mycket som talar emot det här fisket och jag har börjat bli en aning lat på gamla dar. Gäddfiske är ett fiske förenat med så mycket besvär: fis-

Blekingegäddan äter sig fet på tobis och annan småfisk – och väl krokad hoppar den som den värsta lax! Foto: Janne Olsson.

ke från båt eller flytring, ofta hård blåst som gör kastandet svårt, tungt spö och tung lina för att kunna "driva" en stor gäddfluga med en 65-åringens förtvinade skrivbordsmuskulatur – och alla andra skäl, jag kunde anföra för att aldrig komma igång på allvar.

Men så hände det! Några kompisar "tände" mig. De tvivlade på att det var vettigt att fiska gädda på fluga i havet, och tyvärr är jag till min läggning alltför "lättantändlig", alltför beredd att försöka bevisa motsatsen. Här gällde det att visa vilket fint men försummat flugfiske som finns i min

landsända.

Med min medfödda organisationsförmåga, som vederbörligen och i hög grad beundras av hustru och barn, skred jag metodiskt till verket, för att inte låta någon löjlig slump gäcka mig i mitt uppsåt. Fiskeområdet kartlades

forts på nästa sida

Vid flugfiske efter gädda kan man med gott samvete behålla fångsten. Med pepparrot blir de rena delikatessen på bordet. Foto: Bertil Ekholm-Erb.

Vi fiskade med många olika flugor. Några försåg vi med "grässkydd" à la muddler. Foto: Bertil Ekholm-Erb.

Befolkningen undrade om vi var ryska spioner eller svenska marinsoldater på hemligt uppdrag..!

forts från föreg sida

– viktigt med tanke på de säregna bestämmelser som fortfarande råder i tornrosasömnens Blekinge. Sanningen att säga fick vi i huvudsak hålla till i Skåne – gränsen går ju strax söder om Sölvesborg mitt genom Valjeviken – och kring de yttersta skären inom Blekinges "territorialgräns". Tänk om vi har några riksdagsmän bland våra läsare, som kunde göra slag i saken med våra ofta tokiga fiskebestämmelser.

Båt och flytring

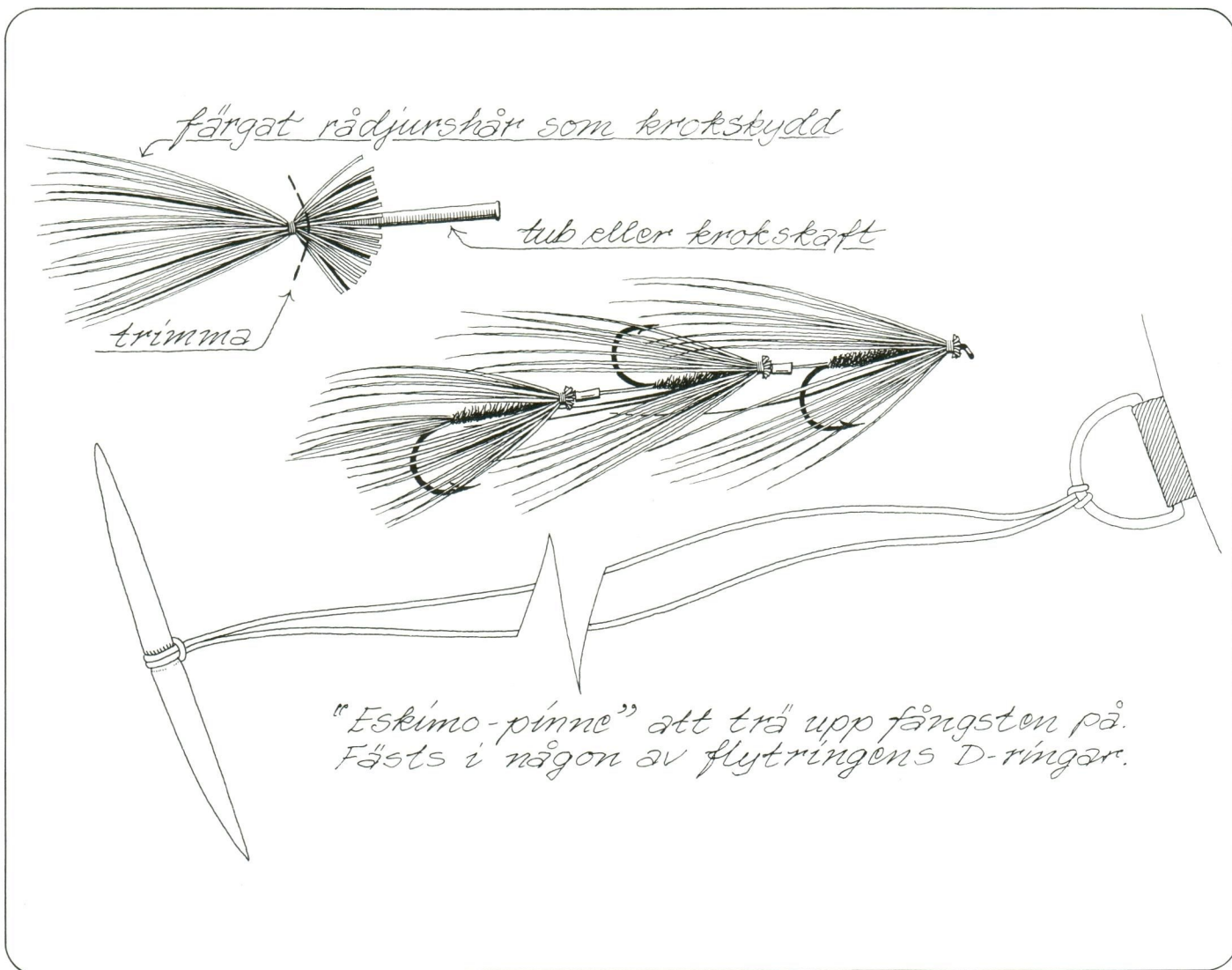
Jag och kompisarna lånade också ihop några båtar på strategiskt viktiga ställen. Många goda vänner ställde upp med sina farkoster, de förstnämnda fyllda av skepsis, de sist-

nämnda halvfyllda med vatten i det dåliga vädret. Goda råd av typen "vid ostlig vind ska ni pröva här och här och här – och blåser det västan så prova där! Vid sydvind står "de stora" där ute, men blåser det norrifrån kan ni lika gärna stanna hemma. – Och flytringar??? Ni är ju inte kloka!!! Det ska ju bli kuling! tänk om någon drar en krok genom f...nska-pet!" Fem flytringar hade vi lånat ihop, och så bestod då var "armada" av 5 båtar och fem flytringar.

Så en torsdag blåstes fanfar! Men dessvärre blåste det också kuling med 18 sekundmeter då vi sjösatte våra flytringar i lä av land för att driva nära kusten förbi stenrös, över grynnor och grund och utmed vassbälten och efter avslutad övning ta oss i land längst inne i viken. Två av oss klarade

bedriften utan missöde och kunde ta oss i land för egen maskin – med fisk!!! De andra två fick bärgas med båt. De hade kommit för långt ut i den hårda blåsten och liknade i fjärran en u-båt, vilket ju har förekommit tidigare i Blekinge. När den förste flytringsfiskaren hade lotsats i lä, var den andre några sjömil bort och fick vänta på sin tur. Behöver jag berätta hur det skvalpade i vadarna efter denna bärgning? Knappast!

Bytet då? Fisken? Tja, en gädda på c:a 8 hekto, tagen på ett 9 fots spö med en Fin-Nor rulle med 200 m backing blev första dagens enda fångst. – Och "fiskarena?" Två var pigga och torra och två var genomblöta med högst betänkliga vattenstånd i vadarna och något surmulet i blicken, men trots allt med obruten geist!

Hård blåst även nästa dag – norrifrån! Vi borde alltså ha stannat i sängen och inte satt oss i flytringarna. Tidigt i gryningen bytade vi på oss. När vi kommit till simfenorna och själva flytringarna och beredde oss för vår "avsegling", iakttog vi många undrande blickar bland befolkningen i det lilla samhället, från vilket vi startade. Allvaret i situationen gick inte upp för oss förrän mycket, mycket senare, när det vid samtal med en orsbo framkom, att vi hade varit högeligen misstänkta för något slags fuffens. Vid Sölvesborgs varv, mitt emot oss i viken, låg ett ryskt handelsfartyg och man undrade, om vi var ryssar på spionuppdrag eller tillhörde svenska marinen, som var utskickad att bevakna ryssarna. Troligen tack vare att det rådde stor oenighet om vilket ärende vi hade, blev polisen aldrig tillkallad...

Så lossnade det

Fisket den dagen började inget vidare. Men en liten väderleksförbättring gjorde att vi kunde utöka vår aktionsradie, och efter några timmar kunde vi notera den första framgången – en gädda på över 5 kilo, tagen vid ett grund en bra bit ute till havs på en blå streamer med trekrok. Många fiskar tappades också trots kraftiga hugg. Dagen efter försökte två av oss fiske från båt. Trots rätt hårt väder gick vi till några utskär och lyckades hålla oss kvar där i ungefär en timmes tid, innan vi fick ge upp inför blåst och sjögång. Åter krokades en hel del grov fisk, men vi fick endast upp tre fina gäddor på omkring 3 kilo var.

På kvällen analyserade vi resultatet. Många frågor dök upp: varför hade vi tappat så många gäddor? Vilka flugor föredrog de? Hur skulle flugan fiskas?

Gäddornas maginnehåll gav klart besked om deras val av föda: smågäddor och tobis. Den kvällen satt vi länge och band slanka, silvriga flugor med blå rygg- och gröna sidovingar av bucktail, sparsamt dressade och utan "extrablänk" i vingen. Några med zebrarandiga vingar – för att försöka efterlikna smågäddor. Våra nya flugor band vi på tandemkrok, eftersom vi hade tappat så många på trekrok.

Våra mödor gav resultat redan nästa kväll, när vi lyckades ta sju eller åtta grova gäddor utan att tappa alltför många. Men fortfarande tappade vi mycket fisk, vilket till en stor del berodde på våra tafsar. Vi hade börjat med Optimas gäddtafs, som man kan

Lite gäddfisketeknik

För att pröva oss fram, använde vi olika linyper. Vännen Frank de la Porte fiskade med en lead-core lina i klass 9, som han envist höll fast vid, eftersom den i hans tycke var bäst lämpad för detta slags fiske. Ingo Karwath använde en snabbsjunkande lina i samma linklass och själv kastade jag en sinktiplina med en tre meters snabbsjunkande spets. Jag behöver väl inte säga, att vi alla fick fisk så att det räckte till mången god middag. Dessa linor använde vi inte enbart ute på djupet, utan också på grundare vatten.

Vid vattendjup på c:a 3 meter visade det sig dock att sinktiplinan var att föredra, eftersom den inte behövde dras in så fort och därmed inte gav så mycket tång på fluga och tafs.

Det bästa fisket hade vi på skärens vindsida med ett vattendjup på mellan tre och sex meter. Det tycks vara så att

gäddan föredrar att stå i lovart om skär och kobbar medan läsidorna gav dåligt fiske. Finns det stora stenar på botten med omväxlande sand och tång, tycks gäddan föredra sådana platser. Givetvis finns många goda fiskeplatser i tät bottenvegetation utmed vassbälten eller stränder med ringa djup, men man har då att "kämpa" med tång och sjögräs på krok och tafsknutar.

Även vädret har betydelse för ett lyckat gäddfiske. Vid nordanvind tycktes vårt fiske vara mycket dåligt och då spelade det ingen roll, om vinden blåste rakt norrifrån eller stod mellan nordväst och nordost. Ingen fick fisk då. Vid vindar mellan ost och väst – och allrahelst syd – hade vi däremot ett utmärkt fiske. Detta tror jag dock kan variera från plats till plats, och erfarenheten får visa vilken vind som är bäst.

köpa på rulle om 5 meter till högt pris. Tafsarna visade sig vara i det närmaste värdelösa. De skavdes sönder redan vid nötningen mot tubflugans hals! Något bättre lyckades vi med tafsar av heldragen nylon i grovlek mellan 0.35 och 0.40 bundna som korta chocktafsar, men även det innebar problem. Flugan rörde sig inte längre mjukt i vattnet. Ståltafsar, där all onödig metall kapats, höll visserligen för gäddtänderna, men var svåra att kasta och påverkade flugans gång i vattnet. Den bästa lösningen i tafsvalet blev två (!) parallella tafsbitar (0.25 mm) cirka 30 cm långa. Då brukade i alla fall den ena tafsen hålla, och flugan rörde sig bättre i vattnet. Det lär finnas ett tyskt tafsmaterial i flätad stålwire, som är mycket smidigt och mjukt, men tyvärr kunde vi inte få tag i det. Vid fiske på grunt vatten med mycket tång och sjögräs hängde sig flugan alltför ofta, och vi hade långa gräsruskor på. Här hjälpte en slags "tångavvisare", som vi band på muddlervis framför krokarna, så att de långa, bakåtriktade hårbuntarna något så när skyddade kroken. De främre hårstråna klipptes till på muddlervis.

I fem dagar fiskade vi intensivt, och visst gav det resultat. Dessutom hade vi kul och tyckte alla, att det varit en härlig upplevelse. Den, som aldrig suttit i en flytring, har säkert svårt att förstå, hur det känns. Prova någon gång – det är det värt!

Vi lärde oss mycket om gäddfiske på fluga och inte minst, vad vi skulle göra av fisken när vi satt i en flytring. I

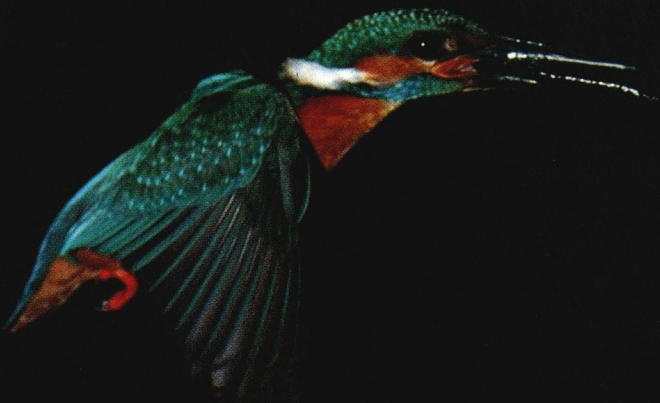
stället för en nätkasse vid sidan, gjorde vi på eskimåvis. Mitt på en spetsig pinne bands en linstump, och sedan trädde pinnen genom den döda fiskens mun och gälar och den fick flyta med efter flytringen.

Förlängd säsong

Genom det här fisket, har vi inte bara kunnat förlänga säsongen utan framför allt kunnat bredda vårt flugfiske och ge det ett nytt och annorlunda innehåll. Vi har turen att leva i ett så underbart land med en mångfald av möjligheter till olika former av sportfiske – möjligheter, som vi hittills endast har snuddat vid.

Kanske också några varningens ord, när det gäller fiske från flytring ute till havs. Gör det vid pålandsvind och kolla strömmarna! Ha alltid någon i land med tillgång till båt – någon som vet, var du befinner dig. En tunn, lång nylonlina med en minidragg kan också rädda dig från att driva alltför långt! Ta matsäck och dricksvatten med dig! Glöm huggkroken iland och var lite extra försiktig med dina vassa krokarna, när du landar fisken i din häv. Ett litet håll i flytringen är inte farligt, det tar lång tid innan den mister sin flytförmåga – och så har du ju slangen i ryggstödet kvar – men ändå... Använd en bra flytring och "riktiga" simfenor, som du inte kan tappa – och visste du att det går utmärkt att ta en kanotpaddel till hjälp i en flytring? Men ha karbinhake på den, så att du inte tappar den!

Min vän kungsfiskaren

Jag har svårt att bestämma mig. Vem är vackrast – Emåkvillens gräsöring eller kungsfiskaren, som följer mig varje fiskedag vid ån och gör varje stund vid strömmarna till en fest. Jag har svårt att tänka mig en vackrare fågel. Den är som ett smycke, en ädelsten i varje karat...

*Av Pelle Klippinge
Foto: Mats Lavesson*

Redan på årets första fisketur upp till havsöringssträckorna mellan Finsjö och Fliseryd i Emån ser jag den – kungsfiskaren. Det är i början av april, och jag har sökt mig hit upp med spö och flugor för att finna vårens första havsöring.

Kungsfiskaren är alltså på plats för att förgylla årets första fiskedag, och glädjen blir inte mindre av att jag vet, att den kommer att följa mig hela säsongen, både här och uppe i Småkvillen. Den exotiskt färgade lilla fågeln ska ge mina fiskedagar en extra krydda.

Nästa gång ser jag kungsfiskaren vid påsktid. Vattenståndet är fortfarande högt och jag fiskar stora tuber och waddingtonflugor med "julgransglitter" i vingen. Men ingen fluga är lika skön för ögat som de neonlysande fjädrar som pryder kungsfiskaren. På snabba vingar pilar den som en liten ädelsten över vattnet.

Så blir det maj. Det småländska landskapet smyckar sig i färg och grönska. Värmen kommer och vårfloden har givit vika. På jobbet känns dagarna långa som evigheter, och varje ledig stund

söker jag mig ut till ån. Nu är det bäcköringen som jag söker med mina flugor. I flugasken trängs vinterns alla nybundna torrflugor för att söka lyckan på strömvivolarna. Det är dags för årets första dagsländor och årets första gök. Här på ostkusten blir med nödvändighet första göken en västergök. Västergök är bästergök och önskar mig lycka till med sommarens fiske. Nu är vi snart inne i en brinnande flugfiskesäsong. Nätterna börjar bli ljusa och det är dags för Emåkvillen...

Emåkvillen är också kungsfiskarens å. Här möter ett stycke sydsvenskt landskap, som torde få varje inbiten flugfiskare att tappa andan. Ån är alldeles "lagom" stor som flugfiskevattnet, och kungsfiskarens sällskap på fisketurerna gör dem till högtidsstunder utöver det vanliga.

Det är här uppe i Kvillen jag fiskar mina "gräsöringar". Jag kallar dem så, eftersom de tycks ha fått sin färg av åns vajande vattenväxter. Ryggen är skönt olivgrön och ned mot buken övergår färgen i smörgult. Det är mycket guld – i dubbel betydel-

se – i Kvillens öringar. De är klart och ljust tecknade med svarta och eldröda prickar mot de gyllene sidorna. Jag har svårt att avgöra vem som är vackrast – Kvillens öringar eller kungsfiskaren. Men nog var Gud ovanligt god, när han skapade dem båda. Kanske för att behaga flugfiskarens öga...

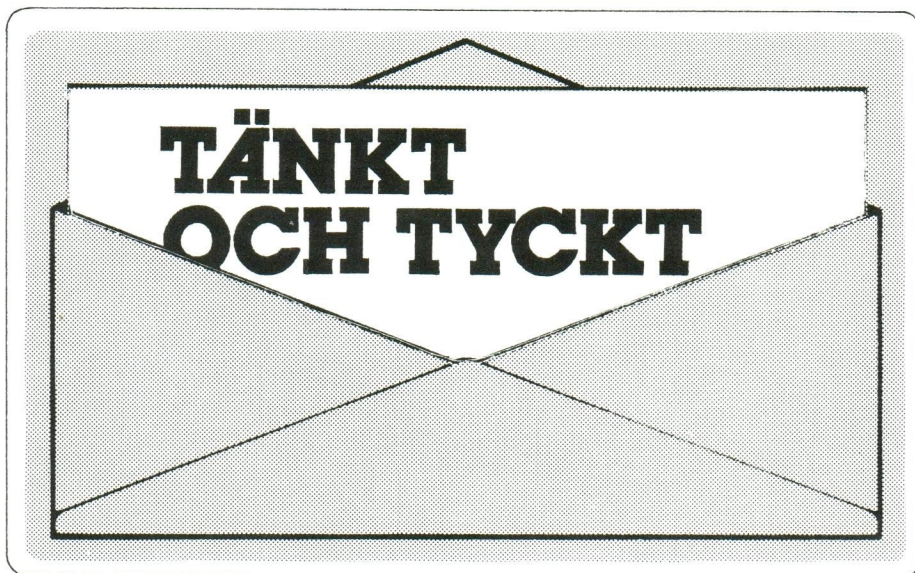
Jag sitter uppe vid den gamla kvarnen och väntar på vak som så många gånger förr. Blicken söker sig över vattnet, ner mot stenen vid nacken och vidare ända ner och förbi den stora höljan. Just i strömkanten ser jag det välkända, lilla neonlysande smycket komma pilande för att sätta sig på favoritgrenen. Jag smyger fram kikaren ur fiskevästens innerficka. Så fin den är. Liten och kort med ett oproportionerligt stort huvud. Näbben är kraftig och skulle lika gärna kunna tillhöra en hackspett. Den har alldeles nyss dykt, och några vattendroppar glänser fortfarande på den lysande blå ryggen. Den spärrar ut fjäderdräkten och skakar på sig, så att vattendropparna står som en gloria om den i motljuset.

Den knixar och gungar och spanar hela tiden otåligt efter något att dyka efter nere i vattnet.

Sommaren igenom är kungsfiskaren min kompis här ute vid ån. Den är med från vårens första fiske efter vinterståndna havsöringar till fisket efter Kvillens torrflugeöringar. Den är med då jag tar årets bästa gräsöring på en torr Light Cahill, och den är med när jag fiskar mina nattpuppor och sommaren så smått börjar gå över i sensommar och höst.

Emåfisket slutar som det börjar – med havsöringen. Även nu är kungsfiskaren med och gör dagarna vid ån till stunder att minnas när säsongen går mot sitt slut. Träden börjar gulna, och snart sprakar Emådalen i höstens alla färger. Men det gula, orange och röda i lövverket kan aldrig förta färgerna hos åns obestridlige skönhet – gräsöringarna må förlåta. I varje stund året runt är kungsfiskaren en skimrande ädelsten. En ädelsten i varje karat...

Väl mött till våren igen!

Fritt fiske – men för vem?

I demokratins och jämlikhetens namn har man stängt spöfisket längs skånekusten under en tid av året. För "svartfiskarna" inte ta lax och öring i sina nät, så ska inte heller spöfiskarna göra det, menar man. FEL, FEL, FEL! De får naturligtvis också fånga fisk med handredskap – ingen ska utestängas. Det är metoderna som ska utestängas!

Som det ser ut idag är det istället spöfiskarna som utestängs. Från Kåseberga hamn till Löderups strandbad (3 km) står det oftast "torkgarn och örögarn" hela vägen alldeles intill land. Så sker med alla intressanta kuststräckor. Näten läggs utan hänsyn till spöfiskarna – så var finns jämlikheten? Vad är då det så kallade "fria fisket" värt i praktiken? Här nere har vi det redan sedan många år, men i praktiken ser det annorlunda ut.

Det sår vi sportfiskare som idag svarar för att restaurera och bygga upp havsöringsstammarna runt våra kuster. Men nu vet jag många som vill lägga av. Inte bara fiskar, utan också fiskevårdarna är idag utrotningshotade genom den politik som förs.

Länsstadgan som gällde L-länets ostkust var i stort sett bra. Den gynnade handredskapsfisket och fiskevårdarna och därmed också öring och lax. Stadgan kunde tjänat som mall för övriga län – men nej. "Rivningsbeslut" kom från Fiskeristyrelsen, att gälla utan hänsyn till överklagan. Regeringen fastställde "skrivbordsprodukten" som gäller från 1 januari 1984. Generaltullstyrelsen menar att förra stadgan var svårövervakad p g a "att hela fångsten kunde tillskrivas, det från fredningen undantagna redskapet". Man river inte ett "bygge" för att en spik är fel islagen!

Om någon har ett otillåtet redskap i närheten, så skall naturligtvis detta räknas som fångstredskapet.

Ett stort fel har gjorts. Många säger: Byråkrater och menar något fult. Andra säger: Diktatur och menar något ännu fulare.

Ni som menar väl men gjort fel – Gör rätt igen! Det måste gå. Annars är "det fria handredskapsfisket" i fara i hela landet, även i Stockholm.

Lars-Olov Wiklund
Simrishamn

Utrötningshotade fiskevårdare!

Jan Grünwald tar verkligen upp ett stort problem i FiN 5/6 1984. Det gäller näten utefter inte bara sydkusten, utan också resten av våra nordiska kuster. Men här nere i Skåne har vi nu begåvats med ytterligare ett hot via våra myndigheter. Det gäller fiskeförbudet under oktober–december. Förbudet som skulle gälla de svartfiskande fritidsfiskarna kom också att omfatta oss sportfiskare, som endast använder oss av spö och lina. Det är vansinne och har inget med själva fisket att göra – utan är helt och hållet en politisk eftergift!

Spöfångad lax och havsöring utgör endast någon promille av all den fisk som tas varje år. Men trots att det är vi sportfiskare, som bedriver all fiskevård på de aktuella kuststräckorna blir vi behandlade så av byråkraterna.

Därför kommer jag själv och flera av mina kamrater nu att bojkotta allt fiskevårdsarbete under en tid för att markera vår ställning. Vi kommer inte att renovera några nya åar eller ställa iordning nya lekplatser. Resultatet ska ju ändå tydligen endast komma skattefifflande svartjobbare till del –

allt med myndigheternas goda minne.

Låt oss göra gemensam sak med yrkesfisket. För oss är det här en allt överskuggande hobby, men för dem som ska leva på sitt fiske – *det vill säga de riktiga yrkesfiskarna* – så är ju myndigheternas ljumma intresse för fiskefrågor, och framför allt deras tysta medgivande till fritidsfiske med nät endast och allenast ett stort hån. I jämlikhetens namn offerar de havsöringen – och samtidigt utrotar man allt intresse att bedriva fiskevård bland de seriösa sportfiskarna.

Låt oss skriva till lokalpressen och till facktidskrifter och markera vår ställning, så att en stark opinion bildas. Hör också av er med synpunkter till FiN – för visst är det här i grund och botten ett nordiskt problem, som vi alla skulle kunna ställa upp bakom.

Kjell Holm
Broby

Nätfisket vid Norrlandskusten

Vid ett besök på Lövångerskusten träffade jag Fritz. Vi kom att tala om fiske förr och nu. Han berättade att han en decemberdag under 40-talet åkt skidor ut till havet för att pimpla harr. Vid Ol-Hansa-stenen fick han den dagen på en hemsmidd krok och "veamask" 14 harrar, varav de fyra största vägde sex kilo tillsammans. Han berättade också att man på somrarna kunde stå på en udde och med långspö och fluga få fina harrar i bränningarna eller ro utterbräda över grunden. Idag finns nästan inte en enda harr kvar i dessa vatten beroende på i första hand att lekområdena i en ström spolierats och att nätfisket ökat enormt i takt med antalet fritids-hus.

Havsöringen verkar temporärt öka något men ökningen sker från ett botendaligt läge och torde snart vända neråt, då nätfiskarna överträffar varandra i fråga om konsten att lägga nät så snart ryktet går att någon fått en havsöring. Så vår danske vän Jan Grünwald har rätt. Läget är nog illa på många ställen. Vad gör vi? Vi har ju inte samma tur som jägarna har haft genom en för älgen oerhört positiv biotopförändring under de senaste 10–15 åren. För sportfisket har snarare alla förändringar i naturen varit till nackdel för så gott som alla bestånd av lax, havsöring, öring och harr.

Därför måste vi på olika sätt arbeta vidare med våra idéer om FISKEVÅRD och RIMLIGA FÅNGSTUTTAG. Vi har ju den fördelen jämfört

med jägarna att en flugfångad fisk kan sättas tillbaka i naturens skafferii igen. *Det viktiga tror jag är att vi för ut våra idéer till en stor läsekrets.*

Ta därför kontakt med lokalpressens naturredaktör och få honom eller hende at skriva vettiga artiklar om fiske, gärna flugfiske, och framför allt om nya idéer om fiskevård och rimliga fångster. Detta skulle ge stort genomslag och good-will för oss flugfiskare.

Berndt Lindgren
Skelleftehamn

Anmäl olagliga nät

I Jan Grünwald's artikel "NET" (FiN 5/6 -84) opfordres kystfiskere til at organisere sig, for dermed at stå stærkere mod rov- og ulovlig fiskeri med net. Denne tanke må mange kystfiskere kunne tilslutte sig, og nu gå sammen i en pålidelig og stærk organisation.

Men - fej for egen dør først! Selvtægt udført af kystfiskere vil på ingen måde gavne den enkelte kystfisker og langt mindre organiserede fiskere. Kystfiskeren vil stå sig bedre og mere effektivt med loven i ryggen og den kontrollerende myndighed på sin side.

Desværre har den kontrollerende myndighed - fiskerikontrollen - ikke haft den store effekt på net-problematikken. Årsagen er ligetil; fiskerikontrollen er for underbemandet til at kunne varetage kontrollen med de tusinder af net, som hver dag sættes langs vore kyster. Faktum er, at fiskerikontrollens arbejdsstyrke må øges, og dermed er det staten og politikerne som skal oplyses. Det gøres jo som bekendt kun gennem tørre tal.

Derfor er det af største vigtighed, at opfodre alle der observerer ulovligt netfiskeri til: 1) Straks telefonisk at kontakte fiskerikontrollen. 2) At sende et brev til samme, hvor ulovligheden er beskrevet. De mange breve, som uværligt vil ligge pres på fiskerikontrollen, vil sidenhen være argumentation i tørre tal - de er et "must".

Telefonnummer og adresse på den lokale fiskerikontrol i Danmark fås hos Fiskeriinspektoratet:

Sjælland: 01.11 05 19
Nordjylland: 08.42 12 00
Øvrige Jylland: 05.12 66 48

Som før nævnt er det vigtigt, at have loven i ryggen - og dermed også at kende lovens paragraffer. Lov om Saltvandsfiskeri, Lovbibliotek 63, kan rekvireres gennem boghandler for 20 dkr.

Christian B. Hvidt
Åbyhøj

Håll ögonen på de små åarnas utlopp

De små åer og bække, der løber ud i havet på de Svenske og Danske kyster, er meget vigtige for havørredens formering - og de fleste har en fredningssone på mindst 500 meter. Desværre er de små åer og bække meget sårbare og det er alt for nemt for en tyvfisker at afspærre dem med et net, når havørrederne skal op og gyde om efteråret!

Foruden alle de net der dækkede den svenske sydkyst i 1983, lå der også et og totalt spærrede udløbet af den lille Charlottenlundåen! Nettet halv cirkel af små flydere ville have været næsten usynlig, hvis der ikke havde været kraftig fralandsvind. Fralandsvinden dannede et blankt stykke vand lige bag nettet.

Nettet havde åbenbart stået urørt i flere dage, for der sad 3 farvede havørred i maskerne og var ved at gå i forrådnelse! Så vidt jeg kunne måle på stedet, havde nettet den lovlige maskestørrelse på 157 mm, der skal slippe undermålsørred igennem. Men alligevel sad der 2 små blanke havørred under mindstemålet på 50 cm i de inderste masker! - de var mellem 45 og 47 cm og ingen af dem var levende.

Helge Kocman

En fara för fisk - och fiskare

Vi er fire mand der fisker på kysten af sydsjælland, nærmere betegnet Møn. Men Møn er i lange perioder om forår og efterår, "pakket ind i garn og net", som Jan Grünwald siger. I roligt vejr er fluefiskeri den bedste fiskemetode på øens havørred steder. Men roligt vejr betyder desværre også

mængder af net på alle pladser. Nette sættes langs med kysten 100 m fra land - men hvem har lyst til at fiske bag en mur af net?

Efter en storm i foråret, var en af de bedste stenodder på østmøn for en gang skyld fri for net. Vandet var stadig oprørt og grumset da min fiskekammerat Poul Kjer, vadede ud på odden. Et langt monofilgarn lå langs odden og var filtret ind i bundens sten, uden admærkning eller flag. I det grumsede vand var nettet usynlig og Poul Kjer fik støvlerne ind i maskerne. Vi var to om at skære ham fri af nettet og han væltede i vandet inden vi var færdige.

Jeg tænker på hvad der var sket hvis han havde fisket allene?

Jens O Pedersen

NB: Jeg mener at det er en god ide at danne en sammenslutning af kystfiskere (eventuelt nordisk), hvis vi skal kunne færdes og fiske på kysterne i fremtiden.

Enligt Jan Grünwald är redan krafter i gång för att etablera en dansk kustfiskarsammanslutning mot nätfisket, och intresset är stort för en sådan också i Sverige. Vill du delta i arbetet genom att bilda en lokal stödgrupp, kan du kontakta Jan Grünwald, Kompagnistr 37 A 1, DK-1208 Köpenhamn K.

Gunnar Johnson

Åter i lager!

Efterfrågan på Metz tuppnackar är ofta större än tillgången - men just nu har vi laddat upp. Kolla i "din" fiskebutik.

Agent **SPORTAG** Malmö

SVENSKTILLVERKAD FLUGFISKEVÄST

TILLVERKAS AV GRÖN MILITÄRSATIN I TRE MODELLER MED NAPPASKONING

"ALTA"	se bilden	325,00
	9 fickor fram	
	2 innerfickor	
"GAULA"	12 fickor fram	475,00
	2 innerfickor	
	1 ryggficka	
	2 bakfickor	
"DRIVA"	Deep wader	200,00
	4 fickor fram	
RAKA BYXOR	6 fickor	375,00

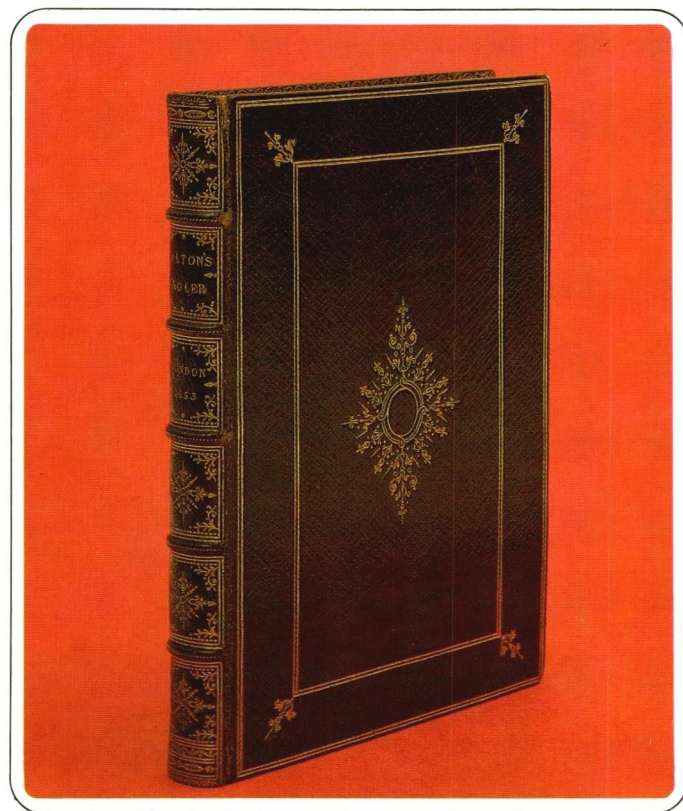
SÄLJES ÄVEN MOT POSTFORSKOTT VARVID FRAKT TILLKOMMER.

BLIXT Sport
Storgatan 87 UMEÅ 090-11 40 70
FISKESPECIALISTEN!

The Compleat Angler

Man bestämmer sig inte för att bli boksamlare – plötsligt en dag bara är man det. Man ska samla för böckernas skull, och man ska ha böckerna framme för att kunna glädjas åt dem. Det gäller även om man i sin samling har sådana dyrgripar som 1:a upplagan av fiskeböckernas fiskebok – *The Compleat Angler*...

Av Lars Edstrand

1:sta utgåvan av Izaak Waltons *The Compleat Angler*.

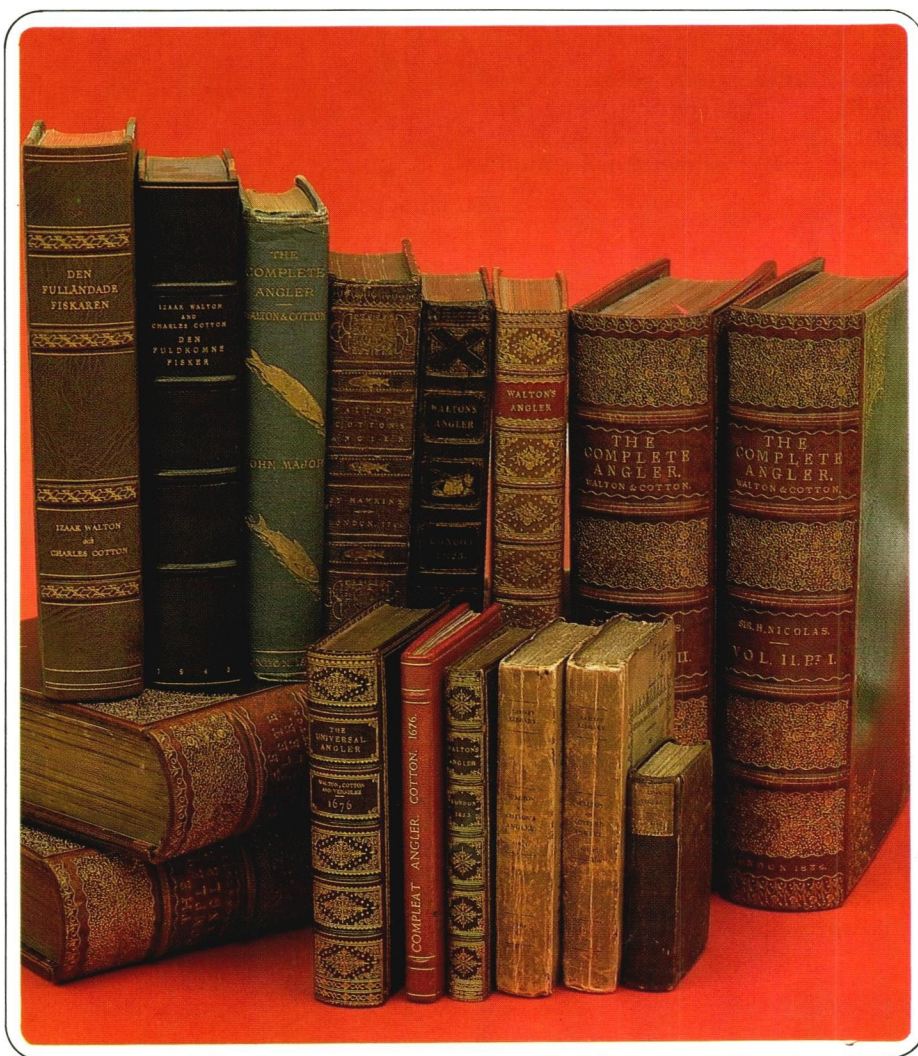
1:a upplagan av Izaak Waltons "The Compleat Angler" i Sverige!!! Otroligt! Hur har denna sällsynta och dyrbara bok hamnat här?

Ungefär i de tongångarna inledde Gunnar Johnson sitt samtal när han ringde i fjol och undrade om jag ville skriva en artikel i FiN om att samla rara böcker. Hur gör man och varför?

Det hela började från början. Låter kanske konstigt, men är det inte alls. Man börjar inte samla medvetet, men ändå har man plötsligt en liten samling av något som man är intresserad av. Jag började fiska tidigt. Far och hans vänner tog med oss ungar ut när tillfälle gavs. Vi åkte redan på 40-talet till fjällen två veckor varje sommar för att försöka lura "ädelfisken". Vi pilkade torsk i Sundet och spann storgäddor i skånska slottssjöar. Ju mer jag fiskade desto mer ville jag lära mig om fiske. Jag började köpa fisketid-

---

Några olika utgåvor av *The Compleat Angler*. Överst till vänster den 1:a svenska 1946. Därefter den 1:sta danska 1943, John Majors 1889, John Hawkings 1760, John Majors 1823, samma, Sir Nicolas utgåva i fyra band 1836. Främre raden: *Universal Angler* 1676, Cottons 1676, Izaak Waltons 1:sta 1653, Chiswicks 1824, 1:sta Pickering 1825.

ningar och fiskeböcker. Läste och fiskade, fiskade och läste. Köpte och läste allt som gavs ut och innan jag visste ordet av hade jag en liten samling.

Studier, familjebildning och karriär tog under en tioårsperiod mer och mer av den aktiva fisketiden. Men med Färnström, Lindhe' och Lidman var man snart åter ute vid fiskevattnet och fick uppleva kampen med de stora eller hur man skulle locka fisken till hugg.

Färnströms "Öring" betydde oerhört mycket. I den berättar han om nymffisket tillsammans med Frank Sawyer. Det måste prövas. Sawyers böcker inhandlades, därefter Oliver Kites. Därifrån fortsatte utvecklingen över den tråkige Halford till den underbara Skues.

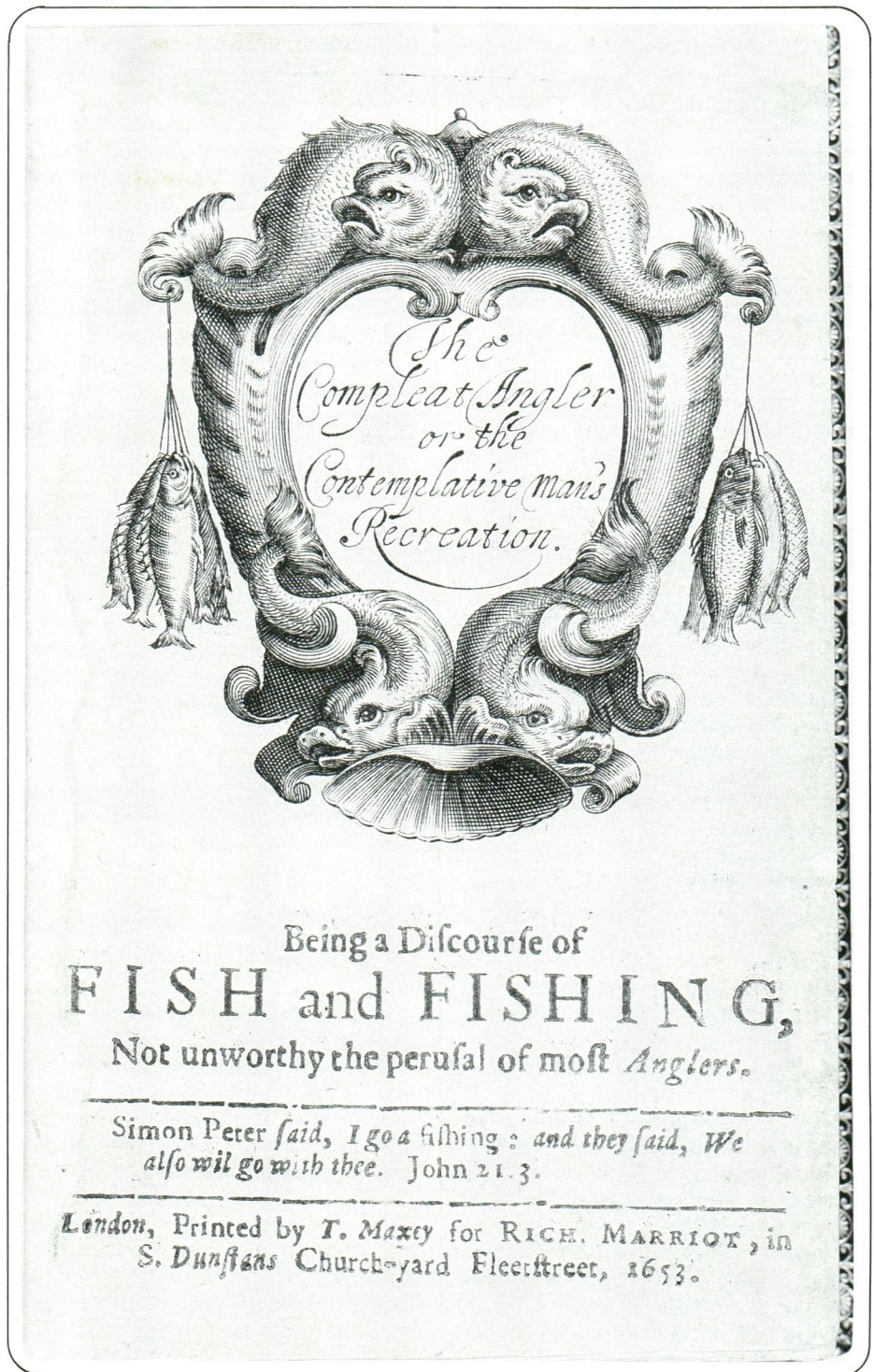
Men här stötte jag på vissa problem. Var fick man tag i gamla utgångna böcker? Skues gavs fortfarande ut. Men övriga? Antikvariaten naturligtvis. Och nu kom den stora överraskningen; dessa tokiga engelsmän har givetvis antikvariat som bara säljer fiskeböcker. Vid denna tidpunkt reste jag ofta till England i arbetet och kom plötsligt in i en ny underbar värld av gamla fiskeböcker. Den ena boken gav den andra och utan att vara medveten om det hade jag "fått" en riktigt trevlig samling fiskeböcker med huvudsaklig inriktning på flugfiske.

Sammlaren

När böckerna är äldre, sällsynta, med handkolorerade bilder, vackert inbundna, epokgörande eller klassiker så blir priset därefter, och från att samla fiskelitteratur för fiskets skull börjar man placera pengar i böcker. Nu måste man följa priserna på auktioner, läsa antikvariatkataloger osv, precis som man måste lära sig så mycket som möjligt om ett företag, dess ledning och policy, innan man köper aktier i detsamma.

Utan att egentligen vilja det var jag snart känd som samlare av fiskelitteratur. Jag fick kataloger från intresserade antikvariat. Genom köp blev jag bekant med innehavaren. Jag gick på bokauktioner och lärde mig snart vem som är intresserad av samma samlarområde. Jag svarade på annonser i facklitteraturen och jag började få erbjudande från olika håll. Det kunde vara andra samlare som ville byta böcker eller bokhandlare som fått tag i något av intresse.

Men det gäller hela tiden att veta

Titelblad till 1:sta upplagan av *The Compleat Angler*.

vad man har, vad man vill ha och framför allt vad man är villig att betala för det. Annars blir det dyrt! Därför är det nödvändigt att hela tiden föra bok över sina böcker. I den antecknas böckernas titel, förlag, utgivningsort och år, typ av band, bokens kondition, säljaren, pris, ev tidigare ägare m m. Detta är den viktigaste boken man har i biblioteket och den enda som bör förvaras i kassaskåpet – ingen annan. Böcker är till för att läsas och beskådas.

Vad är det då som gör en bok mer värdefull än en annan? Först och främst innehållet. Ingen bok hur fin den än är har något värde om inte texten är bra. Värdefullast ur innehållssynpunkt är utan tvekan de epokgörande böckerna. Halford's om torrflugefiske, Skues' om nymffiske, Färnströms "Öring" m fl. Men innehållet är också värdefullt om det är fångslände skrivet som t ex i Lidmans böcker, eller sakligt intressant typ

forts på nästa sida

forts från föreg sida

"Flugfiskets ABC". Är boken dessutom vackert illustrerad, kanske t o m handkolorerad, väl inbunden, med vacker typografi, sällsynt osv ökar värdet betydligt. Vissa människor hänger sina pengar på väggarna – jag ställer mina i bokhyllan!

The Compleat Angler

Åter till Boken med stort B: The Compleat Angler. Hur kom jag över den? Som alltid gäller det att ha tur. En sådan bok hittar man inte bortglömd på en hylla i något antikvariat. Nej, den säljs antingen genom fackhandeln eller på auktion. Tyvärr finns de flesta exemplaren av denna sällsynta bok i dag på olika institutioner, framförallt i USA. Det har med skattesystemet att göra. Samlar man böcker för att ge till ett museum eller bibliotek, får man göra avdrag för kostnaderna. Eftersom ingen stor fiskeboksamling är komplett utan 1:a upplagan av The Compleat Angler och boken är så dyr, hamnar många exemplar av skatteskäl på amerikanska bibliotek. Något som i och för sig vore bra om biblioteken bara hade möjlighet att ta hand om böckerna och visa dem. Som det nu är fördärvas många böcker på museer världen över. Om samlare ändå ville tänka på detta, innan de gör den olyckliga donationen, den som skall göra deras namn "odödligt" och boken ifråga ännu sällsyntare!

Nåväl, ännu finns det några böcker utanför institutionerna, och vill man ha ett exemplar är det bara att vänta och betala vad det kostar att bjuda högst på Sothebys, Christies eller något annat av de stora auktionshusen i London eller New York. Det andra sättet är att anmäla till något känt antikvariat att man vill köpa Boken med stort B. Bokhandlaren tar i sin tur kontakt med någon tänkbar säljare som han känner till, eller också väntar han tills den dyker upp på auktion och ropar in den. men inte blir det billigare och tid kommer det att ta. För boken är sällsynt! Högst en gång per årtionde ropas den ut och eftersom ett exemplar nyligen såldes på auktion i New York lär det dröja innan nästa dyker upp.

En eftermiddag för några år sedan, när jag besökte ett antikvariat i England, var bokhandlaren ovanligt exalterad. "Jag måste få visa en bok jag köpte i USA igår", sa han och tog fram en liten bok i ett mycket vackert

helfranskt band. På främre försättsbladet stod: "Rare 1st Ed and 1st Issue", på bakre: "Perfect. 1st Edition 1st Issue". Båda anteckningarna underskrivna av kända antikvariat. Med spänning slog jag upp titelbladet. The Compleat Angler or The Contemplative Man's Recreation. Första utgåvan av världens mest kända fiskebok!

Att hålla den i handen, bläddra i den och läsa i den var och är en hisnande upplevelse. Jag visste inte vad jag skulle säga eller rättare sagt hur jag skulle våga klämma fram med det. Men efter en lång evighet frågade jag om den var till salu. När svaret blev jakande slog jag till direkt. Och har aldrig ångrat mig en sekund!

Vilka kvaliteter har denna bok som nu efter 331 år fortfarande äger förmåga att fånga fiskare i alla åldrar. Låt mig bara citera fiskarens sång i Olof Lagercranz fina översättning, så tror jag alla förstår varför boken trycks i nya upplagor, på alla världens språk, än i dag.

"Vad hjärtat älskar blir till sång.

En prisar sina hundars språng.

En annan falkjakt. En har lust till älgskog, en till bollspelsdust.

Men sådant är ej mitt behag,

jag önskar bara fiska jag."

Den svenska upplagan

Ur förordet till den svenska upplagan saxar jag följande:

Izaak Walton's The Compleat Angler utkom första gången i London 1653. Författaren var då sextio år gammal. Det förunnades honom att leva ännu trettio år.

I.W. var en anspråkslös man. Att han tack vare sin fiskebok skulle komma att räknas till de stora engelska författarna föll honom säkert inte in. Både som poet och levnadstecknare var han framstående. Men med odödlig glans lyser hans namn endast på "Den fulländade fiskares" försättsblad. Boken har utkommit i flera hundra upplagor och översatts till många språk. Den som äger ett exemplar av första upplagan är en rik man. Den som i sin ficka bär den sista billighetsupplagan behöver inte känna sig fattig. I England kan bokens popularitet endast jämföras med Alice in Wonderland's eller Pickwicks paper's. För varje sportfiskare är den en bibel.

"Den fulländade fiskaren" är en handbok i fiske. Om Englands sötvattensfiskar, som i stort sett är desamma som våra egna, får man här be-

sked. Walton skildrar fiskarnas levnadsvanor och utseende och uppehåller sig naturligtvis längst vid sportfiskarens främsta och ädlaste byte, laxöringen. Han lär oss hur man går till väga för att fånga de olika fiskarna och han undervisar oss också i konsten att anrätta dem. Men han ger oss samtidigt mycket mera. Hans bok innehåller ljuvliga naturbeskrivningar, där en flod och dess blomstersållade strand alltid utgör centrum i tavlan. Vi får lyssna till oskyldiga skämt och ta del av oskuldsfulla pastorala scener, där muntra dejor, knipslugna tiggare, hederliga lantmän och lidelsefulla fiskare uppträder. Överallt är inströdda dikter om fisk och fiske, om fiskarens lyckliga lott och om guds godhet mot sina barn.

Walton hade redan under sin livstid framgång med sin bok. Han kunde 1676 utge femte upplagan. Den hade då kraftigt utvidgats och försetts med en andra del författad av Waltons unge lärjunge och vän Charles Cotton, vilken huvudsakligen sysselsätter sig med konsten att fiska laxöring och harr med fluga.

Kris i kassan

Älvräddarna är den enda större organisation som helt på frivillig bas ställer upp för att tillvarata våra intressen när det gäller att skydda utbyggningshotade strömvatten. Nu är den fortsatta kampen i fara, och de som arbetar i organisationens ledning har fått ta pengar ur egen ficka för att klara en del av sina löpande utgifter för organisationens arbete.

Så här ska det naturligtvis inte vara, och därför uppmanar FiN till ett extra stöd åt Älvräddarna, som är en "lågekonomiorganisation" där varje krona kommer att utnyttjas effektivt. Ett bidrag från Dig går därför direkt till kampen för att Du i framtiden ska kunna fiska orörda strömmar. Inget bidrag är för litet!

Älvräddarnas postgiro är 73 65 73-7.

Red

BOK- BITEN

Redaktör Nore Sundin

Ibland slinter det i hjärnan, även när det gäller en så pass enkel sak som att redigera en bokspalt! Sålunda har jag den smärtsamma plikten att be om ursäkt för en namnförväxling i nr 5/6 1984. Där blev nämligen **Bill Enwalls** anmälan av "Fiskemuligheter i Norge" felaktigt under-tecknad **Bill Sjöström**. Rätt skall vara rätt, mot bägge parterna, och jag hoppas att de två Bill accepterar min ursäkt!

Så över till något helt annat. Alla har vi väl ibland blivit irriterade över svårigheterna att jämföra insekts- och mönsterbe-teckningar i amerikansk, engelsk och nordisk litteratur. En som också gjort något åt det hela är läsaren **Svein Skjønberg** i Fredrikstad. Svein har ställt samman uppgifter i en intressant uppsats som han kallat "Amerikansk insektslitteratur og Norden". Tyvärr är artikeln för lång för att publiceras i sin helhet i FiN. Å andra sidan skulle den förlora för mycket på att skäras ned. Vi har därför kommit överens med Svein om att andra "frusterade" läsare av amerikansk litteratur skall få beställa en fotokopia direkt från författaren. Skriv eller ring till Svein Skjønberg så sänder han ett ex mot erläggande av porto- och kopieringskostnaden. Sveins adress är: Svein Skjønberg
Farmannsgt 1
1600 Fredrikstad, Norge
Tel 032-100 05

Men nu raskt över till "säsongspremi-ären" för 1985 – den sjunde i FiN:s historia! Vem kunde ha trott det när vi började... Vi startar med en amerikan, en engelsman och en norrmann, i nu nämnd ordning. Väl bekomme!

N S

Amerikanskt om flugbindning och fiskens föda.

Dave Whitlock: "Dave Whitlock's guide to aquatic trout foods" Nick Lyons/Winchester Press Book 1982. (Pris SEK 252:– från firma Fly-Dressing, Huskvarna).

"Det finns knappast något större nöje för en flugfiskare än att få upple-

va den utmaning och belöning, som det innebär att ta vilda, vackra fiskar på flugor, som man har valt eller bundit för att likna fiskens föda". Så inleder Dave Whitlock sin nya bok och han avslutar med att säga att han vill dela med sig av det som han har lärt sig genom att studera undervattensvärlden, titta i mikroskop, sitta vid flugbindningsbordet och tillbringa tusentals timmar vid olika fiskevatten i varje del av landet.

Whitlock vill hjälpa flugfiskare att själv lära sig att studera och känna igen de insekter, som fisken äter och sedan binda eller välja ut flugor, som liknar dessa. Han vill vidare uppmuntra flugfiskare att använda sin skicklighet och sitt sunda förnuft så att de väljer rätt fluga och även fiskar dem på rätt sätt. Whitlock är säker på att hans bok skall utveckla alla flugfiskares skicklighet och därigenom öka behållningen av fisket. Är det inte det som alltsammans handlar om? frågar han.

Det här är ingen fiskebok med tonvikten lagd på fiske. Däremot är den en flugfiskares insekts- och flugbindningsbok med korta beskrivningar om hur Whitlock fiskar de olika flugorna. Varje kapitel ger en ingående beskrivning av insektens olika stadier följt av de mönster som representerar eller imiterar dessa.

Bokens stora förtjänst är teckningarna. Såväl insekter som flugor är tydliga och instruktiva. Flera sidor har stora bilder där man samtidigt ser äggläggande spinner, nymf, simmande och kläckande nymf, dun, spinner, parning, äggläggning och sista stadiet som är spent spinner. Andra bilder har samma kedja av händelser men här paras Whitlocks egna mönster med varje länk i insektens utvecklingskedja.

Aven om man inte är särskilt god vän med det anglo-saxiska språket så tycker jag att teckningarna är så bra och framför allt så många och lärorika att den flugfiskare, som lagt undan

asken med fantasiflugor bör skaffa sig den här boken och låta en av USA:s skickligaste och intressantaste flugfiskare "utveckla varje flugfiskares skicklighet och därmed öka hans behållning av fisket".

Lars-Åke Olsson

Brittiska sjöfiskeknep med 96 flugmönster

John Goddard, med bidrag av Syd Brock, Bob Carnill, Bob Church, John Ketley och Dick Walker: "Stillwater Flies – how & when to fish them". Ernest Benn Ltd., London (pris SEK 164:– från Fly-Dressing, Huskvarna).

Vi har här i Norden lärt oss åtskilligt av det brittiska stillavattensfiskets pionjärer, inte tu tal om den saken – själv hade jag under åtskilliga "regnbågsår" T C Ivens som min husgud. Senare fick han sällskap på hyllan, och under fisket, med den avsevärt mer entomologiskt inriktade John Goddard, som är huvudförfattare av och redaktör för "Stillwater Flies".

Men har britterna numera något att lära oss? Jovars, ett och annat. "Stillwater Flies" är indelad i sex större kapitel, som behandlar fisket från strand och från båt under hela säsongen, från och med april till och med september-oktober. Mycket av det som där sägs om regnbåge och öringars vanor och födoval kan importeras direkt till nordiska förhållanden, i varje fall syd-nordiska.

Men det finns också mycket som ter sig främmande för oss. Mycket av det brittiska stillavattensfisket äger rum i reservoarer, stora konstgjorda sjöar, och en mycket stor del av fisket – under hela säsongen – är sjunklinefiske med traditionella våtflugmönster och "lures" (streamers, inte sällan mycket stora tandempjäser, bundna på två långskaftade 6:or!). Fisket med rena insektsimitationer spelar en mindre roll än hos oss, och framför allt torrflugefisket, som i de brittiska reservoarererna tycks höra till de lyckliga undantagen.

Därmed är också sagt att en inte obetydlig del av mönstersamlingen – 96 stycken; 20 traditionella, 38 insektsimitationer och 38 "lures" eller "attractors" – är mindre intressant, liksom författarnas recept för att blanda och ge när det gäller flugornas placering på tafsen... för britterna fiskar fortfarande envist med två upphängare!

Däremot finns det en hel del annat smått och gott att ta efter – de 9½ till
forts på nästa sida

forts från föreg sida

10 fot långa spön briterna föredrar, och deras system för "shooting heads", t ex. John Goddard har också intressanta erfarenheter av färger på fluglinor – han föredrar de mörka, de skrämmer mindre, hävdar han.

På den punkten har han sannolikt alldeles rätt, och han rekommenderar intermediatelinor för allt nymffiske, och sjunkpreparerade tafsar – och långa tafsar, knappt dubbla spöängden, alltså 16–18 fot, är numera standard i brittiskt sjöfiske. Liksom ihåliga, flätade linor bakom kastklumpen, de skjuter i särklass bäst.

Bengt Öste

En norsk tandläkare på nya fiskeäventyr

Even Rise: *Storørreten i Laksjokka*. Gyldendal Norsk Forlag, Oslo 1984.

Nu har han slagit till med en ny bok, den fiskande tandläkaren från Moss, Even Rise. I sin första bok – Der storfisken vakar – tog han med läsaren på spännande fiskefärder. De flesta utspelade sig på norska Finnmarksvidda, men han gjorde också avstickare till ryska Litauen och inte minst drömfiskeparadiset, Nya Zeeland på andra sidan klotet.

Evens andra bok, som fått titeln *Storørreten i Laksjokka*, är den första lik. Samma uppläggnings: de flesta berättelserna härrör från fiskeupplevelser i hemmalandet Norge och många av dem från Finnmarksvidda, som ligger Even speciellt varmt om hjärtat. Men här finns också berättelser från de många och ofta långväga fiskeresor till världens alla hörn som herr tandläkaren tar sig tid till. Man kan ju undra när och om han nånsin får tid att borra ett hål hemma på mottagningen i Moss..? (När det här numret av FiN kommer ut, är förresten Even – på Nya Zeeland igen, för att fresta storöringarna i Ahuiri River och Lake Benmore. Det är sjätte eller sjunde året på rad, som han fiskar en dryg månad "down under"...!)

Att Evens andra bok är den första lik, är inte sagt i negativ betydelse. Debutboken var en lättsam och underhållande läsning, som förmedlade mycket av den intensiva glädje, för att inte säga trängande behov, som Even känner för sin hobby. Hans andra bok ger samma intryck – att fiska är för Even Rise det viktigaste här i livet. Allt annat – inbegripet mat, sömn och andra basbehov – kommer i andra och tredje hand...

Even Rise är en utmärkt berättare med pennan. Hans språk är på samma gång enkelt och mustigt, hans hu-

mor torr, med många underfundigheter under ytan och han har också förmågan att samtidigt förmedla såväl nyttig och lärorik information om fisketeknik, flugmönster etc som att ge episka skildringar av upplevelser i och kring fisket.

Två av kapitlen i Evens nya bok är av speciellt intresse för denne anmälare. Det gäller dels kapitlet om Evens fiskeresor till Láxa på Island 1983, dels hans februariresa -84 till Nya Zeeland. Vid båda tillfällena var även undertecknad på plats och därför har jag naturligtvis läst dessa skildringar med andra utgångspunkter än andra läsare.

Beträffande skildringen från Island, där Even var en av deltagarna i den första fiskeresan, som skedde i samarrangemanget mellan FiN och norska Vi Menn, värmer det i hjärtat över alla rosor och positiva omdömen som Even Rise strör över vårt arrangemang. Och när det gäller Evens skildring av fisket i Láxa är det bara att instämma – det är en fantastisk upplevelse!

Kapitlet om fisket på Nya Zeeland sätter däremot myror i huvudet på mig! Even ondgör sig där över att "halvparten av Sveriges entusiastiske fluefiskere" hade sökt sig till detta fiskeparadis och beklagar att de inspirerats av hans egna artiklar i Flugfiske i Norden! Men faktum var att vi var bara fyra svenskar som åkte dit i februari 1984 (ja, det fanns visserligen ytterligare två svenskar på plats, men de ingick i Evens resällskap och räknas kanske inte på samma sätt..?) och vi är dessutom inte smålänningar, som Even påstår. Den ende, som kan betraktas som smålänning i sällskapet, är faktiskt född i samma vidunderliga landskap som vi andra – Skåne! Och vi "okkuperte" inte heller två stora "family units" på motellet, som Even skriver. Vi bodde i en s k "unit", för övrigt tillsammans med en av de norrmän, som Even förr om åren haft med som resällskap till NZ! Och inte stämmer det att lokalbefolkningen förskräckt tryckte sig mot väggarna, när vi "invaderade" hotellens bar! Det var väl snarare så att lokalbefolkningen "vallfärdade" långa vägar för att träffa oss, eftersom vi, på ett sätt som tidigare besökare från Skandinavien underlätit, intresserade oss aktivt och genuint för deras kultur och levnadsvillkor...

Nej, bästa Even, det påhoppet verkar lite väl mycket "rävens sura rönnbär" och ger en fadd eftersmak åt en bok, som annars rymmer så mycken glädje och generositet...

Jerry Pettersson

Tørrfluer med genetisk fremavlet superhackle – Laks, Sjørret, Våtfluer av høy kval.

Lang erfaring i produksjon av fiskefluer av høyeste kval.

Rask lev.

Gratis prisliste med prøveflue ved forespørsel.

ØDEGÅRD'S FISKEFLUER
Hans P Ødegård
Finneveta 1
7460 Røros
Tel (074) 11 159

FAVORIT FISKEN

Nu är den här. En enastående nyhet. Fisken som du själv målar och modellerar. Dekorativ i fiskehörnan eller sommarstugan. Det är ju så att man ibland tröttnar på att enbart syssla med redskapsvård m m. Då är detta en utmärkt "brasfiskeartikel". Satserna består av special-lera, gjutform, färger m m. Fullständig bruksanvisning medföljer. Satserna räcker till 2–3 fiskar. Priser fr 129:-. Följande fiskar finns på lager: regnbåge, insjööring, lax, havsöring, harr, öring och gädda.

KOLFIBERSPÖ
HARDY: RULLAR
FLUGLINOR
Jättesortering

SARRAZIENNE
VADARBYXOR i full sortering

PATEKE MORTON

Vi lagerför dessa förmåliga engelska kolfiberspön och byggsatser i samtliga längder och klasser. Laxspön finns upp till 18 fot. Trots den höga kvaliteten är priset just nu mycket fördelaktigt.

LOOMIS

Lagerföres i 10 olika utföranden. Byggsatser kostar ca 1000-lappen. Färdigt spö från 1.630:-.

FLASHABOU 9 färger
YAKHÅR 12 färger
SPECIALTUBER

Skriv eller ring till

Tessins väg 6 · 217 58 Malmö
Tel 040-651 90

Vad får fiskegrejor kosta?

Många höjer inte längre på ögonbrynen, när de ser "dagspriserna" på flugfiskegrejor, och vi har alla vant oss vid att priserna inte längre är tryckta i katalogerna – utan på en separat prislista – eftersom prisjusteringarna oftast är ett faktum redan innan trycksvärtan hunnit torka.

Jag har själv vid några tillfällen för egen del tagit hem grejor från USA och vet därför, att med senaste årens dollarkurs tillsammans med kostnader för frakter, tull och moms, så tar branschen inte alls ut några oskäliga priser – men ändå undrar man ibland...

Jag vill gärna ge redskapshandeln ett stort erkännande för alla hedersvärda försök att finna bra och prisvärda produkter åt oss.

Därför finns det all anledning för oss att uppmuntra redskapshandeln att fortsätta söka nya importvägar, och att söka sina leverantörer också utanför de etablerade leden. Och framförallt undersöka vad vi själva kan producera i Danmark, Norge och Sverige – och till vilka priser.

Jag är övertygad om att alla är villiga att betala bra pengar för bra varor,

CITATET

tänkt och tyckt, på skämt och
allvar kring fiske och vatten...

☞☞ *Magistern, varför får man inte plocka blommor, när Vattenfall får gräva upp en hel nationalpark? På en sådan fråga är det inte lätt att vara svarande magister...*

Gunnar Westrin i en debattartikel om
älvutbyggnad

☞☞ *Vissa år är det så lite vatten i ån, att man inte ens kan dränka en vattenkraftsdirektör.*

Sagt i debatten om Emåkvillens tvivelaktiga värde som elkraftsproducent

☞☞ *Vackra spön och dyrbar utrustning i all ära, men till syvende och sist är det bara flugan som öringen kan beundra.*

Art Lee

☞☞ *Old Fly Fishermen never die – they just smell that way...*

Okänd tänkare på väggen i en sportfiskebutik

men jag är lika övertygad om att vi alla reagerar för priser, vilka vi inte finner representerar varans värde, utan mer är satta därför att producenten anser att "det tål marknaden", eller helt enkelt därför att de importerats på fel vägar.

Gunnar Johnson

YOUNG FLUG- RULLAR engelsk kvalitet!

Young flugrullar tillverkas i en liten finmekanisk verkstad i klassiska Redditch i England av firman J W Young & sons. Hantverksmässig tillverkning i kombination med höga krav på kvalitet och precision gör dessa rullar till den nya säsongens mest intressanta. Lägg därtill det låga priset! (riktpriser i Sverige från 250:- till 400:-).

Finns i ett flertal modeller, från öring- till laxfiske, med eller utan utväxling.

Young flugrullar
säljs hos din fackhandlare!

ADEXA Trollhättan
Tel. 0520-377 30

Äntligen!

Det har dröjt en tid, men den som väntar på något gott väntar aldrig för länge. Det är dags för Flugbindarbrev nummer 6.

ELK HAIR CADDIS

Detta Flugbindarbrev som endast ges ut i en bibliofilutgåva på 120 signerade exemplar, samtliga med en fluga monterad, behandlar en variant av den amerikanska nattsländeimitationen Elk Hair Caddis bunden med hårvinge från vapi-tihjort.

Flugbindarbrevet berättar om hur jag binder min variant, och om mina erfarenheter av fisket med flugan under de senaste säsongerna både här hemma och utomlands. Elk Hair Caddis är en fluga som kommit att bli både min egen och många av mina fiskekamraters favorit när det finns vuxna nattsländor på vattnet. Flugbindarbrev nummer 6 kostar 60 kronor och kan beställas genom att beloppet sätts in på postgiro 45 1466-7.

Övriga Flugbindarbrev är redan slutsålda. Beställ därför snabbt för att vara säker på att få ditt exemplar.

Gunnar Johnson,
Box 22, S-570 20 Bodafors, Sverige,
tel 0380/310 05

VILL DU UPPLEVA DRÖMFISKET PÅ ISLAND?

Då är det dags att anmäla sig nu

I sommar är det dags igen för FiN/Vi Menn:s flugfiskeresor till storöringarna i Láxa på Island! Du som inte redan har anmält dig får här chansen – ta den, en fisketur till Island kan bli ditt livs fiskeäventyr...

Här får du lite information och fakta kring vår drömfiskeresor:

TIDER

I sommar kommer vi att anordna fyra enveckors resor till Láxa. Avresedatum är 16 juni, 23 juni, 30 juni och 7 juli. Det finns också möjlighet att delta under två veckor, men antalet tvåveckorsplatser är begränsat.

RESVÄG

Samtliga resor utgår från Gardemoens charterflygplats norr om Oslo. Därifrån flyger vi till Keflavik på Island, åker buss till inrikesflygplatsen i Reykjavik, därifrån flyg till Akureyri eller Husavik på norra delen av ön, varefter det blir buss till förläggningen. Vid hemresan övernattar vi en natt i Reykjavik.

FÖRLÄGGNING OCH MAT

Vi bor i tältläger vid Láxas strand vid den lilla byn Arnarvatn, några km väster om Myvatn. Tälten är 1–3 personers tunneltält, utrustade med tjocka skumgummimadrasser. Sovsäck medföres av deltagarna. Vid tältplatsen finns enkel vattenklosett samt tvättställ med rinnande vatten.

All mat intages inomhus. Gemensam middag varje dag. Övriga måltider tillagas av deltagarna själva. OBS. All mat ingår i priset!

FISKET

Öringen i Láxa är mycket grov. Medelvikten ligger över kilot, fiskar på 2–3 kilo är vanliga och varje år fångas exemplar upp till 4–5 kilo. Endast

flugfiske är tillåtet. Lämpliga spön är klass 6–8, flytlinor och/eller sinktip (ev en sjunklina i reserv vid högt vattenstånd).

Streamers går bäst, men man kan även ha ett utmärkt torrfluge- och nymffiske. Minimättet på öringen är 35 cm och bag limit per dag är 8 fiskar. Möjligheter att ta med rökt eller frusen fisk med hem.

Fiskesträckan är ca 3 mil, indelad i delsträckor med 2–5 spön per sträcka. Till en del sträckor får deltagarna transporthjälp av fiskeguiden eller lokalbefolkningen till självkostnadspris.

UTFLYKTER, MM

Varje vecka ordnas utflykter till vulkaniska områden, varma källor, Myvatns nationalpark (eldorado för ornitologer!) etc.

Möjligheter till dusch och bassängbad 7 km från lägret.

FISKEGUIDER

Under de två första veckorna vid årets resor kommer FiN:s Jerry Pettersson att vara reseledare och guide. De två sista veckorna är Ivar Haug från Vi Menn ledare. Den lokala fisketillsynsmannen Holmfridúr Jonsdóttir och nationalparksguiden Solveig Jonsdóttir står till vårt förfogande under veckorna.

PRISER

I priset ingår alla transportkostnader Gardemoen–tältlägret t o r, förläggingskostnader, hotell i Reykjavik, matkostnader, fiskelicenser, fiskeguidning etc.

Priset för en vecka är 7.460:– Nkr, 7.350:– SEK och 8.940:– Dkr. Tvåveckorsresorna kostar 10.960:– Nkr, 10.840:– SEK och 13.150:– Dkr.

Vi hjälper till att ordna anslutnings-

flyg och -biljetter till och från Gardemoen för de som så önskar. Ange detta på anmälningskupongen.

ANMÄLAN

Anmälan sker på kupongen på denna sida, eller på avskrift av densamma.

Anmälan är **bindande** och sista anmälningsdag är 1 april. Glöm ej att ange **två** alternativa avresedagar, om den resa du i första hand vill delta i, är fulltecknad, när din anmälan kommer in! Då intresset är stort behandlas anmälningarna i tur och ordning. Poststämpeln gäller som ansökningsdatum. Besked till de som fått plats lämnas under april månad. Efter detta besked skall en depositionsavgift på 1.000:– erläggas, som sedan dras av, när slutsumman betalas. I avgiften ingår en avbeställningsförsäkring som gäller vid sjukdom, dödsfall eller annat giltigt förfall.

Skicka din anmälan SNARAST till:

Flugfiske i Norden, c/o Jerry Pettersson, Postlåda 733, S-260 70 LJUNGBYHED, Sverige. Kompletterande upplysningar kan du få på telefon 0435/421 80.

FiN-INDEX KLART!

Många FiN-läsare har genom åren efterlyst ett index, där man kan se vilka artiklar som varit publicerade genom åren.

Nu är indexet klart! I ett 40-sidigt häfte finns alla FiN-artiklar från 1979 till och med 1984 redovisade. Artiklarna finns under olika ämnesrubriker, exempelvis *entomologi*, *fisketeknik*, *flugbinding*, etc. Detta gör att samma artikel kan återkomma på flera ställen och den som har indexet i sin hand har en förträfflig överblick över FiN:s artikelproduktion genom åren. Dessutom finns *samtliga flugmönster*, som på något sätt varit med i FiN-artiklar, redovisade i alfabetisk ordning!

Indexet kan köpas för 25:– SEK. Ring eller skriv till Bertil Ekholm-Erb, Ridhusgatan 4, S-291 31 Kristianstad, tel 044-12 26 28.

Jag anmäler mig till FiN/Vi Menn:s flugfiskeresor till Láxa, Island 1985.

Namn: .....

Adress: .....

Postadress: ..... Land: .....

Telefon: ..... Träffas säkrast: .....

Jag vill i första hand delta under tiden (sätt kryss i tillämplig ruta):

- vecka 1 (avresa 16/6)   vecka 2 (avresa 23/6)
 vecka 3 (avresa 30/6)   vecka 4 (avresa 7/7)
 vecka 1+2   vecka 2+3   vecka 3+4

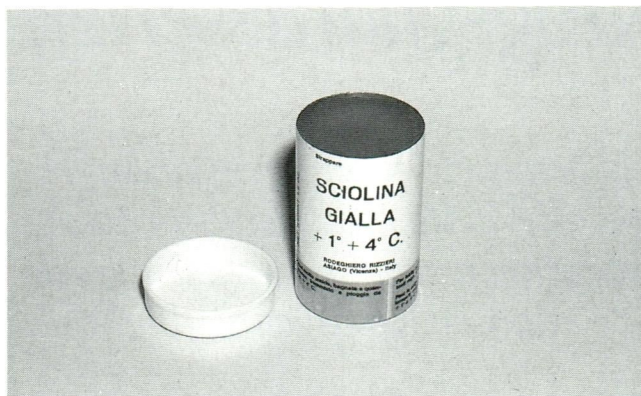
Får jag ej plats under önskad period, vill jag istället delta antingen under perioden ..... (fyll i veckonummer), eller under perioden: .....

Jag vill ha hjälp med flygbiljetter och anslutningsflyg från ..... (ange den flygplats du vill flyga från).

OBS! Du som tidigare föranmält dig till Island -85 skall **INTE** använda denna kupong!

TIPSRUTAN TIPSRUTAN TIPSRUTAN

Valla bindtråden

Vi flugfiskare och flugbindare begåvas för varje säsong med nya måstegrejer för vår hobby. Det gamla skomakarvaxet är till exempel idag helt ute. Istället finns det förträffliga (men dyra) specialvaxet att stryka på tråden innan vi dubbar den.

Väl så bra, men betydligt billigare, är vanlig skidvalla! Den finns också på tub, och väljer man "varmvalla" med markering för några plusgrader, så har man ett precis lagom klubbigt vax för flugbindningsändamål. Och priset i sportaffären ligger bara strax under tian...

Bernt Claeson
Smedjebacken

Tubflugor av bomullspinnar

Alle vet at ferdige plasttuber for tubefluer er dyre i innkjøp. Bomullspinner, som brukes til å rense ører etc er langt rimeligere, og de nye utgavene, hvor selve "pinnen" er laget av plastrør, egner seg dessuten utmerket til tubefluer. Etter at bomullspinnen er brukt til det tiltenkte formål, klipper man av bomulldottene i hver ende, og man har et ca 6 cm langt plastrør. Dette kan man så kappe opp i ønskede dimensjoner og deretter smelte endene forsiktig ved flammen av en fyrstikk. Dermed får man den lille utvidelsen som gjør at bindetråden ikke glir av, og man har fått en utmerket tube til en pris av ca 5 øre.

Det finnes forskjellige utgaver bomullspinner på markedet, med variasjoner i dimensjoner og farger.

Terje Bomann-Larsen

Titta efter
den här dekalen!

HÄR KAN DU KÖPA
Flugfiske i Norden

Följande välsorterade redskapshandlare säljer
FLUGFISKE I NORDEN
i lösnummer:

Göteborg

Strömvalls, Ö:a Larmgatan 16
EL-GE Sportfiske, Gustav Dahléngatan 13
Ghillies - Fiskehuset, S:a vägen 36

Helsingborg

Scandinavian Sportsmen, Drottninggatan 60

Jokkmokk

Jokkmokks Sport AB

Kalmar

Vapencentralen AB

Karlstad

Vidars Fiske, Kvarnbergsg. 44

Kristinehamn

Fisk & Hobbyhörnan, Spelmansg. 16

Landskrona

Artillerigatans Sport & Cykel

Lund

Sportfiskehuset,
S:a Esplanaden 20

Malmö

Fiske & Fiskar, Köpenhamnsv. 7
Wobbler Sportfiske, Tessins väg 6

Olofström

Harasjömåla Fiskecamp

Smedjebacken

Claeson Cykel o Sport, Risgatan 2

Stockholm

Karpens, Vallhallavägen 46
Royal Coachman, Kungsholmsg, 12
Utters, Kommendörsgatan 11

Tidaholm

Fiskelyckan, Barkvägen 4

Umeå

Blixtsport, Storgatan 87

Uppsala

Malens Sportfiske, St. Olofg. 37

Vetlanda

Vetlanda Vapen & Fiske

Västerås

Sportfiskar'n, Klockartorpsg. 28

Örebro

Östlunds Sportaffär, Stortorget 11

Östersund

Sportfyndet

Danmark

Jagt & Fiskerimagasinet, Vester Voldgade 10, Köpenhamn

Jagt & Fiskeri, Hospitalsgade 3, Horsens
Jock Scott, Silkeborgv 162, Århus C
Pandion Split-Cane, Helsingørsgade 34, Hillerød
Sport-Dres, Fredriksundsvej 20, Köpenhamn NV

Norge

Fly Fisher A/S, Baldersgt. 26, Oslo
NOR Sport A/S, Trondheim
Pers Intersport, Storgt. 108, Porsgrunn

Den danska Krogsgaardsserien

Tidigare har FiN berättat om den svenska Ångermanlandsserien, och i detta nummer fortsätter vi den nordiska traditionen genom att presentera de danska Krogsgaardsflugorna.

Av Lorens Asmussen
Akwarell: Gunnar Johnson

En flue eller en serie af fluer kan komme til verden på mange måder. Det kan være en ren fantasiflue skabt af rester eller meget farvestrålende materialer. I den anden ende af skalaen finder vi den tro kopi af et bestemt insekt i et bestemt stadium som fiskeren ved, at ørreden tager med begærlighed. Mellem disse yderpunkter findes der en lang række mellemstadier. Fluer der er af lokal interesse og derfor af lokal udbredelse, for eksempel.

I Danmark er der kun én flueserie, der har fået en sådan udbredelse, at den kan købes i enhver større eller mindre sportsforretning, der handler med fiskeredskaber. Det er Krogsgaards flueserie, kendt af enhver dansk fluefisker, og anvendt til såvel ørred, stalling som havørred.

Tandlæge Olaf Krogsgaard, som døde 8. januar 1970, skabte serien for cirka 50 år siden og resultatet blev publiceret i 1935 af den kendte danske lystfisker Paul Wellendorf.

På sine fisketure havde Krogsgaard bemærket, at de forskellige insekter, især vårfluer, døgnfluer og slørvinger, havde deres forskellige sværmingstider. Han antog derfor, at ørreden ville indstille sig på at tage de insekter, der optrådte samlet i større mængde på de forskellige tider af året. Hvis han kunne finde frem til de almindeligst forekommende insekter ved strømvand, ville valget af den rigtige flue blive forenklet væsenligt.

Da Krogsgaard ikke selv var entomolog, henvendte han sig til en af de dygtige amatørentomologer Danmark havde på det tidspunkt. Bl a

havde vi Esben Petersen, der i 1909 fik March Brown døbt *Rhritrogena haarupi*, efter byen Haarup ved Gudenåen, hvor den var fundet. Det var imidlertid skoleinspektør J Kr Findal, som Krogsgaard henvendte sig til for at få hjælp. Findal, der havde en stor samling af insekter, indsamlede langs jyske vandløb, stillede beredvilligt sin viden og samling til rådighed for Krogsgaard. Udvælgelsen af insekter fra samlingen foregik ved først at tage de arter, der gik igen fra vandløb til vandløb. Dernæst blev arter, der var sjældne eller, efter Krogsgaards mening, for små til ørredføde, udelukkede. De arter der lignede hinanden i størrelse og farve blev nu sat sammen i grupper og fra hver gruppe blev der udtaget et stameksempplar.

Resultater var 7 eksemplarer i størrelse for ørredfiskeri, og 6 eksemplarer i størrelse for stallingfiskeri – i alt 9 numre, idet stallingfluer, der har samme farve som ørredfluer, har samme nummer.

Da nu det enkelte stameksempplar repræsenterede hele den gruppe det var taget fra, kunne fluen bruges i hele den periode hvor gruppens insekter sværmede. Ud fra det synspunkt var det muligt for Krogsgaard at begrænse antallet af nødvendige fluer, og lave en tabel over stameksempplarerne med angivelse af deres anvendelsestider.

Bækørredfluer

1. *Stenophylax luctosus* (fra midt i maj til midt i august).
Vårflue – Large Cinnamon Sedge.

2. *Halesus digitatus* (september og oktober).
Vårflue – Caperer.
3. *Limnophilus dispar* (begyndelsen af juni til hen i oktober, evt november). Vårflue – Cinnamon Sedge.
5. *Perlodes microcephala* (fra først i april til slutningen af maj). Slørvinge – Stonefly.
7. *Chloroperla grammatica* (fra sidst i april til sidst i maj). Slørvinge – Yellow Sally.
8. *Osmylos chrysops* (først i juni).
9. *Ephemera danica* (i juni i solskin).
Døgnflue – Mayfly.

Stalling- eller små ørredfluer

1. *Leptocerus nigricornis* (fra maj til december, bedst i juni, juli, august). Vårflue – Black Silverhorn.
2. *Goëra pilosa* (juni–august). Vårflue – Medium Sedge.
4. *Notidobia ciliaris* (maj–august, bedst juni, juli). Vårflue.
5. *Taeniopteryx* sp (marts–juni). Slørvinge – February Red.
7. *Isopteryx* (maj, juni, juli). Slørvinge.
9. *Heptagenia sulphurea* (begyndelsen af juni til hen i august). Døgnflue – Yellow May Dun.

Men efter insekterne, der var udtaget som stameksempplarer, skulle der laves fluemønstre. Det blev klaret af Hardy i England, hvortil insekterne blev sendt, som lavede imitationer og disse fik betegnelsen Krogsgaard nr 1–9. Fluerne var bundet som vådfluer, hvad der var Krogsgaards tanke, men senere er de også dukket op som tørfluer. Pudsigt nok bindes Krogsgaard

Krogsgaard
#9

Krogsgaard
#4

ards fluer i dag som regel ligesom tørfluer med hacklet foran den fladt liggendes vinge, hvad enten de bruges som våd- eller tørfluer. Kun i valg af hacklefjer skælnes der mellem typerne. Fluerne har vist sig meget velfangende i danske vandløb og er fortsat populære.

Hardys bindmönster

Bindemönstrene til serien er valgt gengivet på engelsk af flere grunde. Først og fremmest for at gengive originalteksten i Hardy's mönstre, men også fordi det engelske fluebinder-sprog benytter sig af gloser, der er helt entydige på engelsk, men som i oversættelse kan betyde næsten hvad som helst. Tag f. eks. vendingen *brown seal fur*, der ikke kan oversættes ved blot *brun sæluld*, idet *brown* er en bestemt brun, nemlig den samme som Pearsall's bindesilke nr 17 brown. Desuden er mönstrene ikke i overensstemmelse med hvad vi idag forstår

ved et sådant. Hvilken bindetråd skal der anvendes og hvilken krogtype og størrelse? En oversættelse ville således ikke blot være ukorrekt, men heller ikke a'jour.

No 1

Body: Olive Floss, as used on Olive Dun.

Hackles: Red cock on dry flies, red hen on wet flies.

Wing: One strip each of white and brown hen wing; on each side. Brown on outside.

No 2

Body: 93 A brown floss, ribbed oval gold.

Hackles: Ginger cock on dry flies. Ginger hen on wet flies.

Wing: One strip each of cinnamon turkey or hen wing according to size and one strip of white goose wing quill or white duck wing quill according to size on each side. Cinnamon on outside.

No 3

Body: Chocolate floss.

Hackles: Dark red cock on dry flies. Dark red hen on wet flies.

Wing: One strip each of white and dark brown hen wing on each side as on No 1.

Antennae: 2 strands brown mallard.

No 4

Body: Woodcock quill.

Hackles: Black cock on dry flies, black hen on wet flies.

Wing: Waterhen or jackdaw.

Antennae: 2 strands black horse hair.

No 5

Body: 153 and 93A Floss 4 parts two each colour alternately.

Hackles: Ginger cock on dry flies, ginger hen on wet flies.

Wing: Originally grey peacock wing. We use hard hen pheasant wings on small sizes and dark grey turkey wing quills on larger sizes.

forts på nästa sida

forts från föreg sida

No 6

Body: Mixture of olive and brown seals fur with a slight tinge of white, more brown than olive.

Hackles: Black and red cock.

Wing: 4 points of cream cock hackles tied flat on dry flies, upright on wet flies.

No 7

Body: Hard quill dyed fawn, rib chocolate floss.

Hackles: ginger cock on dry flies, ginger hen on wet flies.

Wing: 4 points of blue dun cock. Hackles tied as No 6.

Angennae: Brown horse hair 2 strands.

No 8

Body: Originally dark brown raffia, we use 228 brown floss now.

Hackles: Light red cock on dry flies, light red hen on wet flies.

Wing: Grey turkey dyed mauve.

Antennae: Brown horse hair, 2 strands.

No 9

Body: 153 yellow and 93A brown floss as on No 5.

Hackles: Ginger cock on drey flies and ginger hen on wet flies.

Wing: Light grey turkey wings.

Ser vi i dag på Krogsgaards flueries tilblivelse er der en ting der falder en for brystet. Den entomolog, i hvis samling af insekter Krogsgaard tog udgangspunkt, var ikke lystfisker. Findals insekter var samlet ind ved åen, taget med net i siv og bevoksning. Det der har interesse for lystfiskeren, der vil bruge naturlige insekter som forbillede for sine fluer, er insekter der med sikkerhed optræder på vandet og tages af ørreden. Ikke insekter der blot optræder ved vandet. Det kræver blot at man sætter sig lidt ind i entomologi og fremfor alt bruger sine øjne. Med den omfattende litteratur, der er til rådighed i dag, er det ikke noget større problem hvis man jævnlige kan komme til åen.

Men hvorfor fanger Krogsgaards fluer godt når udgangspunktet teoretisk er godt, men i praksis grebet helt forkert an. Det er en diskussion jeg ikke kan give et entydigt svar på. Fanger en flue godt fordi den bruges af mange fiskere eller bruges den af mange fiskere fordi den fanger godt?

Ser man i tabellen over stameksemplarer opdager man, at der langt fra er tale om repræsentative insekter ved danske vandløb. Nogle af dem er

ganske sjældne. Fluernes farver er generelt dæmpede og passer i og for sig til mange insekter. Præsenteres en af Krogsgaards fluer korrekt for fisken tager den ligeså gerne den som en hvilken som helst anden flue, med mindre den er i det meget kræsne hjørne. En del af vejen til succés går so bekendt gennem fiskerens tiltro til fluen og dermed hvor godt han præsenterer den.

Få fluer repræsenterer virkelig nytænkning og byder på en markant bedre fangstevne end de fluer der går forud for den. Mange fluer er gennem tiderne blevet lanceret som om de besad disse egenskaber hvad kun få gør, og til disse regner jeg ikke Krogsgaards fluger. Den, der med et par af nutidens gode bøger om fluefiskerens entomologi som ballast, selv går ud og undersøger hvad ørreden tager i det vandløb han fisker i, har allerede et bedre grundlag end Krogsgaard for hjemme at skabe sine egne fluer. Det er langt mere tilfredsstillende og lærerigt end blot at fiske med de fluer alle andre bruger.

Kilder: - "Laks-, ørred- og stallingfiskeri" af Paul Wellendorf. Naturvennens bibliotek nr 8. Forlaget for naturvenner, København 1935.

- "Nymfefiskeri" af Preben Torp Jacobsen. Privat forlag, Nørager 1972.

Beställ katalog mot 5 kr i frimärken.

Monterad provfluga i varje katalog.

Torrflugor bundna med amerikanskt superhackel.

Nytt leveranssystem - kunden bestämmer själv önskat leveransdatum för order inkomna före juni månad. 10% rabatt vid order om 6-11 flugor av samma sort, 20% rabatt vid 12 eller fler.

Jag binder varje fluga som om jag skulle använda den själv.

Tommy Olson

Olson Flies

Jakobslundsvägen 8 141 71 Huddinge

FLUGFISKARE med höga krav

kan med förtroende vända sig till oss. Vi har ett stort sortiment av allt, flugfiskaren behöver för ett lyckat fiske.

Vår målsättning är högsta kvalitet.

Ring eller skriv till oss!

Vi för Hardy, Scientific och Orvis' fluglinor.

NORDISK FLUGFISKE SERVICE

Generalagent för HÖRGÅRD

Långgatan 40, 814 00 Skutskär

Tel. 026/767 44 - 794 19

NYTT PÅ MARKNADEN

Redaktör
Bengt
Öste

CQH – nya superhackel i många färger

Tillhör du dem som letat förgäves efter bra tupphackel i naturliga färgnyanser som Furnace, Svart eller Bronze Blue Dun? I så fall kanske CQH – Colorado Quality Hackles – kan vara lösningen på ditt problem. CQH har nämligen lyckats med att få fram superhackel i hela sexton olika färgnyanser.

CQHs grundare, Dr Carey L Quarles, började sitt arbete 1976 då han kom över en stam tuppar och honor från Andy Miner Jr – son till nu bortgångna Andy och Nelli Miner från Minneapolis, Minnesota – samma stam av hönsfåglar som Bucky Metz grundade sin verksamhet på.

Mr Miner hade redan under femtio- och sextiotalet avlat fram en stam hönsfåglar i Blue Dun och andra färger med hög kvalitet. Det var alltså Mr Miners tuppar och honor som också utgjorde grunden till Dr Quarles nu mycket stora stam av hönsfåglar.

Under sitt vidare arbete med att bygga upp en högkvalitativ stam av tuppfåglar lämnade Dr Quarles tydligen ingenting åt slumpen. För att på bästa sätt tillvarata allt vetenskapligt kunnande om tupppuppfödning sattes ett team av experter samman – var och en på sitt specialområde. Forskningsteamets arbete inriktade sig på saker som fodersammansättning, avelsarbete, fjäderkvalitet, färgnyansutväljning och sjukdomskontroll.

En speciellt utarbetad odlingsmetod av CQH gör det möjligt för företaget att direkt kunna föda upp ett förutsagt antal tuppar i samma färgnyans och kvalitet. CQH's försäljare kan därför ett år i förväg beställa ett bestämt antal tuppnackar i en bestämd färg och garanteras att dessa blir levererade.

Under det gångna året har jag haft tillfälle att binda en hel del flugor med CQH och framför allt funnit hacklen

överraskande lätta att jobba med. De nackar jag använt har haft hackelstorlekar ända ned till st 24–28 och man kan generellt säga att de små hacklen (st 20–24) varit rikligare representerade på de första klass graderade nackarna än på andra klass.

Varje hackel har en längd som gör det möjligt att fulldressa en torrfluga med bara ett hackel. Mest av allt uppskattar jag dock att hacklen är så smidiga, dvs att hackelstammen lägger sig i täta varv med hackelspröten vinkelrät ut från krokskäftet. Detta är möjligt på grund av en mycket tunn, men ändå stark hackelstam med spänstiga spröt.

Denna egenskap gör hacklet speciellt lättarbetat på flugor med tjocka vingrötter, där just övergången mellan vingrot och krokstam kan vara svår att bemästra med styva hackelstammar. Under sommarens fiske har jag också varit tillfylles nöjd med hacklens hållbarhet.

CQH finns i färgerna White, Cream, Watery Blue Dun, Light Blue Dun, Medium Blue Dun, Dark Blue Dun, Bronze Blue Dun, Rusty Blue Dun, Dun Grizzly, Grizzly, Ginger Variant, Cree, Ginger, Brown, Furnace och Black. Den nordiska agenturen för CQH har Karpens flugfiske i Stockholm.

Tomas Olsson

En svensk Bogdan

Det finns sannolikt ett par hundra svenska flugfiskare som, understundom med stor framgång, gett sig i kast med klassiskt spöbygge. Där emot är det mycket få som på allvar vågat ta itu med vad man skulle kunna kalla klassiskt rullbygge – det är nämligen ännu svårare, och fordrar ett mycket gott handlag med material och verktyg, plus några extra portioner tålmod.

Ändå finns det svenska rullbyggare. I en artikel i nr 2/1980, "De nya spöbyggarna", nämnde jag en av dem, Bengt Engelbrecht, som inte bara byggde spön utan även rullar av den klassiska amerikanska vom-Hofe-typen – de synnerligen eleganta, effektiva men numera ekonomiskt närmast oöverkomliga Walker- och Bogdanrullarna är moderna representanter för denna klassiska stil.

I dag är sannolikt Bo Mohlin i Fieholm den främste svenske representanten för detta exklusiva skrä. Under alla förhållanden är han den flitigaste – den förste rullen gjorde han 1981 (den fungerar fortfarande felfritt) och sedan dess har han tillverkat ytterligare 80 stycken, varav 30 under år 1984.

Bo Mohlins rullar är trogna den klassiska, tidlöst sköna stilen, diskret silverblänkande med mattsvart eloxerade gavlar, men utan annan dekor än ägarens namn, ingraverat i gaveln, och tillverkarens signatur – på den jag haft förmånen att pröva under ett år och blivit alltmer entusiastisk för, står det "BM No 0284", alltså Mohlin-rulle nr 2 från i fjol.

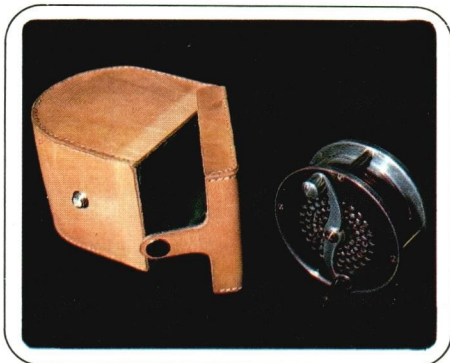
Bo Mohlin gör sina rullar i tre modeller: en öringrulle, för lina 5 eller 6 plus backing, en extra bred öringrulle för lina 8 plus backing, och en havsörings- och laxversion, 4 tums, med en rulltrumma som är 1½ tum bred. En fast, mjuk spärr är "inbyggd" i rullen och bromsen är unik: en knapp på gaveln, som när man trycker in den producerar exakt den bromseffekt man önskar. Bromsen verkar direkt på trumman med det pålitligaste av material: läder plus silikonfett.

Trumma och stativ är svarvade ur hela stänger av ett material som inte finns att få i Sverige, men som är det korrosionsstabilaste som finns – magnesium, kisel, silikon, mangan och aluminium ingår i det. Till varje rulle hör ett läderfodral, invändigt klätt med grön filt, och även fodralet är av en klassiska typ – jag har ett gammalt sådant, från Hardys storhetstid, men det Mohlinska överträffar det som hantverk, med flera hästlängder!

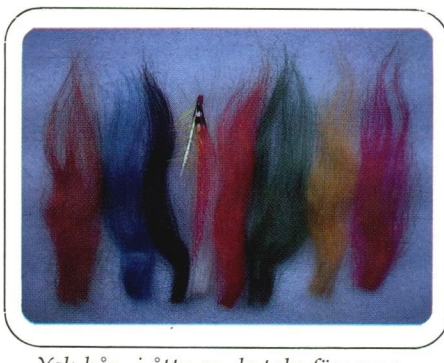
Till varje rulle hör, utom läderfodralet, livstids garanti och kostnadsfri, årlig service – köparen får med andra ord all den gammaldags lyx, som så verksamt bidrar till att höja fiskets njutning...

De moderna, amerikanska rullarna av denna klassiska typ är, numera, inte åtkomliga för vanliga, dödliga svenska flugfiskare – de kostar små förmögenheter. Men Bo Mohlins rullar

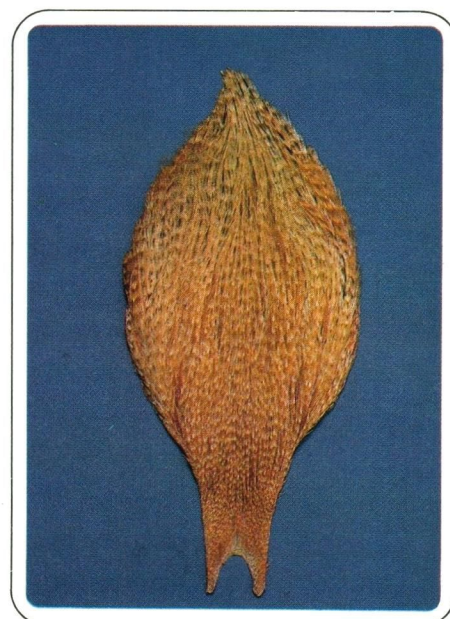
forts på nästa sida

Bo Mohlins lax- och havsöringsrulle, och det fina läderfodral som den förvaras i.

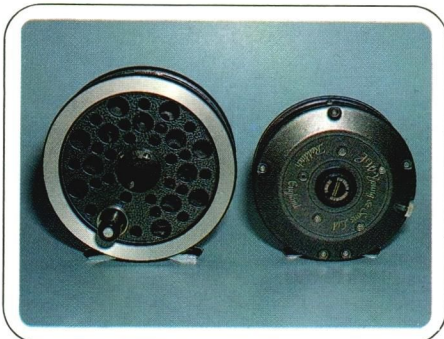
Yak-hår, i åtta av de tolv färgerna, plus tubfluga med vinge av rött yak-hår.

Colorado Quality Hackles finns i 16 olika färger.

lar är inte drabbade av dollarkursens förbannelse – priserna är en hemlighet mellan tillverkaren och köparen, men några har i fjol sålts genom Fiske & Fiskar i Malmö, och där kostade öringrullarna 1.800 kr, och havsörings- och laxrullarna 2.400.

Den som önskar förvärva en "rullklassiker" med livstidsgaranti kan emellertid vända sig till Bo Mohlin direkt, under adressen Beatelundsvägen 5, Figeholm 1, tel 0491-333 18. Spekulanter som tillika är flitiga och

Youngs robusta rullar finns också i utväxlad version.

duktiga flugfiskare har en chans – tillverkaren ser nämligen gärna att det fiskas med hans rullar, ofta.

B Ö

forts på sidan 52

UNIKT FiN-ERBJUDANDE!

Nu kan du köpa tavlan, som alla FiN:s läsare talar om!

Passa på! Begränsad upplaga, numrerad och signerad av konstnären!

Den utsökta akvarell av en öring, som Thommy Gustavsson målat, och som vi publicerade på mittuppslaget i Flugfiske i Norden nr 5/6 1984, väckte ett enormt intresse!

Därför har FiN tillsammans med Thommy Gustavsson kommit överens om att trycka upp akvarellen i form av ett grafiskt konsttryck av högsta kvalitet! Öringen kommer att tryckas i högkvalitativt offset på Tumba grafik-papper och i en begränsad upplaga på 220 exemplar. Varje exemplar numreras och signeras av Thommy Gustavsson. Storleken blir 522x412 mm var-av själva bilden mäter 402x282 mm.

Priset för detta utsökta konsttryck är 300:- kronor. I priset ingår porto- och fraktkostnader.

Passa på och beställ ditt ex så snart som möjligt. Beräknad leverans i början av mars. Kan endast bestäl-

las via brev eller telefon till Bertil Ekholm-Erb, Ridhusgatan 4, S-291 31 Kristianstad, tel 044-12 26 28.

KUNGSFISKAREN

Ett annat konsttryck, som väckt stort intresse är Gunnar Johnsons "Kungsfiskare och småöring". Den begränsade upplagan FiN erhöll, såldes slut på några få dagar. Vi har därför försäkrat oss om ytterligare ett mindre antal tavlor till samma låga specialpris 220 kronor. En närmare presentation av bilden finner Du på sidan 76 i FiN 5/6 1984.

ANDRA FiN-ERBJUDANDEN

Från FiN kan du också köpa andra saker, som t ex FiN-märket i emalj, vårt broderade tygmärke, FiN-dekaler, T-shirts, vykort med flugmönster, samlarpärmar, gamla FiN-ex, m m. Ring eller skriv till Bertil Ekholm-Erb för närmare besked.

Bruce & Walker Carbon fluestænger!

3 laks og B&W énhånds/laksefluestang.

Der ligger en lang udvikling og tradition bag B&Ws brede program af CARBON fluestænger, og det er ikke mærkeligt at de regnes blandt verdens bedste! Som få andre stangkonstruktører, har B&W brugt energi og viden på at udvikle fluestænger, der dækker ethvert behov og situation! – (eksempelvis fremstiller B&W en 15 fod tohåndsstang, klasse 5–7!! og en 11 fod énhåndsstang klasse 3–5!).

Mange af Europas bedste fluefiskere som Reg Reghyni, Barry Lloyd, Arthur Oglesby, Hugh Falkus og Mick Lunn, fisker med B&Ws fluestænger, og mener at de spiller en afgørende rolle for deres fangster!

Jagt- og Fiskerimagasinet bad lakse- og havørredfiskeren Jan Grünwald om at udvælge og teste en serie B&W flueklinger, der specielt ville egne sig for nordisk lakse- og havørredfiskeri – og hans test lyder:

●●B&Ws tohånds flueklinger er omhyggeligt og forment arbejde.

– I længder fra 12'2 til 15'3, vejer klingerne ca. det samme som andre fabrikater, men der er mere »gods« i spidserne, og de er kraftigere og mere tykvæggede, end f.eks. amerikanske klinger. Med mere materiale i spidsen, går den seje kraftfulde aktion ned over midterdelen og udnytter hele stangen i kastet! (Klangerne ligger mellem den hårde

»Walker« og den lidt blødere »Bruce« aktion).

– Ferrullerne er af »spigot« typen. Hannen er af betryggende tykt kulfiber og hundeferrullen er forstærket med et extra lag kulfibermatte. Ferrullerne er omhyggeligt sammenpasset.

– Tohåndsklangerne er forsynet med et løst korkhåndtag og B&Ws hjulholder, der gør det nemt at færdigmontere stængerne med beviklinger og øjer!!

– Klangerne er uslebne og fremstår i deres oprindelige spiralformede finish, der gør dem mere modstandsdygtige mod slag og ydre påvirkninger.

– På kastebanen lægger B&Ws tohåndstænger lange præcise overhåndskast, – men det er først under fiskeri i

elven, at stængerne egen-skaber kommer helt til deres ret. Den seje kraftfulde aktion, der forplanter sig ned mod håndtaget, gør stængerne perfekte til alle typer af swits, rulle og speykast!

15'3, klasse 9–11, 3-delt 275 g. Kraftfuld stang til det tunge fiskeri i store elve! Lange kast med synkende eller flydende liner!

14'3, klasse 9–11, 3-delt 235 g. Bedste all-round stang, for både synke- og flydelinefiskeri!

13'6, klasse 8–10, 3-delt 200 g. Let stang, der kaster fint med flydende og alm. synkende liner!

12'2, klasse 8–9, 3-delt 150 g. Kaster en forbavsende lang line og er skønt »legetøj« i mellemstore elve, eller lav vandstand!

B&W 11 fod fluestang har udtrættet en 9 kg laks, der landes med et greb om haleroden!

En énhåndsstang dækker lakse og havørredpladserne i mindre elve, eller i lav vandstand. Med tålmodighed udtrætter énhåndsstangen selv store fisk og giver fiskeren maximal spænding og fornøjelse!

B&W har skabt en serie énhåndsstænger mellem 9 og 11 fod, der er perfekte til sommerlaksefiskeri, og havørredfiskeri i både fersk- og saltvand!

11'2, klasse 6–8, 3-delt 90 g. Fantastisk fin aktion. Til trods for længden, en let stang der behersker alle typer kast! (– under sommerens testfiskeri faldt jeg fuldstændig for denne stang, der gjorde alt hvad jeg bad den om, – også når forholdene var lidt for voldsomme eller mindre egnede for énhåndsstang!)

10'6, klasse 7–9, 2-delt 80 g. B&Ws traditionelle énhåndsstang for laks- og havørredfiskeri med både flydende og synkende line, store og små fluer.

10 og 9'6, klasse 8–9, 2-delt 70/65 g. To kraftige reservoir stænger, som mange vælger til elve med chance for stor fisk! Sej aktion med masser af kraftreserver! ●●

NB: Jagt- og Fiskerimagasinet udvider i begyndelsen af 1985 B&W serien, med en 17 fod klinge klasse 10–12, for det dybe arbejde i store kolde elve, – plus 2 lette énhånds-klinger omkring klasse 5–7 til det helt fine fiskeri med små fluer!

Priser på B&W klinger:

15'3	kr. 1.495,-
14'3	kr. 1.350,-
13'6	kr. 1.195,-
12'2	kr. 1.075,-
11'2	kr. 775,-
10'6	kr. 675,-
10'	kr. 645,-
9'6	kr. 595,-

Jagt- og Fiskerimagasinet

Vester Voldgade 10
1552 København V
Tlf. 01-11 26 48

Young – robusta rullar till lågt pris

Høy kvalitet og lav pris kjennetegner den nye 1500-serien fra snelleprodusenten J W Young & sons i Redditch. Serien omfatter seks sneller som egner seg til det meste – fra allround ørretfiske til tungt laksefiske. Under tegnede har testet to av snellene på ettersommeren -84, og det positive førsteinntrykket er blitt bekreftet. Det dreier seg om virkelig robuste presisjonsinstrumenter i utsøkt design, med en myk, lett innstillbar brems og utenpåliggende spolekant. Kapasiteten er meget bra; den minste (1525) tar en WF 6 F og ca 100 m 20 lbs backing. Dette er ei snelle for fiske i klasse DT5-WF 7, men da den veier såvidt mye som 175 g, er den neppe egnet for det aller letteste fisket. 1530 er i prinsippet den samme snella, men med bredere spole. Denne gir en meget stor snørekapasitet, og jeg har selv brukt den i praktisk laksefiske med WF 10 F og 100 m 20 lbs backing. M a o; ei ypperlig snelle for sjørret- og enhånds laksefiske.

De to største snellene (1535 og 1540) er konstruert for tohandsstenger og har vesentlig større spolediameter (4¼"). Også her ligger forskjellen i spolebredden, men selv den smaleste skulle romme nok backing for de fleste tenkbare fiskesituasjoner.

1505 og 1510 er de to minste snellene i utvekslede versjoner. Dette er nok mest interessant på den bredeste utgaven, da den smale spolen på 1525 i seg selv gir meget høy innsveivings-hastighet.

Riktprisen i Sverige från 250:- till 400:-. Agenter i Sverige og Norge er henholdsvis Adexa og A/S Fr Seeborg, og snellene vil finnes i vanlig handel f o m sesongen 1985.

Terje Bomann-Larsen

Yak ersätter isbjörnen

Isbjörn har länge varit ett mycket uppskattat flugbindningsmaterial, framför allt som färgat hår, till vingar på havsörings- och laxflugor samt större bucktails. Men det är med isbjörn som med jungle cock och baby seal, de allt färre djur som producerar materialet behöver det bättre själva...

Den tibetanska yaken levererar emellertid ett bra ersättningsmaterial,

lent och glänsande och överlägset isbjörnen i ett viktigt avseende – yak-håret är betydligt längre, c:a 6 tum (15 cm), och är därmed också användbart för även mycket stora tubflugor.

Firma Royal Coachman, Kungsholmsgatan 12, 112 27 Stockholm, tel 08-52 22 22, importerar yak-hår och säljer det i 12 olika färger. Priset per påse är 12 kr.

B Ö

Sportags vadarstav

Inför säsongen lanserar Sportag i Malmö en ny vadarstav tillverkad av plastinbakat stålrör. Staven, som är invändigt förtyngd med stålsand, har en diameter av endast 17 mm, vilket gör att vattenmotståndet blir lågt. Det innebär att vadarstaven inte lika lätt tas av strömmen, utan att man har hela tiden god bottenkontakt. Total-längden är 150 centimeter och staven är försedd med greppvänligt korkhandtag och flätad säkringslina. Kingfisher vadarstav säljs via fackhandeln. Priset var i skrivande stund inte helt fastställt.

Gunnar Johnson

11-fotare för 10-kiloslax

Tillkomsten av kolfiber- och boronspön har resulterat i att vi erhållit spön med mindre vikt, större flexibilitet, bättre hållfasthet och kastegenskaper. Daimaru är ett kolfiberspö med svart klinga och guldkantade bruna lindningar. Det finns i längderna 8½-fot till 16-fot, för AFTM klass 4-12. 8½- och 9-fots spöna är tvådelade, 11-, 14- och 16-fot är tredelade.

Jag har testat ett 11-fots Daimaru under sommar- och höstfiske i olika väderförhållanden och vattenföring. Spöet klarade helt galant bl a drillningen av en 10 kilos lax. Denna 11-fotare har en parabolisk kurva, dvs spöet arbetar från topp till butt. Det finns 10 st Fuji-ringar, de 3 första är av Bridge-typ, de 7 övriga är enbenta. Korkhandtaget är anatomiskt utformat och kvalitativt mycket bra. Rullfästet är av sk Fuji-typ med en exakt passform för en bred skala av rullar.

Vid hård åtdragning kan skruvringen i rullfästet spåra ur gängorna. Det vore önskvärt om spöet levererades med en buttdel som fjärrar rullen från kroppen. Holkarna borde förstärkas med en metallring i nedre

kanten för att undvika sprickbildningar. Upplysning om spöets namn, linklasser och längd ovanför korkhandtaget saknas.

Det bör påpekas att den 11-fotare, som jag testade, är klassad för lina AFTM 7-8, men den kastar även med god behållning nr 9-10. Enligt mitt tycke är bästa valet en sigeltaperad lina nr 9 på 15 yds (13,72 m).

Presentationen av flugor är utmärkt och detta spö klarar ett sortiment alltifrån mycket små flugor till plasttuber på upp till 10 cm. Man kan switsha och vinkla linan exakt som man önskar.

Helhetsintrycket av detta spö är mycket gott. Man kan även erhålla det som byggsats. Klingans vikt är 76 gram och ett färdigt spö väger endast 129 gram. Generalagent för Daimaru är Normark och spöna kan beställas från bl a Nordisk Flugfiskeservice, Långg 40, 814 00 Skutskär, tel 026/767 44.

Brahim Elguiraoui

Jag instämmer i Brahims omdömen om detta spö, som jag själv använt för havsöringsfiske – även med torrfluga – under tre säsonger. Problemet med en "fighting butt", alltså ett förlängt handtag, har jag löst genom att trä korkringar på ett decimeterlångt stycke splitcaneklinga, som jag filat till så att den passar exakt i bottenklingans nederände. Där sitter i vanliga fall en liten gummibutt, som är lätt att dra ur.

B Ö

LÄSARE AV FIN

Böcker och tid-
skrifter mottages för
inbindning. Även
reparationer av gam-
la böcker utföres. Allt
till vettiga priser.

**PÅLSSON:S
BOKBINDERI**

PI. 193

260 33 PÅARP

Tel. 042-22 81 53

KÖP SÄLJ & BYT

Köp, sälj och byt-annonserna är gratis endast för FiN:s prenumeranter. En annons per nummer i mån av utrymme, bestående av högst tre utannonserade artiklar plus namn och adress får Du gratis. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinjett.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg.

Säljes: Lax- och havsöringsflugor för skandinaviska vatten bundna på Mustads och Partridge kroksortiment, waddington shanks och tuber. Fulldressade, hårvingar – standardmönster eller dina egna specialare, Hög kvalitet. Mikael tel 018-13 85 63.

Säljes: Rulle Bringséns Lightweight III med Masterline longbelly klass 7 plus extra spole med Hardy långsamt sjunkande WF 8. 300 kronor plus frakt, Kent Juhlin, tel 0297-220 84.

Säljes: Flugrulle Sundridge GB 65 med extraspole, 175 kr. 2 st flugaskar Orvis Midge 70 kr. Lars, 0411/101 43.

Säljes: Pezon og Michel Powerplus 8'3" Fibatube Salmo Grafit 12½ J.H. McGinn, Troutbeck 9' Aftm 6. Mogens Styhr. Tlf: DK (07) 45 60 50.

Säljes: Masterline Revolution Heavyweight AFTM 12–15, ny, 225 kronor. Fjällräven Fiskejacka stl 46–48, som ny, 375 kronor. Lake Trout 9 fot AFTM 5–6 impregn cane, nyskick, 1 000 kronor. Hans-Åke Bjerstedt, tel 044/814 00.

Säljes: Tvåhandsflugspön i kolfiber endast använda några gånger. Black Doctor 14 fot AFTM 9–10 och Black Habit 12 fot AFTM 8–9. Mats Johansson, tel 035-12 67 58 eft kl 16.00.

Sälges: Fluestænger i Glasfiber: 9' White star, Draycott 8,6' ditto 8,6' Blue Nymph pris pr stk 100 Dkr. Kulfiberfluestænger: Eagel Claws Blue diamond 8' og 7' pris pr stk Dk kr 750,-. Tlf DK 06-98 03 42.

Säljes: Vadarbyxa Sarraizenne strl 43 nya 390,-. Stövlar 43 nya 240,-. ABU Scandia 9 fot kl 7–8 100,-. Kunnan 96% Grafit kl 7–8 470,-. 15–30 g Jiggas bortslumpas. Lasse 0485-108 57 kvällstid.

Köpes: Boken A Master's guide to building a bamboo fly rod, Anders tel 0240/520 05 eft kl 18.00.

Købes: Flugfiske i Norden nr 5/6 1980, evt kan Flugfiske i Norden nr 4 1980 indgå i handlen. Søren Kjær Nielsen, Havboparken 17, DK-7560 Hjerm, Tlf 09-46 49 82.

Uthyses: Fiske til leie ukene 23–27, nedre Driva, 3 km – flue og slukstrekning. Telefon Oslo 23 86 90 kl 9–16 eller 50 16 83 eft kl 17, Østerberg.

Säljes: Lidmanböcker – Sommarkväll vid Svartån, Bortom stigarna, Mångmilaskog och Det gula ögat. Börje Gilling, tel 013-14 73 25.

Säljes: 2 st Lars Lönn spön, 1 st 9¼ fot AFTM 8–9, hållbyggd topp och botten, nyskick, 1 st 8½ fot AFTM, 7, oanvänt. Stig Nyberg, tel 0221-504 29.

Sälges: Pezon & Michel Parabolic Salmon 12 fot AFTM 8–9, Hardy The Zenith fluehjul med line S A WF 9 I, brugt få gange. Normark fluestang 9½ fot kollglas AFTM 8–9 med fight bundestykke. Jens Henrik Jakobsen, tlf DK 06-55 81 05.

Säljes: Hembyggt Daimaru GSF 1503 15 fot AFTM 10–11, Rimfly Magnum med reservspole, DT 10 sjunklina, WF 11 sinktip. Tillsammans 1 700 SEK. Lenart, tel 060-57 36 40.

Köpes: Hørgård laxrulle eller liknande. Fluglina WF eller DT i klass 11 S i god kondition. Jonas Kruse, tel 0411-181 56.

Säljes: Stor samling HARDY spön, rullar, samt div säljes samlat eller i delar. Petter Grünert 08-10 16 16.

Flugfiske i Norden

Nr 1 feb 1985
Årgång 7

Redaktör:
Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:
Nore Sundin

Layout och grafisk utformning:
Jerry Pettersson

Redaktionskommitté:
Kenneth Boström
Preben Torp Jacobsen
Gunnar Johnson
Jerry Pettersson
Nore Sundin
Bengt Öste

REDAKTION: Gunnar Johnson,
Box 22, 570 20 Bodafors, Tel. 0380/
310 05.

ANNONSER och PRENUMERATIONER (även uteblivna tidningar, lösnummer etc): Bertil Ekholm Erb, Ridhusgatan 4, S-291 31 Kristianstad, tel 044/12 26 28.

Prenumerationspris: för 1985 Helår 155,- svenska kronor. Vårt postgironummer är 10794-6.

Utländska betalningar per check ska ställas på: Sparbanken Kronan 8169-5, konto nr 713380278-0. Därmed tillkommer ingen extra debitering för bankavgift.

Payment from abroad by eurocheque or international money order in swedish crowns payable to Flugfiske i Norden, Box 11062, S-250 11 Helsingborg, Sweden.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA NÄR DU FLYTTAR!

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nummer om året, fördelade på tre på våren och tre nr på hösten/förvintern.

Tryckt 1985 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 2 av Flugfiske i Norden 1985 beräknas utkomma i april.

Tankar på strandkanten

Under den här vinjetten kan kända och okända gästkrönikörer med-arbeta. Små filosofiska funderingar, arga åthutningar, tankar och reflexioner kring det där med flugfiske – allt är välkommet. Skriv högst 1,5 A4-papper och skicka in till redaktionen.

Införda gästkrönikor belönas med ett signerat konsttryck av Gunnar Johnson.

Det lax inte...

Mörrumsån – det ligger något förtrol-lat i det namnet. Steffe, Henka, grabben Fredrik och jag hade läst så mycket om den, och nu bestämde vi oss för att åka dit och pröva lyckan. Vi gjorde mängder av förberedelser efter alla de tips vi lyckades samla in. Ingen av oss hade fiskat lax förut, utan enda övningen var regnbågs-fisket i vår hemmatjärn i Kolmården. Men sådant räknas väl inte riktigt...

Så var det äntligen juli och vi kunde komma iväg. Det var kanske inte allra bästa månaden, men man hade sagt oss att det skulle finnas lax i ån – så kallade laxkalvar.

Fiskefebern steg ju närmare vi kom Mörrum. Snacket i bilen kretsade kring alla de nya flugmönstren. Vi pratade om våra spön och vi undrade om linor och tafsar skulle hålla – i fall att det stora ögonblicket skulle komma. Frågorna hoppade sig, men skulle de få något svar...

Väl framme gick vi in på kontoret för en sista chans till ett säkert flugtips. Jodå, Glödhäck skulle gå bra. Det var en svart fluga med eldröd rumpa. Vi hade sådana bundna på små dubbelkrokar och kände oss genast lugnare.

Uppe på det förhydra rummet fick vi snabbt i oss var sin macka, och sedan var vi strax i utrustningen. Pool nummer 17 låg alldeles nedanför, så där bestämde vi oss för att fiska. Men först satte vi oss vid strandkanten för att "läsa vattnet", för det hade vi hört att man skulle göra. Men för oss var Mörrumsåns vatten som en bok med alldeles vita och blanka sidor. Det var den, tills en LAX plötsligt hoppade alldeles utanför oss. Nu visste entusiasmen inte längre några gränser. Vilken LAX!

Spöna riggades upp på rekordtid och vi började fiska. Här fanns ju fisk! Och inte nog med det – Laxen visade sig flera gånger och fick pulsen att slå snabbare på oss alla fyra.

Plötsligt hördes ett förtjust rop från Steffe. Jag skyndade till och fick se hans spö stå i en kraftig båge. Lyckans ost, tänkte jag, och försökte komma med alla möjliga och omöjliga "expertråd" – här var en man, som visste hur en storlax skulle hanteras! Man hade väl fiskat regnbåge i sina dar, och det här var ju i stort sett samma sak. Men att den här var stor, det märkte vi genast. Den här laxen gick

inte heller upp i några höga hopp, utan försökte hela tiden gå nere vid botten i tunga körningar fram och tillbaka. Men började den inte tröttna lite...? Jo, nu kom den närmare och det stora ögonblicket var inne. Vi var beredda med häven och alla kamerorna var laddade. Kungen av Mörrum skulle förevigas åt eftervärlden!

Tystnaden blev total. En knappnål hade hörts falla mot marken om inte forsens brus hade varit. En gädda... EN GÄDDA I MÖRRUM!

För oss existerade inga gäddor i Mörrumsån, och vår besvikelse var stor och äkta. Den drömvärld vi hade byggt upp förbyttes som i ett trollslag till krass verklighet. Men sedan spänningen släppt började vi åter att fiska. Vad skulle de säga därhemma? Vi med allt vårt snack om lax. Men nu efteråt och med lite distans till det hela, så har Mörrum åter sin tjusning och dragningskraft. Vi fick en handgriplig lektion som ingen fiskelitteratur kan ge. Vi insåg att vi var nybörjare, men vet att också vi kommer att få vår första mörrumslax vad det lider. Så det bästa finns kvar. Vi kan fortfarande sitta och planera för fisketuren med stort L – L som i lax!

För till Mörrumsån återvänder vi gärna!

Ole Johnson

NYHET!

BORON • MAGNESIUM • GRAFIT *Moderna material till moderna flugfiskare*

KINGFISHER LONG BOW Nyheter i boron!

Nu är vi äntligen nöjda! Under två års intensiva tester har vi i samarbete med tillverkaren av vår populära Black Habit-serie, utvecklat denna nya, fantastiska spöserie i boron.

Aktionstypen är givetvis "Progressive Compound Taper." I kombination med boronmaterialets egenskaper ger det en distinkthet och känsla som vi tidigare inte erfarit.

Long Bow har rörbyggd, vackert rubinfärgad klinga med matchande lindningar.

Spöoglorna på underdelen är av allox- och de övriga av snaketyp.

Rullfäste i ädelträ med överkantsfästning. Och i ändbutten finns spöets specifikation snyggt ingraverat. Levereras i tub.

Välj ditt Long Bow – Get Boronized –

Namn	Längd	AFTM	Vikt
Cheyenne	8'	3-4	85 g
Navaho	8,5'	5-6	95 g
Cherokee	9'	5-6	100 g
Apache	9,5'	6-7	120 g
Comanche	10'	6-7	130 g
Sioux	10'	8	140 g
Dakota	14'	10-11	350 g

RYOBI MG Flugrullar i Magnesium

Lätthet, precision och styrka kännetecknar Ryobi:s flugrullar i magnesium.

Rullarna har enkelt utbytbar, utanpåliggande spole som medger fingerbromsning. I kombination med den steglöst justerbara bromsen ger det dig perfekt kontroll vid drillning av stor fisk. Rullarna är användbara för såväl höger- som vänsterhandsvevning och levereras i praktiska och snygga fodral.

Se bl a årets nyhet 357 MG hos din handlare.

	Vikt	Linkap./backing
Ryobi 255 MG	70 g	DT5/ 50 m.
Ryobi 355 MG	85 g	DT7/100 m.
Ryobi 355 MGS	Som ovan	men ljudlös
Ryobi 357 MG	105 g	DT8/100 m.
Ryobi 455 MG	115 g	WF10/100 m.

Agent
SPORTAG
Malmö

KINGFISHER BLACK HABIT Den kompletta spöserien i grafit!

Varför har Black Habit blivit så populär hos flugfiskarna? Vi tror att den främsta anledningen är aktionen. "Progressive Compound Taper" – en aktionstyp där kraften i klingan ökar med belastningen. Man ökar kastlängden och precisionen!

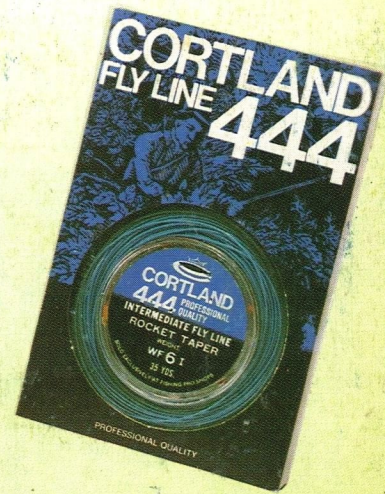
Hög finish, trärullfästen och små finesser som spöets namn ingraverat i rullfästets bakkant, bidrar givetvis till populariteten.

Hälsa på hos din handlare! Vi tror säkert att något spö passar just dig och ditt fiske.

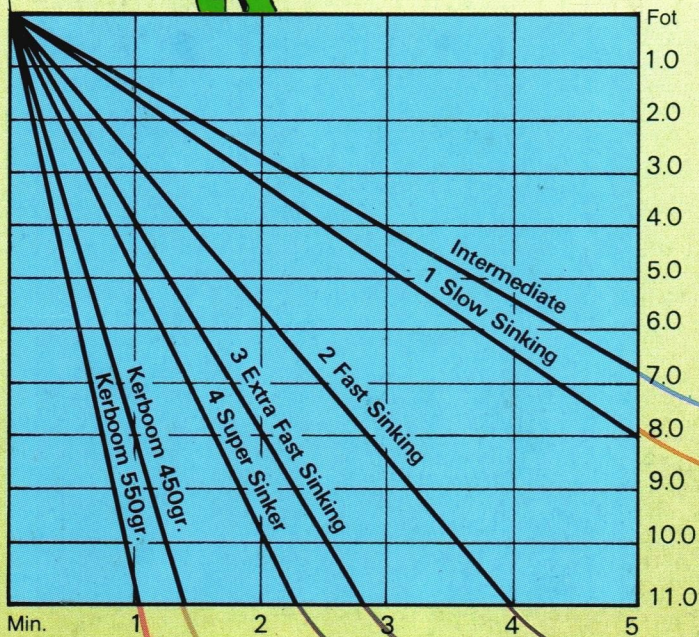
– Och framförallt din plånbok!

Namn	Längd	AFTM	Vikt
Black Midge	7'6"	4	85 g
Black Ant	8'	5	90 g
Black Spider	8'6"	6	95 g
Black Quill	9'	5	100 g
Black Palmer	9'	7	105 g
Black Demon	9'6"	8	115 g
Black Pennell	10'	6	120 g
Black Ghost	10'	8	125 g
Black Dose	11'	8	185 g
Black Doctor	14'	10	350 g
Black Ranger	16'	11	430 g

"Gå på djupet" med Ditt flugfiske – välj **CORTLAND**

För att få bästa möjliga resultat av fisket är det viktigt att flugan presenteras på rätt djup och på rätt sätt. Det är därför CORTLAND har tagit fram så många varianter av den sjunkande linan — helt enkelt för att hjälpa Dig få fisk.

På tabellen intill visas de olika linornas sjunkhastighet och det gäller att välja rätt lina till varje typ av fiskevatten och strömshastighet. Att samtliga varianter har bästa möjliga kasteegenskaper är en självklarhet.

Välj **CORTLAND**
och "gå på djupet" med Ditt fiske
– för Du vill väl få fisk, eller hur?

Hos redskapshandlarna landet runt.

Normark®
Box 74, 782 00 Malung. Telefon 0280/125 65 växel